

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra řízení



Diplomová práce

**Finanční management operačních programů pro rozvoj
lidských zdrojů**

Tereza KUČEROVÁ

© 2011 ČZU v Praze

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra řízení

Akademický rok 2010/2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Tereza Kučerová

obor Provoz a ekonomika

Vedoucí katedry Vám ve smyslu Studijního a zkušebního řádu ČZU v Praze
čl. 17 odst. 2 určuje tuto diplomovou práci.

Název práce: **Finanční management operačních programů
pro rozvoj lidských zdrojů**

Osnova diplomové práce:

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika
3. Literární rešerše
4. Financování rozvoje lidských zdrojů v České republice
5. Mezinárodní srovnání finančního řízení rozvoje lidských zdrojů
6. Závěr
7. Seznam použitých zdrojů
8. Přílohy

Rozsah hlavní textové části: 60 - 80 stran

Doporučené zdroje:

DVOŘÁKOVÁ, Zuzana. Management lidských zdrojů. 1. vyd. Praha: Beck, 2007. 485 s. ISBN 978-80-7179-893-4.

European commission. Pomoc evropské unie zaměřená na zaměstnanost a lidské zdroje - stručný průvodce Evropským sociálním fondem pro budoucí členské státy. 1. vyd. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2000. 52 s. ISBN 80-238-6042-9.

European commission. The European Social Fund 2000 – 2006 : Investing in people. 1st edition. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2004. 56 s. ISBN 92-894-7026-7.

HEINOVÁ, H. a kol. Rozvoj lidských zdrojů sociálních partnerů a motivace pro další vzdělávání: učební manuál. 1. vyd. Praha: Educa Service, 2008. 144 s. ISBN 978-80-903917-8-9.


KOUBEK, Josef. Řízení lidských zdrojů : základy moderní personalistiky . 4. vyd. Praha : Management Press, 2007. 399 s. ISBN 978-80-7261.

Ministerstvo práce a sociálních věcí. Evropský sociální fond 2007 – 2013 : Nové operační programy klíčovou dírkou. 1. vyd. Místo a nakladatelství neuvedeno, 2007. 19 s. ISBN 978-80-86878-57-7.

ŠAFRÁNKOVÁ, J. Personální řízení. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2007. 39 s.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Mgr. Daniel Toth, Dr.**

Termín odevzdání diplomové práce: duben 2011


Vedoucí katedry




Děkan

V Praze dne: 15. 3. 2011

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Finanční management operačních programů pro rozvoj lidských zdrojů" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne _____

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Mgr. Danielu Tothovi Dr., vedoucímu práce, za odborné vedení, cenné připomínky a náměty při zpracování této práce. Dále děkuji Ing. Martinu Bernátovi a Ing. Robertu Fordinalovi za poskytnutí informací o slovenských operačních programech, Ing. Andree Jindrové za rady ohledně statistické analýzy a zaměstnancům Evropského domu za potřebné podklady a informace.

Finanční management operačních programů pro rozvoj lidských zdrojů

The Finance Management of Human Resources Development Programs

Souhrn

Ústředním tématem této diplomové práce je souvislost mezi postupy uplatňovanými v implementaci jednotlivých operačních programů a faktickým objemem čerpaných prostředků z evropských fondů. Cílem práce je zhodnotit úspěšnost operačních programů pro rozvoj lidských zdrojů v čerpání zdrojů a navrhnout možné postupy pro zlepšení. V úvodu práce je vymezen přehled řešené problematiky, tedy operačních programů a jejich finančního řízení, evropských fondů a rozvoje lidských zdrojů. Následuje praktická část, ve které jsou srovnávány přístupy jednotlivých operačních programů k finančnímu řízení. Je porovnáván postup ve vyhlášení výzev, schvalování žádostí, proplácení prostředků a dalších etapách čerpání; zvláštní podkapitola je věnována plnění podmínek pro uplatnění pravidla n+3. Další kapitola navazuje srovnáním českých a slovenských operačních programů pro rozvoj lidských zdrojů. Je zde opět porovnávána úspěšnost jednotlivých kroků implementace a jsou zkoumány důvody, proč k odlišnostem dochází. V závěru jsou pak veškeré poznatky sumarizovány, je vyhodnoceno, které programy jsou ve finančním řízení nejvíce a nejméně úspěšné a jsou navrhována doporučení a vylepšení pro jednotlivé programy.

Summary

The core topic of this thesis is the relationship between procedures applied in implementation of particular operational programmes and the actual amount of money drawn from the Structural funds. The aim of the paper is to evaluate the success of human resources development programmes in taking from European sources and to suggest possible procedures for improvement.

Theoretical basis such as operational programmes and its financial management, European funds and human resources development are described in the first part of the thesis. The following part compares approaches of the particular programmes towards the financial management, specifically the comparisons of the announcing of calls, approving proposals, cashing and other procedures, and a special subchapter is dedicated to the rule n+3.

The next chapter follows with the comparison of Czech and Slovak human resources development programmes. The success of specific procedures of implementation is compared and the reasons for the differences are analyzed. For the conclusion, the findings are summarized, and some recommendations and improvements for the programmes are suggested based on the evaluation of the most and least successful programmes.

Klíčová slova: finanční řízení, operační program, rozvoj lidských zdrojů, strukturální fondy, n+3, evropská unie, dotace, čerpání, proplácení, certifikace.

Keywords: finance management, operational programme, human resources development, structural funds, n+3, European Union, bailout, drawing, repayment, certification

Obsah

1. Úvod	10
2. Cíl práce a metodika	11
3. Literární rešerše	14
3.1. Rozvoj lidských zdrojů	14
3.1.1. Význam vzdělání a rozvoje pracovníků	15
3.1.2. Vzdělávací politika v ČR a EU	15
3.1.3. Vzdělávání a rozvoj pracovníků v organizaci	17
3.2. Strukturální fondy a jejich finanční řízení	20
3.2.1. Jednotlivé fondy EU	21
3.2.2. Institucionální struktura	22
3.2.3. Finanční řízení	24
3.2.4. Finanční kontrola	30
3.3. Operační programy pro rozvoj lidských zdrojů v období 2007-2013	31
4. Financování rozvoje lidských zdrojů v České republice	34
4.1. Vyhlášení výzev	34
4.1.1. Praha adaptabilita	34
4.1.2. Lidské zdroje a zaměstnanost	36
4.1.3. Vzdělávání pro konkurenceschopnost	37
4.2. Průběh čerpání fondů	39
4.2.1. Podávání žádostí	39
4.2.2. Schválené projekty	40
4.2.3. Proplacené prostředky	42
4.2.4. Prostředky předložené k certifikaci	44
4.2.5. Certifikace prostředků	45
4.3. Pravidla n+2 a n+3	46
4.3.1. Rok 2007	46

4.3.2. Rok 2008	49
4.4. Shrnutí, doporučení.....	52
5. Mezinárodní srovnání finančního řízení rozvoje lidských zdrojů.....	56
5.1. Metodika finančního řízení	57
5.2. Průběh čerpání fondů	59
5.2.1 Podávání žádostí	59
5.2.2. Schválené projekty.....	61
5.2.3. Proplacené prostředky	62
5.2.4. Certifikované prostředky	64
5.3. Pravidla n+2 a n+3.....	67
5.3.1. Rok 2007	67
5.3.2. Rok 2008	70
5.4. Shrnutí mezinárodního srovnání a doporučení.....	73
6. Závěr	76
7. Seznam zkratk	79
8. Seznam tabulek	80
9. Seznam grafů.....	80
10. Seznam použitých zdrojů.....	81
11. Přílohy.....	88

1. Úvod

Vstupem do Evropské unie se České republice naskytla příležitost využívat finanční podporu z fondů unie. Tyto fondy slouží jako podpora chudším regionům Unie v rámci snižování zejména ekonomických rozdílů mezi jednotlivými státy. Čerpání těchto fondů má striktně určená pravidla a každý stát může podporu využívat, jen pokud pravidla dodržuje. Neefektivním či špatně organizovaným řízením procesu čerpání fondů může dojít k nechtěnému porušení těchto pravidel a státům tak hrozí, že o dotace přijdou.

V této diplomové práci je analyzováno, jak úspěšná je Česká republika v čerpání evropských dotací prostřednictvím operačních programů pro rozvoj lidských zdrojů v programovacím období 2007 - 2013. Zúžení problematiky na rozvoj lidských zdrojů bylo zvoleno proto, že podpora růstu zaměstnanosti a potažmo rozvoj lidských zdrojů je jedním z významných prvků trvale udržitelného rozvoje. Česká republika i jiné členské státy značnou část dotací z fondů věnují právě na rozvoj lidských zdrojů.

Zatímco minulé programovací období bylo charakteristické kratší dobou implementace v souvislosti s datem vstupu České republiky do Evropské unie, nejvýznamnějším fenoménem současného programovacího období je nástup hospodářské krize. Ta mimo jiné ovlivňuje poptávku po dotacích i schopnost příjemců dostát svým závazkům. Momentálně je programovací období v polovině, a tak se nabízí možnost zhodnotit úspěšnost implementace programů a vyhlídky jejich úspěšnosti v polovině druhé. Jelikož není možné ekonomický vývoj jasně předvídat, měly by implementační orgány počítat i s negativními scénáři průběhu čerpání, aby předešly případným nutnostem vrácení dotací.

V současné době je již o možnosti podpory ze strany fondů evropské unie větší povědomí veřejnosti. Kromě toho jsou části financí vynakládány i na publicitu programů. Programy se proto potýkají s větším zájmem o dotace. Je tedy nutné, aby docházelo ke správnému finančnímu řízení, díky kterému budou fondy využívány efektivně.

Každý z programů volí částečně odlišnou cestu ve finančním řízení, a proto dochází v programech k rozdílnému nárůstu objemu čerpaných prostředků v průběhu času. Snahou této diplomové práce je zhodnotit úspěšnost těchto postupů a navrhnout jejich případná vylepšení.

2. Cíl práce a metodika

Hlavním cílem diplomové práce je zhodnotit, jak se daří operačním programům pro rozvoj lidských zdrojů čerpat finance z fondů Evropské Unie a navrhnout doporučení pro případná zlepšení.

Díličními cíli práce jsou:

- Formulovat zjištění, ve kterých etapách čerpání fondů jsou programy úspěšné a neúspěšné a odvodit důvody, proč k tomu dochází.
- Zjistit, jaká je v porovnání jednotlivých programů úspěšnost čerpání alokací pro jednotlivé roky.
- Porovnat ve výše uvedených hlediscích české a slovenské programy pro rozvoj lidských zdrojů, ze zjištěných rozdílů vyvodit závěry pro případná vylepšení finančního řízení.

Výchozím krokem při tvorbě práce bude analýza dostupných materiálů a informací vztahujících se k problematice finančního řízení operačních programů pro rozvoj lidských zdrojů.

Základními zdroji pro tuto analýzu budou:

- publikace o rozvoji lidských zdrojů;
- publikace o fondech EU;
- národní strategický referenční rámec;
- výroční zprávy a prováděcí zprávy operačních programů;
- webové portály implementačních orgánů;
- měsíční monitorovací zprávy Národního orgánu pro koordinaci;
- metodiky finančních toků a certifikace výdajů;
- příručky pro žadatele, příjemce a hodnotitele podpor.

V dalším kroku budou analyzovány rozdíly ve vyhlašování výzev jednotlivých programů. Z portálů řídicích orgánů budou sumarizovány všechny výzvy vyhlášené v období 2007-2010. V případě programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost budou výzvy s platností několika měsíců rozpočítány poměrem na jednotlivé měsíce a sečteny jejich objemy v daném měsíci. Bude tomu tak učiněno pro větší přehlednost, kdy ve velkém množství

vyhlášených výzev jinak nebude možné vidět, jaký objem prostředků je v danou chvíli k dispozici. U vyhlášených výzev bude mezi jednotlivými programy srovnáváno, kolik orgánů se vyhlášení účastní, jaký objem prostředků je u kterého programu v jednu chvíli vyhlášen, počet výzev za období a také přehlednost výzev pro případného zájemce.

V dalším kroku bude provedena analýza jednotlivých etap čerpání fondů. Z měsíčních monitorovacích zpráv jednotlivých měsíců budou zkompletována data pro dané etapy.

Z těchto dat bude následně vypočítán průměrný koeficient růstu v jednotlivých pololetích.

Koeficient růstu je bezrozměrná veličina, která charakterizuje relativní postupnou rychlost změn hodnot v časové řadě, a počítá se dle následujícího vzorce:

$$\bar{K} = \sqrt[n-1]{\left(\frac{y_2}{y_1} \cdot \frac{y_3}{y_2} \cdot \dots \cdot \frac{y_n}{y_{n-1}}\right)} = \sqrt[n-1]{\frac{y_n}{y_1}} \cdot 1$$

Z průměrných koeficientů růstu bude vyhodnocováno, jak plynulý a rovnoměrný je nárůst objemů hodnot podaných projektových žádostí, schválených projektů, proplacených prostředků a konečně certifikovaných prostředků. Průběh čerpání bude zaznamenán i graficky. Tam, kde údaje daného měsíce nejsou známy, bude pro přehlednost grafu použito údajů z měsíce předchozího.

Dále budou vyhodnocovány tyto objemy v absolutních číslech. Vztaženo k celkovému objemu alokace daného programu, k objemu předchozí etapy ve stejném měsíci či k objemu vyčerpanému k prosinci 2010 bude možno posoudit, v jakém stadiu čerpání se nacházejí a porovnat úspěšnost čerpání jednotlivých programů mezi sebou. Důraz je přitom kladen na odlišnosti mezi finančním řízením jednotlivých programů zjištěných z analýzy dokumentů, a na to, jak tyto odlišnosti ovlivňují plynulost a rovnoměrnost čerpání.

Tyto informace budou dále vztaženy k již zjištěným poznatkům o průběhu vyhlášení výzev a budou z nich vyvozeny příslušné závěry.

Pro přepočítání částky z EUR na CZK tam, kde údaje nejsou uvedeny v CZK, bude použit kurz EU pro daný měsíc, kterého se kalkulace týká.

¹ SVATOŠOVÁ, L., *Statistické metody II*, s. 39

Posledním krokem analýzy bude studie úspěšnosti čerpání v rámci pravidla n+3. Pro určení průběhu čerpání bude využito metodické tabulky kritických hodnot čerpání stanoveného Národním orgánem pro koordinaci. Tabulka má následující podobu:

Tabulka č. 1: Vymezení kritických hranic čerpání rozpočtového závazku

Časový vývoj	Alokace na rok n	Podané projektové žádosti v %	Schválené projekty v %	Proplacené prostředky příjemcům v %	Certifikované prostředky v %
n	100 %	alespoň 100 %	100 %	50 %	50 %
n+0,5					
n+1					
n+1,5					
n+2				75 %	
n+2,25				100 %	75 %
n+2,5					90 %
n+2,75					100 %
n+3					

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj, Národní orgán pro koordinaci. *Analýza čerpání prostředků z fondů EU s ohledem na pravidlo N+3/N+2*, s. 5

Údaje pro tuto tabulku budou vypočítávány v procentech alokace programů pro roky 2007 a 2008 z údajů uvedených v měsíčních monitorovacích zprávách. Pro každý program bude sestavena jedna tabulka s alokací 2007 a jedna s alokací 2008, jejich údaje pak budou porovnávány. Bude zjišťováno, který z kroků je pro který program nejproblematictější, dále jak jsou programy celkově úspěšné v porovnání mezi sebou a zda se daří pravidlo n+3 naplňovat. Zjištěné poznatky budou následně vztaženy k výsledkům předchozích analýz. V závěrečné syntéze budou všechna zjištění zkompletována a v souvislosti se zjištěnými rozdíly mezi programy budou navržena doporučení pro další finanční řízení programů.

Následující kapitola se bude věnovat srovnání úspěšnosti čerpání českých a slovenských programů pro rozvoj lidských zdrojů. Budou využity totožné metody jako u porovnávání českých operačních programů. Jelikož na Slovensku platí euro, nebude nutné finanční údaje od 1. 1. 2009 přepočítávat z EUR na jiné měny. Nejprve budou srovnány celkové alokace určené na jednotlivé programy i na rozvoj lidských zdrojů celkově. Následně budou analyzovány rozdíly v metodice finančního řízení programů v jednotlivých zemích. Následovat bude analýza průběhu čerpání fondů a naplňování pravidla n+3, jak již bylo uvedeno výše. Ze zjištěných rozdílů budou vyvozeny závěry a doporučení pro finanční řízení českých programů.

3. Literární rešerše

3.1. Rozvoj lidských zdrojů

Rozvojem lidských zdrojů se rozumí nový pohled a nová koncepce vzdělávání a rozvoje v organizaci. Tato koncepce je orientována na rozvoj pracovních schopností organizace jako celku, na rozvoj schopností týmů a na tvorbu dynamické struktury znalostí a dovedností v organizaci. Cílem je zvýšení výkonnosti organizace jako celku a zvýšení efektivity jednotlivých týmů.¹

V této koncepci jsou pracovníci chápáni jako bohatství organizace, jehož rozvojem se získává konkurenční výhoda.

Formování pracovních schopností člověka zahrnuje tři oblasti: Oblast všeobecného vzdělávání, oblast odborného vzdělávání a oblast rozvoje. Při všeobecném vzdělávání se normují základní a všeobecné znalosti a dovednosti člověka. Ty mu umožňují žít ve společnosti a získávat a rozvíjet své další schopnosti a vlastnosti. V této oblasti vzdělávání se uplatňuje řízení a kontrola státu, organizace zde aktivní nejsou.²

Druhá oblast, tedy odborné vzdělávání, je již z větší části v rukou organizací. Zahrnuje přípravu na povolání, prohlubování kvalifikace, přeškolení a další. Základní příprava na povolání se většinou uskutečňuje mimo organizaci, stejně tak i část rekvalifikací, které jsou iniciovány státními nebo regionálními institucemi. Prohlubování kvalifikace neboli doškolení je pokračováním odborného vzdělávání, při kterém se pracovník přizpůsobuje požadavkům pracovního místa. Do oblasti odborného vzdělávání je také zahrnována orientace, čili zkrácení a zefektivnění adaptace nového pracovníka na pracovní podmínky.

Třetí oblastí je oblast rozvoje zaměřená na získání znalostí a dovedností v měřítku větším, než je potřeba k vykonávání současného zaměstnání. Do této oblasti patří i významná problematika formování osobnosti jedince. Při rozvoji se formuje spíše pracovní potenciál místo kvalifikace a zvyšuje se adaptabilita jedince. Rozvoj je tedy orientován na kariéru pracovníka, nežli na momentálně vykonávanou práci. Rozvoj může být řízen jak v rámci organizace, tak samotným jedincem nebo jinými institucemi.³

¹ KOUBEK, J. *Řízení lidských zdrojů – Základy moderní personalistiky*, s. 15

² KOUBEK, J. *Řízení lidských zdrojů – Základy moderní personalistiky*, s. 255

³ KOUBEK, J. *Řízení lidských zdrojů – Základy moderní personalistiky*, s. 256

3.1.1. Význam vzdělání a rozvoje pracovníků

Vzdělání a rozvoj osobnosti je nedílnou součástí života a do značné míry ovlivňuje životní styl, který člověk jako student i pracovník vede. Pro jedince má význam v tvorbě hodnot, rozvíjení a udržování rozumových schopností, zlepšování orientace ve vědě, kultuře a společnosti. Dále zlepšuje postavení člověka na trhu práce a napomáhá zlepšení společenského postavení.¹ V makroekonomickém měřítku je vzdělání a rozvoj jedním ze základních kamenů trvale udržitelného rozvoje, podporuje sociální soudržnost země a ekonomickou prosperitu. Funguje jako nástroj pro vyrovnání se s dynamicky se vyvíjejícími podmínkami globální ekonomiky charakteristickými vysokými nároky na dovednosti, znalosti a flexibilitu jedinců.² Vzdělání dále preventivně přispívá k řešení globálních problémů, jako je zneužívání drog, národnostní, náboženská a rasová nesnášenlivost a ochrana životního prostředí.³

V rámci organizace je pak péče o formování pracovních schopností pracovníků jedním z nejdůležitějších úkolů personální práce. Zajišťuje se tak, aby dynamika a rozvoje pracovních schopností byla v souladu s dynamikou a strukturou rozvoje techniky, trhu a systému řízení organizace. Pracovními schopnostmi nejsou myšleny jen odborné znalosti a dovednosti, ale i rysy osobnosti. V organizacích tak dochází k cílenému formování osobnosti pracovníků, jejich hodnotových orientací a přizpůsobování jejich kultury kultuře organizace.⁴

3.1.2. Vzdělávací politika v ČR a EU

Vzdělávání v procesu evropské integrace hraje významnou roli. Cílem je rozšiřovat horizonty poznání žáků a studentů v širších ekonomických a globálních souvislostech, kultivuje vztah k Evropě. Tento proces funguje v návaznosti na další aspekty evropské integrace, zahrnující např. volnou výměnu zboží, volný pohyb osob či práci na společných projektech. Hlavní roli vzdělání vidí Unie v ekonomickém rozvoji, podpoře konkurenceschopnosti se světovými velmocemi, boji proti sociální nerovnosti a nezaměstnanosti a ve vývoji plně demokratické a participační společnosti. Jelikož jsou vzdělávací soustavy jednotlivých států velmi rozmanité, není vzdělávání zahrnuto do

¹ Heresmedia. *Vzdělávání – důležitá a trvalá součást života a životního stylu*

² Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost*, s. 4

³ MALACH, A. *Jak podnikat po vstupu do EU*, s. 290

⁴ KOUBEK, J. *Řízení lidských zdrojů – Základy moderní personalistiky*, s. 258

kompetencí Unie. Ta však vyvíjí mnoho aktivit, které oblast vzdělávání podporují a formují. Některé činnosti jsou závazné, většina má ale charakter iniciativ.¹

Vzdělávací politika je realizována zejména následujícími nástroji:

- programy na podporu spolupráce, mobility studentů a učitelů;
- zprávy, deklaráce a doporučení;
- strukturální a kohezní fondy;
- direktivy.

Vzdělávací politika EU je formována řadou programových dokumentů. Mezi nejvýznamnější z nich patří memorandum evropské komise z roku 1991 a 1994, zaměřené na definici společné vzdělávací politiky a vzájemné uznávání diplomů a kvalifikací, memorandum o vysokém školství (1991), zelená kniha o evropské dimenzi ve vzdělávání a bílá kniha o růstu, konkurenceschopnosti a zaměstnanosti (1993), Vyučování a učení na cestě k učící se společnosti (1995), akční plán Učení v informační společnosti (1996-1998), Na cestě k Evropě vědění (1997), kapitola 3 hlavy XI Amsterodamské smlouvy nazvaná Sociální politika, všeobecné a odborné vzdělávání a mládež (1997) a lisabonský proces z roku 2000, strategické obecné zásady společenství pro soudržnost (2006).²

Stranou stojí Memorandum o celoživotním učení z roku 2000. Jedná se spíše o politický a ekonomický, nežli školský dokument. Podporuje ideu společnosti a ekonomiky založené na znalostech. Přístup k aktuálním informacím a znalostem spolu s motivací a schopnostmi jich využívat je klíčem k posílení konkurenceschopnosti Evropy a ke zlepšení zaměstnanosti a adaptability. Právě celoživotní učení zahrnuje rozvoj člověka nejen v jeho kariéře.³

V minulých letech byla v oblasti vzdělávání v České republice podniknuta řada reformních kroků, jejichž cílem bylo rozvinout vzdělávací systém na úroveň vyhovující požadavkům dynamického vývoje české i evropské společnosti. Legislativní základ těchto reforem je ve školském zákoně z roku 2004 a následných prováděcích předpisech. Zásady celostátní politiky jsou obsaženy v dokumentech Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně

¹ MALACH, A. *Jak podnikat po vstupu do EU*, s. 293

² MALACH, A. *Jak podnikat po vstupu do EU*, s. 294

³ MALACH, A. *Jak podnikat po vstupu do EU*, s. 296

vzdělávací soustavy České republiky z roku 2002, 2005 a 2007. Momentálně je platný poslední dokument z roku 2007. V něm jsou uvedeny základní tendence a cíle vzdělávací politiky na úrovni státu a je vymezen prostor pro konkrétní řešení na úrovni krajů. Tento Záměr je realizací Národního programu rozvoje vzdělávání (tzv. Bílé knihy) z roku 2001 a zahrnuje řadu priorit – např. zkvalitňování a modernizaci vzdělávání, zajišťování rovnosti příležitostí ke vzdělání či rozvoj integrovaného systému poradenství ve školství.¹

Současný stav školství lze charakterizovat zvýšenou dostupností vzdělání, nedostatečnými kapacitami v mateřských a základních školách a místními přebytečnými kapacitami na středních a vysokých školách. Ve srovnání s ostatními státy evropské unie je možno říci, že Česká republika má vyšší účast na středním vzdělání a vyšší míru jeho dokončování.² Zároveň je v ČR zaznamenán vyšší počet vyučených dělníků, nedostatečný počet maturantů a nižší počet absolventů vysokých škol.³

Nejvyšší odborné vzdělávání je zajištěno státními a soukromými vysokými školami. Další odborné vzdělávání je ovlivněno zejména velikostí podniků – ve větších spadá pod útvary lidských zdrojů, v menších podnicích bývá podceňováno.⁴

3.1.3. Vzdělávání a rozvoj pracovníků v organizaci

Vzdělávání pracovníků v organizaci zahrnuje přizpůsobování pracovních schopností pracovníků měnícím se požadavkům pracovního místa, zvyšování použitelnosti pracovníků, rekvalifikační procesy, přizpůsobování nových pracovníků požadavkům pracovního místa a formování osobnosti pracovníka.

Tyto činnosti jsou žádoucí zejména z následujících důvodů:

- vysoká dynamika vzniku nových technologií a objevování nových poznatků, znalosti a dovednosti tak rychle zastarávají;
- proměnlivost lidských potřeb a následně poptávky na trzích zboží a služeb vyžaduje flexibilitu nabídky;
- časté změny techniky a technologie, organizační změny v organizaci;

¹ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR*, s. 3

² Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR*, s. 8

³ KATRŇÁK, T. *Odsouzení k manuální práci*, s. 25

⁴ MALACH, A. *Jak podnikat po vstupu do EU*, s. 299

- orientace na kvalitu zboží a služeb;
- proměnlivost podnikatelského prostředí, organizace práce;
- globalizace a internacionalizace;
- změny hodnotové orientace lidí;
- péče o vzdělání a rozvoj pracovníků pomáhá vytvářet pověst organizace.¹

Co se týče personálního zajištění, na vzdělávání a rozvoji pracovníků v organizaci se nejvíce podílí bezprostřední nadřízený pracovníka. Ten má za úkol identifikovat potřebu vzdělání, bývá nejčastějším vzdělavatelem přímo na pracovišti a někdy i mimo něj, kromě toho je jedním z nejvýznamnějších zdrojů pro vyhodnocení efektivity vzdělání. Měl by se podílet na vypracování plánu individuálního rozvoje každého pracovníka, spoluvytvářet podmínky pro úspěšné plnění těchto plánů a kontrolovat výsledky.

Právě vzdělávání je jednou z oblastí, ve kterých se nejčastěji v organizaci uplatňuje spolupráce s externími odborníky a institucemi.²

Jen při správném procesu identifikace, diagnostiky a vyhodnocení vzdělávacích potřeb je možné zajistit vhodné vzdělávací a rozvojové příležitosti pro jednotlivce a týmy.³ Kvalifikaci a vzdělání člověka lze obtížně kvantifikovat. Kromě toho je náročné stanovit kvalifikační požadavky pracovního místa a jejich vztah k pracovním schopnostem pracovníka. Proto je identifikace vzdělávacích potřeb z velké části založena na odhadech a aproximativních postupech. Faktory, určující potřebu vzdělávání či kvalifikace, lze rozdělit do tří skupin, a to na údaje týkající se celé organizace, údaje týkající se samotných pracovních míst a údaje o jednotlivých pracovnících.

Na základě těchto údajů se analyzuje potřeba vzdělávání pracovníků s použitím následujících metod:

- analýza statistických údajů o organizaci, pracovních místech a pracovištích;
- analýza dotazníků a jiných průzkumů o pracovnících týkající se vzdělání;
- analýza informací od vedoucích pracovníků o vzdělání;
- zkoumání a hodnocení pracovních výkonů;
- monitorování výsledků porad a diskusí;

¹ KOUBEK, J. *Řízení lidských zdrojů – Základy moderní personalistiky*, s. 252

² KOUBEK, J. *Řízení lidských zdrojů – Základy moderní personalistiky*, s. 281

³ BARTÁK, J. *Vzdělávání ve firmě*, s. 19

- analýza pracovních záznamů vedoucích pracovníků.

Výsledné požadavky na vzdělávání a kvalifikaci by se pak měly opírat o návrhy vedoucích pracovníků, požadavky řadových pracovníků samotných, výsledky hodnocení pracovníků a výrobní plány. Záleží na organizaci samotné, jakou prioritu jednotlivým faktorům přidělí.¹

Cílem analýzy potřeb je zjištění rozdílu mezi stávajícím a žádoucím výkonem, námětů pro obsah a metody učení, identifikace silných a slabých stránek a další otázky.²

Při vzdělávání pracovníků lze využít velké množství metod, pro přehlednost je možné je rozdělit do skupin metod používaných přímo na pracovišti při výkonu práce (tzv. on the job) a metody používané mimo pracoviště (off the job).

1. Metody používané přímo na pracovišti při výkonu práce

Tyto metody bývají využívány častěji při vzdělávání dělníků, v současné době je ale kladen větší důraz na praktickou stránku vzdělávání manažerů, a tak jsou tyto metody aplikovány i u nich. Většinou tyto metody vyžadují individuální přístup a partnerský vztah mezi vzdělávaným a vzdělavatelem. Patří mezi ně např. instruktáž při výkonu, coaching, mentoring, counselling, asistování, pověření úkolem, rotace práce, pracovní porady, aj.

2. Metody používané mimo pracoviště

Tyto metody se používají ve školách, zvláštních zařízeních, na vývojových pracovištích atd. Často se zde uplatňuje hromadné vzdělávání skupin, dochází k rozvoji znalostí a sociálních vlastností, čím dál více i dovedností. Využívají se zejména k rozvíjení schopností řídicích pracovníků a specialistů. Jsou to např. přednášky, přednášky s diskusí, demonstrování, případové studie, workshopy, brainstorming, simulace, hraní rolí, assessment centre, outdoor training, či vzdělávání pomocí počítačů.³

Pomocí hodnocení se ověřuje úroveň dosažení cílů celé firmy, skupin i jednotlivců, které byly stanoveny ve strategii vzdělávání. Kromě toho pomáhá měřit a vyhodnocovat přínosy vzdělávání a následně přijímat kvalifikovaná rozhodnutí a opatření pro další kroky.⁴

¹ KOUBEK, J. *Řízení lidských zdrojů – Základy moderní personalistiky*, s. 262-263

² BARTÁK, J. *Vzdělávání ve firmě*, s. 20

³ KOUBEK, J. *Řízení lidských zdrojů – Základy moderní personalistiky*, s. 269

⁴ BARTÁK, J. *Vzdělávání ve firmě*, s. 20

Vyhodnocení výsledků je náročné zejména proto, že lze těžko stanovit kritéria, podle kterých se výsledky budou hodnotit. Dalším úskalím je otázka, po jak dlouhé době je vhodné efektivitu vzdělávání vyhodnotit. Kromě toho jsou výsledky ovlivněny momentálním klimatem v organizaci, subjektivitou hodnocení výsledků, motivací pracovníků a dalšími faktory.

Podle Milkoviche by čtyři kritéria pro hodnocení měla být: hodnocení účastníky; schopnost účastníků přijmout koncepci, která jim byla předložena; zda se změnilo pracovní chování účastníků v souvislosti se školením a konečně zda se v této souvislosti změnily i celkové výsledky organizace.¹

Zde jsou návrhy některých způsobů hodnocení dle Koubka: Absolvovali-li účastníci před vzděláváním vstupní testy, je možné provést testy i po absolvování programu a porovnat jejich výsledky. Další možností je monitorování vzdělávacího procesu. Toto hodnocení může být velmi subjektivní – ať už hodnotí odborník, či samotný účastník. Třetí možností je hodnotit přínos vzdělání pomocí ekonomických ukazatelů, jako je produktivita práce nebo zvýšení kvality výrobků a služeb. Tato varianta je téměř nemožná u přínosu vzdělání vedoucích pracovníků.²

Podle Bartáka je možné zvlášť hodnotit vzdělávací strategii jako celek z hlediska dosažení stanovených cílů, zda byly uspokojeny vzdělávací potřeby organizace, celkové účinnosti a efektivnosti a konečně přínosu, který vzdělávání pro účastníky mělo.³ Celkově lze hodnocení výsledků vzdělávání hodnotit na základě toho, zda byly použity adekvátní nástroje ke vzdělání, jaká je zpětná vazba účastníků, jaká je míra osvojení požadovaných dovedností a jaké je uplatnění dovedností v praxi⁴

3.2. Strukturální fondy a jejich finanční řízení

Na základě principu subsidiarity nesou odpovědnost za politiku zaměstnanosti a sociální politiku jednotlivé členské státy. Evropská unie přijímá pouze minimální sociální standardy a koordinuje politiku zaměstnanosti a sociálního začleňování.⁵

¹ MILKOVICH, G. *Řízení lidských zdrojů*, s. 513

² KOUBEK, J. *Řízení lidských zdrojů – Základy moderní personalistiky*, s. 274

³ BARTÁK, J. *Vzdělávání ve firmě*, s. 21

⁴ KOUBEK, J. *Řízení lidských zdrojů – Základy moderní personalistiky*, s. 277

⁵ KOTÝNKOVÁ, M. *Lidské zdroje na trhu práce*, s. 68

V rámci společné politiky byly stanoveny tři hlavní cíle, kterých se snaží společenství dosáhnout:

- Cíl Konvergence, jehož náplní je konvergence nejméně rozvinutých států a regionů, jeho nástroji jsou zlepšení podmínek pro růst a zaměstnanost prostřednictvím zvýšení kvality investic do hmotného a lidského kapitálu, rozvoje inovací, zlepšení přizpůsobivosti hospodářským a sociálním změnám, ochrany životního prostředí a výkonnosti správy. Tento cíl byl pro všechny fondy stanoven jako prioritní a v České republice pod něj spadají všechny regiony kromě Prahy.
- Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, který se orientuje mimo oblasti nejméně rozvinutých regionů, usiluje o zvýšení atraktivnosti a konkurenceschopnosti regionů, zvýšení zaměstnanosti v nich, a to zejména investicemi do lidského kapitálu, inovacemi, podporou podnikání a rozvoje trhu práce. V České republice zahrnuje jen region Praha.
- Cíl Evropská územní spolupráce, jenž klade důraz na posílení spolupráce mezi jednotlivými státy, integraci jejich rozvoje a vzájemnou výměnu zkušenosti, a to zejména pomocí místních a regionálních iniciativ. Všechny regiony České republiky jej mohou využívat.¹

3.2.1. Jednotlivé fondy EU

Fondy evropské unie fungují jako hlavní nástroj realizace těchto hospodářských politik. Těmi Unie usiluje o rovnoměrný hospodářský a společenský rozvoj všech členských států. Jsou celkem tři a liší se svým zaměřením a směřováním podpory. Zahrnují Evropský sociální fond, Evropský fond pro regionální rozvoj a Fond soudržnosti.

Evropský sociální fond (ESF) je klíčovým pro naplňování evropské strategie zaměstnanosti. Podle Unie je nezaměstnanost jednou z hlavních překážek bránících lidem v prosperitě. Zaostávající regiony mají prostřednictvím ESF dostat svou životní úroveň na úroveň rozvinutějších regionů. Docílí toho předcházením nezaměstnanosti, bojem s ní a vytvořením zázemí pro nové příležitosti a ochranu před problémy na trhu práce. Evropskou komisí a členskými státy byly odsouhlaseny prioritní oblasti, na kterých je

¹ Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999, článek 3

potřeba pracovat pro zvýšení počtu pracovních míst a potažmo životní úrovně, nazývají se směrnice pro zaměstnanost. Směrnice jsou seskupeny do čtyř pilířů: zaměstnatelnost, podpora podnikání, adaptabilita a rovné příležitosti.

Evropský sociální fond může podporovat několik typů činností. V první řadě se jedná o rozvoj lidských zdrojů, který zahrnuje vzdělávání a odborné školení, podporu při získání zaměstnání nebo při zahájení samostatně výdělečné činnosti, výzkum, rozvoj vědy a technologie a rozvoj nových pracovních příležitostí. Dalším typem činnosti je podpora struktur a systémů – tedy zdokonalení vzdělávání, kvalifikaci učitelů, zlepšení služeb zaměstnanosti, podporu vazeb mezi trhem práce a vzdělávacími institucemi a další. Doplňkovou činností jsou pak doprovodná opatření ve smyslu zvyšování povědomí, informovanosti a publicity a pomoc při poskytování služeb.¹

Evropský fond pro regionální rozvoj podporuje investiční projekty podporující infrastrukturu regionů, zejména inovační akce a technická opatření. Fond financuje investice pro zachování trvale udržitelných pracovních příležitostí, zlepšení přístupu podniků k financím, přímé podpory investic, vytváření infrastruktury pro místní rozvoj a rozvoj zaměstnanosti, podporu služeb pro podniky a další.²

Fond soudržnosti neboli kohezní fond podporuje rozvoj celých států, nikoliv jen regionů. Jsou z něj financovány investiční infrastrukturní projekty, stejně jako u fondu regionálního rozvoje. Rozsah těchto projektů je ale větší, zaměřuje se zejména na transevropské dopravní sítě a životní prostředí. Fond poskytuje podporu státům, jejichž hrubý národní důchod je nižší než 90 % průměru států EU. Cílem je stabilizovat jejich hospodářství a zvýšit jejich hospodářskou a sociální vyspělost.³

3.2.2. Institucionální struktura

Strukturální fondy fungují na principu subsidiarity. Rozhodnutí jsou přijímána na takové úrovni, která je pro takové rozhodnutí nejvhodnější. Nejprve Evropská komise připraví návrh legislativy v podobě nařízení, kde jsou definována pravidla pro čerpání prostředků Unie. Nařízení jsou schválena Evropským parlamentem a Radou EU. Přímo v rámci

¹ European commission. *Pomoc evropské unie zaměřená na zaměstnanost a lidské zdroje - stručný průvodce Evropským sociálním fondem pro budoucí členské státy*, s. 11

² Strukturální fondy EU. *Informace o fondech EU*.

³ Strukturální fondy EU. *Informace o fondech EU*.

členského státu pak spolupracují regionální a místní samosprávy s hospodářskými a sociálními partnery a dalšími orgány. Ti dohlíží na to, aby jednotlivé programy byly správně navrhovány, uváděny do života a řízeny. Vždy se přitom vychází z pěti základních principů politiky EU: principu programování, partnerství, koncentrace, doplňkovosti a principu monitorování a vyhodnocování.¹

V rozhodovacím procesu rozvojových programů je zapojena Evropská komise a orgány členského státu. Nejprve Komise stanoví směrnice udávající priority pro dané období a členský stát předloží Komisi plán rozvoje, který definuje prioritní oblasti činností. V dalším kroku se mezi Komisí a orgány členských států projedná rámec podpory společenství. Následuje přijetí jednotlivých programů členských států Evropskou komisí a členské státy odpovídají za to, že v doplňujících dokumentech rozpracují konkrétní programové podrobnosti.²

Řídící orgán odpovídá za účinnost a správnost řízení a realizace programů. Povinně vytváří systémy poskytující finanční a statistické informace, sestavuje roční zprávy o realizaci, organizuje střednědobé hodnocení, zajišťuje účetní systémy, správnost operací a uspokojivou informovanost a publicitu. Každoročně řídící orgán s Komisí kontrolují činnosti vykonané v uplynulém roce. Na základě této kontroly může docházet k úpravám programů. Řídící orgán je celostátní, regionální nebo místní orgán veřejné moci nebo veřejný či soukromý subjekt určený členským státem.³

Monitorovací výbor je sestavován pro každý rámec podpory společenství a pro každý operační program. Má na starosti mnoho činností, které zahrnují potvrzování dodatků k programu, schvalování kritérií pro výběr projektů, prověřování průběhu a výsledků realizace, schvalování závěrečné realizační zprávy, přijímání zpráv o plnění cílů a další.⁴ Výboru předsedá zástupce členského státu nebo řídicího orgánu, členové jsou navrženi členským státem po dohodě s řídicím orgánem. V poradním postavení se práce výboru

¹ KOTÝNKOVÁ, M. *Lidské zdroje na trhu práce*, s. 68

² European commission. *Pomoc evropské unie zaměřená na zaměstnanost a lidské zdroje - stručný průvodce Evropským sociálním fondem pro budoucí členské státy*, s. 20

³ European commission. *Pomoc evropské unie zaměřená na zaměstnanost a lidské zdroje - stručný průvodce Evropským sociálním fondem pro budoucí členské státy*, s. 23

⁴ Tamtéž, s. 22

účastní zástupce Komise, případně se mohou účastnit i zástupci Evropské investiční banky či Evropského investičního fondu, pokud pro daný operační program přispívají.¹

Certifikační orgán je subjekt určený členským státem, který má na starosti ověřování výkazů výdajů a žádostí o platby, než jsou odeslány komisi.

Auditní orgán ověřuje fungování řídicího a kontrolního systému. Nesmí být závislý na certifikačním ani řídicím orgánu a určuje ho členský stát.²

Pro zlepšení kvality, účinnosti a provázanosti pomoci z fondů se v průběhu provádění programů několikrát aktivity hodnotí. Před spuštěním samotného programu se provádí hodnocení ex-ante. Jeho náplní je analýza situace v konkrétní zemi či regionu, optimalizace přidělení rozpočtových zdrojů, cílů, které členský stát stanovil, a činností, kterými jich chce dosáhnout. Hodnocení provádí odborníci funkčně nezávislí na auditním a certifikačním orgánu.³

Průběžné posuzování provádí řídicí orgán a Evropská komise. Má zjistit dopad na činnosti programu, jejich soulad s hodnocením ex-ante, významnost stanovených cílů a správnost finančního řízení. Toto hodnocení má největší význam tehdy, jsou-li podány návrhy na revizi operačního programu, nebo pokud monitorování odhalí výrazný odklon od stanovených cílů.⁴

Evropská Komise v úzké spolupráci s členským státem a řídicími orgány provede závěrečnou analýzu po ukončení programu. Její pomocí je posouzeno využití zdrojů, dopad, efektivnost a účinnost operací v souladu s analýzou ex-ante.⁵

3.2.3. Finanční řízení

Pro období 2007 – 2013 byly ze strukturálních fondů a fondů soudržnosti stanoveny zdroje v celkové výši 26,7 miliard EUR. To je desetinásobek oproti plánovacímu období 2000-

¹ Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999, článek 64

² Tamtéž, článek 62

³ European commission. *Pomoc evropské unie zaměřená na zaměstnanost a lidské zdroje - stručný průvodce Evropským sociálním fondem pro budoucí členské státy*, s. 23

⁴ Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999, článek 68

⁵ European commission. *Pomoc evropské unie zaměřená na zaměstnanost a lidské zdroje - stručný průvodce Evropským sociálním fondem pro budoucí členské státy*, s. 23

2006, kdy celkové zdroje strukturálních fondů činily 2,6 miliard EUR.¹ Kvůli výraznému rozdílu mezi odhady hospodářského růstu České republiky a růstem skutečným bylo v dubnu 2010 rozhodnuto, že celková alokace fondů bude navýšena o 6 miliard EUR.²

Tyto zdroje jsou rozděleny podle jednotlivých cílů hospodářských politik, a to dle priority, která jim byla přidělena.

Pro období 2007-2013 jsou celkové alokace fondů pro členské státy v celkové hodnotě 308 miliard EUR rozděleny následovně:

- na cíl Konvergence je vyhrazeno 251 mld. EUR – tedy přibližně 82 % celkových zdrojů,
- 49 mld. EUR, tedy 16 % zdrojů bylo přiděleno cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost,
- 7 mld. EUR, necelá 3 procenta, jsou vyčleněna pro naplňování cíle Evropské územní spolupráce.³

Kritéria, podle kterých jsou vybírány regiony či státy, kterým náleží podpora ze strukturálních fondů, jsou pro každý cíl jiná.

Pro cíl Konvergence platí následující pravidlo: pro financování jsou způsobilé regiony úrovně NUTS 2, jejichž hrubý domácí produkt na obyvatele v letech 2000-2002 byl nižší než 75 % průměru HDP na obyvatele v 25 státech EU ve stejném období. Kromě toho mají ještě z fondu soudržnosti v rámci stejného cíle nárok na podporu ty státy, jejichž HNP byl v letech 2001-2003 nižší než 90 % průměru EU-25.

Pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost jsou způsobilé oblasti, na něž se nevztahují výše uvedené charakteristiky.

Regiony usilující o podporu v rámci cíle Evropská územní spolupráce pak musí být úrovně NUTS 3 a nacházet se podél vnitřních, některých vnějších či námořních hranic ve vzájemné vzdálenosti nepřesahující 150 km.¹

¹ Ministerstvo financí. *Finanční alokace na strukturální fondy a Fond soudržnosti*

² Ministerstvo financí. *ČR získá dodatečných 6 mld. Kč (237 mil. EUR) z EU*

³ Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999, článek 21

Příspěvek z rozpočtu Evropské unie činí maximálně 85 % celkových výdajů v daném programu. Dále nesmí být příspěvek na každou prioritní osu menší než 20 %, jedna prioritní osa smí čerpat v časovém období jen z jednoho fondu v rámci jednoho cíle a každý projekt smí v daném čase čerpat jen z jednoho programu.²

Před každým zasláním žádosti o platbu, které probíhá 3x ročně, jsou výdaje certifikovány. Certifikační je platební a certifikační orgán ujištěn o řádném vynakládání výdajů. Kromě toho má řídicí orgán na starosti nastavení systému kontrol účetních dokladů, aby byla potvrzena opodstatněnost a reálnost výdajů. Výkaz výdajů, na jehož základě se předkládají žádosti o platbu, může obsahovat pouze způsobilé výdaje vynaložené ve stanoveném období, na operace vybrané podle výběrových kritérií, a jejichž podpora byla schválena Evropskou komisí. PCO je dále povinen vést účetnictví všech účetních případů, které souvisejí s prostředky z rozpočtu EU v rámci programů.³

Pro příjem prostředků z EU je zřízen zvláštní účet MF v ČNB, tzv. zdrojový účet PCO. Ten je veden v EUR. Z tohoto účtu jsou zasílány platby na příjmový účet správce kapitol SR, které předfinancovávají výdaje, jež mají být uhrazeny z rozpočtu EU. Kromě toho je zřízen zvláštní účet (tzv. univerzální účet PCO) u ČNB vedený v CZK, který slouží k vyrovnávání kurzových rozdílů a příjem odvodů. Prostředky na tomto účtu jsou úročeny čtvrtletně a úroky se rozpočítávají na jednotlivé programy. Při uzavření programu se úroky vykazují Evropské komisi.⁴

Příjemci podpory jsou povinni vést účetní evidenci v souladu s předpisy ČR, případně rozšířenou daňovou evidenci, pokud účetní evidenci nevedou. Základní podmínkou pro poskytnutí prostředků je bezdlužnost příjemce vůči orgánům státní správy.

Výkazy výdajů se zpracovávají v CZK, EUR či obou měnách. Pro přepočty mezi měnami se používá směnný kurz určený Evropskou komisí pro měsíc, ve kterém byla souhrnná

¹ Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999, článek 5

² Ministerstvo financí. *Metodika finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007-2013 (platná od 1. ledna 2011)*, s. 23

³ Tamtéž, s. 24

⁴ Ministerstvo financí. *Metodika finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007-2013 (platná od 1. ledna 2011)*s. 28

žádost zaúčtována.¹ Platby jsou vypláceny v CZK (s výjimkou programu Přeshraniční spolupráce).

Dále je zpracováván čtvrtletně výkaz výdajů pro Český statistický úřad, čtvrtletně výkaz pro odbor finanční politiky ministerstva financí, pětkrát ročně výkaz výdajů pro srovnání výdajů a příjmů jednotlivých krajů a jednou ročně zprávu pro státní závěrečný účet.²

Evropská komise provozuje vlastní informační systém SFC2007, kde jsou monitorována a střídána veškerá finanční data z členských států. Na úrovni ČR na něj navazují systémy MSC2007 pro monitorování implementace programů a IS VIOLA pro finanční řízení a účtování o prostředcích z EU.

Pokud se objeví podezření na nesrovnalost v průběhu řízení, může PCO pozastavit platby a certifikaci na nezbytně nutnou dobu, považuje-li to za nezbytné k ochraně finančních zájmů EU. To se může týkat jednotlivých projektů, prioritních os nebo celých programů.

Dotace ze státního rozpočtu na předfinancování výdajů, které budou kryty prostředky EU, jsou poskytovány na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace. To vydává příslušné ministerstvo či zodpovědný subjekt na dobu realizace projektu. Musí obsahovat povinné náležitosti – příjemce a poskytovatele dotace, výši, účel, harmonogram plnění atd.³

Menší výjimkou v procesu jsou tzv. velké projekty. Velké projekty jsou takové, jejichž celkové náklady překračují částku 50 milionů EUR.⁴ Pro určení celkových nákladů projektu v EUR se počítá se směnným kurzem EK platným ke dni schválení žádosti řídicím orgánem. Při samotném předložení žádosti EK se ale počítá s kurzem jiným – musí počítat s vývojem kurzu CZK vůči EUR, zejména proto, že při navýšení výdajů velkého projektu (i změnou kurzu) musí být řídicím orgánem podána žádost o změnu Rozhodnutí EK. Kurz by měl zohledňovat minulý vývoj měny a zahrnovat předpokládaný vývoj. Ministerstvo financí doporučuje použít kurz EK navýšený o 5 %. V případě nedočerpání financí není nutné žádat o změnu Rozhodnutí EK. Řídicí orgán v tomto případě musí

¹ Infoeuro. *Budget*

² Ministerstvo financí. *Metodika finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007-2013 (platná od 1. ledna 2011)*, s. 32

³ Ministerstvo financí. *Metodika finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007-2013 (platná od 1. ledna 2011)*, s. 45

⁴ Strukturální fondy EU. *Velké projekty*

zajistit, aby byly prostředky vyčerpány na jiných projektech v rámci dané prioritní osy. Žádosti o platbu na velké projekty jsou podávány ve zvláštních souhrnných žádostech.¹

Průběh čerpání prostředků z EU má specifický a jasně daný koncept. Řídící orgán je povinen řídit a monitorovat čerpání alokací jednotlivých programů. Zejména při procesu výběru projektů jsou aktualizovány výše alokace. Při aktualizaci jsou od celkové výše alokace na program a fond odečteny již obdržené prostředky a po jejich přepočtu na CZK jsou z této částky odečteny již schválené projekty, které zatím nebyly proplaceny EK. Pokud jsou v daném roce vybrány projekty přesahující hodnotou rámec alokace pro daný rok, je jejich rozdíl kryt alokací roku následujícího. Tento postup je možný pouze na konci programovacího období.

Řídící orgán je také zodpovědný za rovnoměrné čerpání celkové alokace programu a alokací za jednotlivé roky. V úvahu je potřeba brát i pohyb směnného kurzu. Je to důležité zohlednit zejména při vyhlášení výzev a jejich podílu na celkové výši alokace dané prioritní osy či programu.²

Příjemce vypracovává plán čerpání prostředků – tzv. finanční plán projektu. Plán je přílohou Rozhodnutí o čerpání dotace a slouží řídicímu orgánu k rozpočtování prostředků. Finanční toky jsou v průběhu čerpání prostředků celkem čtyři – předběžná platba z rozpočtu EU na zdrojový účet PCO, průběžné platby a platby konečného zůstatku mezi EU a PCO, převod prostředků PCO do jednotlivých kapitol státního rozpočtu a konečně uvolňování těchto prostředků konečným příjemcům.³

Předběžné platby z EU se pohybují ve výši 2 - 4 % celkového příspěvku na program podle fondu a roku, ve kterém je platba vyplacena. Pokud do 24 měsíců od platby není komisi zaslána žádná žádost o průběžnou platbu, PCO předběžnou platbu vrátí (tzv. pravidlo N+24).⁴

¹ Ministerstvo financí. *Metodika finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007-2013 (platná od 1. ledna 2011)*, s. 56

² Tamtéž, s. 57

³ Vilamová, Š. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie: praktický průvodce*, s. 84

⁴ Ministerstvo financí. *Metodika finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007-2013 (platná od 1. ledna 2011)*, s. 58

O průběžné platby žádá PCO zpravidla třikrát ročně. Platby jsou pak vypláceny do dvou měsíců od podání žádosti. Celková částka předběžných a průběžných plateb nesmí překročit 95 % celkové alokace na daný program. PCO může žádost vypracovat i mimořádně, zejména pokud je ohrožena aplikace pravidla N+24, N+2 či N+3.¹

Platba konečného zůstatku bude vyplacena, pokud bude EK předložena žádost o platbu konečného zůstatku, výkaz výdajů a certifikát, závěrečná zpráva o provádění programu a prohlášení o uzavření, to vše nejpozději 31. 3. 2017. Finanční podpora může být využita i na podporu nástrojů finančního inženýrství, jako jsou záruční a úvěrové fondy, fondy rizikového kapitálu apod.

Zvláštním typem dotací jsou tzv. průtokové dotace – dotace národního financování, o jejichž objemu a účelu nerozhoduje kraj. U těchto typů dotací se mírně liší postup zahrnující lhůtu pro vyplacení prostředků (do 20 pracovních dní).² Celý systém financování je založen na principu předfinancování prostředků z kapitol státního rozpočtu a následného převedení stejného objemu prostředků z rozpočtu EU do těchto kapitol.

Platby jsou příjemcům vypláceny formou ex-post nebo ex-ante, o této formě rozhoduje řídicí orgán. Administrace žádosti o platbu nesmí probíhat déle než 40 dní. Žádost musí být podložena příslušnými doklady ve lhůtě stanovené v rozhodnutí o poskytnutí dotace. Po překontrolování správnosti a oprávněnosti je žádost o platbu s připojeným prohlášením o schválení a příkazu k proplacení předána řídicímu orgánu. Řídicí orgán provede celkovou kontrolu dokumentů a předá příkaz k proplacení finančnímu útvaru. Do deseti dnů od obdržení příkazu zajišťuje finanční útvar převod prostředků ze státního rozpočtu.

Po provedení a doložení převodu je žádost autorizována řídicím orgánem a zahrnuta do souhrnné žádosti k předání platebnímu a certifikačnímu orgánu. Ten zkontroluje formální správnost žádosti a zaúčtuje ji. Jednotlivým žádostem příjemců je v tuto chvíli přidělen

¹ Ministerstvo financí. *Metodika certifikace výdajů pro programové období 2007-2013 (s platností od 1. ledna 2011)*, s. 4

² Ministerstvo financí. *Metodika finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007-2013 (platná od 1. ledna 2011)*, s. 61

kurz EK platný v daném měsíci. Do pěti pracovních dnů pak platební a certifikační orgán provádí platbu prostředků do příslušné kapitoly státního rozpočtu.¹

3.2.4. Finanční kontrola

Ústředním správním úřadem pro finanční kontrolu je ministerstvo financí. Cílem kontroly je hlavně zajistit, aby byly dodržovány právní předpisy, aby docházelo k hospodárnému, efektivnímu a účelnému čerpání prostředků a aby byla zajištěna ochrana před nesrovnalostmi, riziky a jinými nedostatky. Řídící kontrola je zajišťována vedoucími zaměstnanci všech subjektů zapojených do implementace a zahrnuje průběžnou kontrolu správnosti všech probíhajících operací ve všech fázích procesu implementace. K tomu je potřebné jasné rozdělení funkcí, určení postupů, zavedení účetních a informačních systémů a systémů podávání zpráv atd.²

Na jednotlivých úrovních procesu implementace je zaveden interní audit, jenž prověřuje existenci manuálů na všech úrovních řízení, dodržování systému dvojích podpisů a dvojí nezávislé kontroly, vedení účetnictví, navrhuje možná zlepšení a opatření a další.

Řídící orgán zajišťuje, aby operace pro financování byly vybírány podle kritérií pro operační program a aby byly v souladu s platnými předpisy. Dále provádí veřejnosprávní kontrolu předběžnou, průběžnou i následnou na vzorcích operací. Těmito kontrolami je zjišťováno, zda realizované operace byly prováděny v souladu s programem a právními předpisy, zda byla přijímána opatření ke snížení hrozících rizik a zda jsou vypracovávány a uchovávány záznamy o každé uskutečněné operaci.

Auditní orgán kontroluje, aby řídicí a kontrolní systém fungovaly, a provádí audit operací na vybraném vzorku (může prostřednictvím pověřeného auditního subjektu). Kromě toho je oprávněn poskytovat poradenství a konzultace, vyžadovat od řídicích orgánů informace, záznamy a zprávy, provádět audity u příjemců a další.

¹ Ministerstvo financí. *Metodika finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007-2013 (platná od 1. ledna 2011)*, s. 63

² Tamtéž, s. 84

Dalšími orgány oprávněnými ke kontrole jsou Nejvyšší kontrolní úřad, Evropská komise a Evropský účetní dvůr a Evropský úřad pro boj proti podvodům.¹

3.3. Operační programy pro rozvoj lidských zdrojů v období 2007-2013

Operační programy napomáhají vybírání projektů pro realizaci hospodářských politik. Projekty jsou vybírány podle toho, zda pomáhají odstraňovat problémy identifikované ve strategických dokumentech. „Operační programy mají následující strukturu:

- Úvod;
- Zdůvodnění potřeby;
- Popis strategie zvolené k odstranění identifikovaných problémů, definice cílů programu, vazba na ostatní operační programy, vztah k horizontálním tématům;
- Konkretizace zaměření operačního programu;
- Finanční zajištění programu, rozdělení prostředků mezi jednotlivé prioritní osy;
- Popis řízení operačního programu;
- Přílohy.“²

3.3.1. Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost

Tento program financovaný evropským sociálním fondem se zaměřuje na aktivní politiku trhu práce, profesní vzdělávání a další aktivity podporující zvyšování zaměstnanosti. Z fondů Evropské unie je pro tento program vyčleněno 1,84 miliard EUR. Z českých veřejných fondů je pak do tohoto programu vloženo dalších 320 milionů EUR. Rozpočet OP LZZ je v přílohách v tabulce I. Pro rozvoj lidských zdrojů jsou přitom nejvýznamnější prioritní osy:

- Adaptabilita, která podporuje další profesní vzdělávání zprostředkované zaměstnavateli a tvorbu dalších vzdělávacích programů pro zaměstnance.
- Aktivní politika trhu práce, tato osa se soustředí na přímé zprostředkování zaměstnání, rekvalifikace, zajištění odborné praxe, podpora vzniku nových pracovních míst a další činnosti, které už probíhají na regionální úrovni pod záštitou jednotlivých krajů a menších územních celků.

¹ Ministerstvo financí. *Metodika finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007-2013 (platná od 1. ledna 2011)*, s. 84

² Strukturální fondy EU. *Informace o fondech EU*.

- Sociální integrace a rovné příležitosti se zaměřuje na nediskriminační přístup, zpřístupnění nabídky dalšího vzdělávání a prevenci sociálního vyloučení pro cílové skupiny osob.¹

3.3.2. Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Cílem programu je zkvalitnit a modernizovat vzdělávací systémy a zlepšit podmínky ve výzkumu a vývoji. O podporu můžou žádat školy a školská zařízení, instituce vědy a výzkumu, obce, města a kraje a mnoho dalších. Na grantový projekt je možno získat částku v rozmezí 400 000 - 25 000 000 Kč. Pro tento program je celkem vyčleněno 1,83 miliard EUR z Evropského sociálního fondu a 32 milionů EUR z českých veřejných zdrojů. Rozpočet OP VK je v přílohách v tabulce II. Financuje projekty z celkem pěti následujících logických celků:

- Počáteční vzdělávání se soustředí na zavádění nových vyučovacích metod a činností, rozšiřování výuky cizích jazyků a další.
- Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj, jehož hlavními cíli jsou inovace ve vysokoškolském vzdělávání, zefektivnění vzdělávacích programů a spolupráce mezi institucemi terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje.
- Další vzdělávání, tento program je zaměřen na rozvoj vzdělávacích programů pro vzdělávání dospělých a podporu vzdělávání v oblasti obecných a odborných kompetencí.
- Systémový rámec celoživotní učení je zaměřen na celoživotní vzdělávání.
- Technická pomoc se soustředí na financování aktivit spojených s programem samotným, administrací a monitoringem.²

3.3.3. Operační program Praha Adaptabilita

Jelikož Praha jako region nesplňuje podmínky klasifikace pro nárok na podporu v rámci cíle Konvergence, je tento program zahrnut v cíli Regionální konkurenceschopnost a adaptabilita. Vyčleněno na něj bylo z Evropského sociálního fondu celkem 108 milionů EUR, z národních zdrojů je ještě podpořen částkou 19 milionů EUR. Cílem tohoto

¹ Fondy Evropské unie. *Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost*

² Strukturální fondy EU. *OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost.*

programu je podpora projektů zaměřených na vzdělávání, sociální integraci, podporu zaměstnanosti a rozvoj lidských zdrojů. Rozpočet OP PA je v přílohách v tabulce III.

Prioritními osami programu jsou:

- Podpora rozvoje znalostní ekonomiky;
- Podpora vstupu na trh práce;
- Modernizace počátečního vzdělávání;
- Technická pomoc.¹

3.3.4. Další operační programy

Ve svém důsledku mohou i další operační programy zasahovat do problematiky rozvoje lidských zdrojů. Programy Přeshraniční spolupráce a Mezinárodní spolupráce jsou zaměřeny na spolupráci veřejných institucí a orgánů v různých oblastech, mezi něž spadá i vzdělávání. Program Praha Konkurenceschopnost se mimo jiné soustředí na stimulaci spolupráce podniků neziskového sektoru, výzkumných a dalších institucí a výstavbu poradenských, případně specializovaných školících středisek pro zaměstnance.² A konečně program Věda a výzkum pro inovace podporuje výzkum a vědu budováním nových výzkumných pracovišť, vybavováním již existujících pracovišť moderní technikou a zvyšováním kapacit na vysokých školách.³

¹ Fondy Evropské unie. *Operační program Praha Adaptabilita*.

² Fondy Evropské unie. *Evropská územní spolupráce*.

³ Fondy Evropské unie. *Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost*

4. Financování rozvoje lidských zdrojů v České republice

Operační programy pro rozvoj lidských zdrojů souhrnně čerpají 14,32 % financí, které jsou v rámci NSRR k dispozici. Podíl jednotlivých programů na této sumě se značně liší. Největší objem (6,96 % celkového rozpočtu) zabírá program Lidské zdroje a zaměstnanost a jen o něco méně (6,94 %) program Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Naproti tomu program Praha adaptabilita získává jen 0,41 %.¹ Tato disproporce je celkem namístě, neboť dotace z tohoto programu jsou uplatnitelné jen v rámci hlavního města. Zbylé dva programy jsou využitelné po celé České republice a až na výjimky některých výzev naopak nesmějí být dotace z jejich zdrojů použity v hlavním městě.

4.1. Vyhlašování výzev

Prostřednictvím výzev jsou zájemci oslovováni k předkládání žádostí o dotace. Správné načasování vyhlašování výzev může implementačním orgánům usnadnit práci a zjednodušit monitorování finančních toků v rámci daného operačního programu. Každý z programů má systém vyhlašování výzev mírně odlišný a zapojuje se do něj různé množství institucí.

4.1.1. Praha adaptabilita

Jednoznačně nejjednodušší a nejjasnější proces vyhlašování výzev má OP Praha adaptabilita (viz tabulka IV). V každém z let 2008-2012 je vyhlášena jedna výzva, žádosti jsou přijímány po dobu tří měsíců a následně jsou zpracovávány. Jelikož celková alokace na tento program je přibližně šestnáctkrát menší, než na ostatní zmiňované programy, dalo by se očekávat, že počet výzev bude proporcionálně menší. Srovnává-li se ale např. jen počet výzev vyhlášených v průběhu roku 2010, v OP LZZ je výzev sedmkrát více a v OP VK jedenáctkrát více (bez započítání grantových projektů a výzev vyhlášených v předchozích letech platných i v roce 2010).

Výzvy OP PA jsou vyhlašovány zvlášť pro jednotlivé prioritní osy, ale vždy ve stejném čase. Stejně jako u ostatních OP jsou v některých letech určité osy úplně vynechány. Vyhlašování výzev jednou ročně přináší výhody i nevýhody. Pro zájemce je velmi snadné se zorientovat, kdy mohou o podporu žádat, nemusí příliš často sledovat, zda jsou

¹ Ministerstvo pro místní rozvoj, Národní orgán pro koordinaci. *Měsíční monitorovací zpráva prosinec 2010*, s. 14

vyhlášeny nové výzvy. Harmonogram výzev je znám na léta dopředu.¹ Pro řídicí orgán a další zodpovědné instituce je snadné plánovat jednotlivé kroky v procesu organizace finančních toků, protože je pro daný rok jednoznačně dáno, kdy se budou vykonávat dané činnosti. Kvůli různé délce realizace jednotlivých projektů takovéto hromadné plánování ale není možné pro vyplacení průběžných a závěrečných plateb a další finanční operace, které po nich následují. Hlavní nevýhodou pak může být administrativní náročnost spojená s vyhlášováním výzev. Zodpovědné orgány se musí vypořádat s velkým množstvím dotazů ze stran žadatelů a následné vyhodnocování žádostí je náročné z hlediska času i lidských zdrojů. Jednorázové vyhlášení výzev tedy klade velké nároky na lidské zdroje i finanční i organizační zajištění administrativní podpory. Ti jsou takto extrémně vytíženi jen v relativně krátké části roku. Pokud by bylo výzev více a byly rozloženy do více časových období, nápor zájemců by se rozložil na delší dobu a zatížení implementačních orgánů by nebylo tak velké. V kontrastu s tím by ale ubylo přehlednosti a jednoduchosti systému vyhlášení výzev tak, jak nyní funguje.

Jak je patrné z tabulek VI-X, nejen OPPA, ale ani ostatní operační programy nevyhlásily v roce 2007 žádné výzvy (OP PA zveřejnil první v prosinci 2007, žádosti ale byly přijímány až od ledna 2008). Tento jev je velmi problematický zejména kvůli obtížnosti naplnění pravidla n+3, případně n+2. Podle tohoto pravidla musí každý OP vyčerpat alokaci pro daný rok nejpozději o tři, případně dva roky později. Nebyly-li v roce 2007 vyhlášeny žádné výzvy, program se nachází ve větším časovém tlaku, aby v příštích třech letech alokaci vyčerpal. Operační programy byly ale evropskou komisí schváleny až na podzim roku 2007. Je proto tedy pochopitelné, že řídicí orgány, případně zprostředkovatelské subjekty, nestihly v tak krátké době výzvy vyhlásit.²

Dalším problémem, se kterým se OP PA potýkal zejména v roce 2008, byl výrazný převis žádostí nad alokací výzvy. Alokace činila 840 milionů Kč, objem žádostí byl celkem za téměř 7 miliard Kč. Takové množství zájemců opět navýšilo administrativní náročnost procesu schvalování žádostí. Tento jev mohl být způsoben několika činiteli:

¹ Operační program Praha Adaptabilita. *Harmonogram výzev OPPA*

² Strukturální fondy EU. *Programový dokument OP Praha Adaptabilita.*; op. cit. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Prováděcí dokument OP VK*; op. cit. ESF ČR. *Prováděcí dokument OP LZZ říjen 2008*

- OP PA byl jedním z prvních OP, který jakékoliv výzvy zveřejnil (už v prosinci 2007).
- V rámci území města Prahy to byla první výzva od srpna roku 2006¹ – tedy po poměrně dlouhé době. Mnoho zájemců tak muselo čekat téměř dva roky.
- možnosti využití výzvy byly velmi široké, nějaké uplatnění dotací tak pro sebe mohl najít téměř každý potenciální zájemce.
- Náklady na projekty mohly být uhrazeny až do výše 100 %² - mnoho zájemců svůj projekt pravděpodobně vložilo jen zkušebně, protože v případě úspěchu by do realizace nemuseli vkládat žádné vlastní prostředky.

Jelikož v dalších letech při vyhlašování nových výzev převis zájemců tak velký nebyl, přičemž možnosti využití výzev se příliš nezměnily ani co do obsahu, ani co do procenta uhrazování nákladů, dá se předpokládat, že důvodem byly zejména první dva výše zmíněné body. OP PA ale mezi programy pro rozvoj lidských zdrojů nadále zůstává tím s největším převisem poptávky nad nabídkou. Podaných žádostí bylo k prosinci 2010 pětikrát více než schválených projektů. U OP VK je podaných žádostí 2,5 krát více a u OP LZZ jen 1,2 krát.³

4.1.2. Lidské zdroje a zaměstnanost

Program lidské zdroje a zaměstnanost má proces vyhlašování výzev o něco složitější. Jsou do něj zapojeny zprostředkující subjekty – odbory ministerstev práce a sociálních věcí, průmyslu a obchodu a vnitra.⁴ Část výzev tak vyhlašuje řídicí orgán, část zprostředkující subjekt.

Přibližně třetina výzev nemá přesně určen termín ukončení přijímání žádostí (tzv. kontinuální výzvy) – jako konečný termín je uveden okamžik vyčerpání alokace nebo dosažení data za několik let (u výzev z let 2008-2010 jsou to šestkrát 31. 12. 2011, čtyřikrát 31.12.2012, šestkrát 31.12.2013 a jednou 30.6.2015) – viz tabulky V – VII v přílohách. Díky tomuto způsobu rozplánování nemusí řídicí orgán očekávat velký

¹ Magistrát hlavního města Prahy. *Výzvy v rámci JPD 3*

² Operační program Praha Adaptabilita. *Výzva ke konzultaci projektových záměrů a k předkládání projektových žádostí OPFA*

³ Ministerstvo pro místní rozvoj, Národní orgán pro koordinaci. *Měsíční monitorovací zpráva prosinec 2010*, s. 14

⁴ Ministerstvo pro místní rozvoj, Národní orgán pro koordinaci. *Měsíční monitorovací zpráva prosinec 2010*, s. 56

jednorázový přísun žádostí jako OP PA – žádosti chodí postupně, jsou vyhodnocovány v několika vlnách a žadatelé často nejsou pod takovým časovým tlakem (jelikož v jiných případech – tzv. kolových výzvách - jsou výzvy často zveřejněny několik dní před termínem přijímání žádostí a tedy cca dva měsíce před uzavřením přijímání žádostí). Nevýhodou je nutnost průběžného sledování čerpání alokace, aby nebyla překročena její hodnota.

Výzvy byly vyhlašovány průběžně celý rok, přičemž na přelomu let výzev ubývá stejně jako u OP VK. Zájemci tak musí soustavně sledovat, zda se objevila nějaká výzva pro ně vhodná. U tohoto programu také byla nejdéle nevyhlášena výzva pro některou z prioritních os – u osy 4 určenou pro orgány veřejné správy byla první výzva vyhlášena až v srpnu 2008.

Kvůli nutnosti spolupráce řídicího orgánu a zprostředkujících subjektů je celý proces náročnější než u OP PA. Orgány musí spolupracovat, předávat si veškerou potřebnou dokumentaci a zajišťovat plynulý chod operací. Pokud by k takovéto součinnosti nedocházelo, může se zpoždovat a komplikovat proplácení plateb, případně jejich předkládání k certifikaci a certifikace samotná. K prosinci 2010 bylo ale certifikováno 68,6 % proplacených výdajů, dá se tedy konstatovat, že spolupráce jednotlivých orgánů je poměrně efektivní.

4.1.3. Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Ze všech zmíněných programů má právě Vzdělávání pro konkurenceschopnost nejsložitější strukturu vyhlášení výzev. Řídící orgán, tedy ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, vyhlašuje výzvy k individuálním projektům a globálním grantům. Prostředky z globálních grantů jsou pak alokovány na grantové projekty, které vyhledávají zprostředkující subjekty, jimiž jsou jednotlivé kraje. Každý ze 13 krajů rozhoduje sám o tom, kdy kterou výzvu v návaznosti na přidělený globální grant vyhlásí. Ve srovnání s OP LZZ je zprostředkujících subjektů o devět více a celý proces se tím stává méně přehledný.¹

V letech 2008 – 2010 byla s výjimkou prosince 2008 každý měsíc vyhlášena alespoň jedna výzva. Většinou jich bylo ale mnohem více. Zájemci o dotace tak musí téměř soustavně

¹ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Ukončené výzvy*

sledovat, zda je vyhlášena nějaká, která se jich týká – což je zejména kvůli regionálnímu rozdělení výzev velmi limitující. Jednotlivé kraje nevyhlašovaly výzvy pro stejné prioritní osy ve stejných termínech, a tak např. v roce 2010 v jihočeském kraji mohli zájemci předkládat své projekty o dva měsíce později než v libereckém kraji. Někde výzva probíhá několik měsíců a v jiných krajích jeden týden (pardubický vs. karlovarský kraj¹). Žadatelé žijící v některých krajích jsou tak znevýhodňováni.

Kvantita výzev je kvůli rozdělení podle jednotlivých krajů oproti ostatním OP mnohonásobná. To má negativní dopad na zájemce i na řídicí orgán. Zájemci o dotace se v množství výzev hůře orientují (přímo na stránkách řídicího orgánu je v jednu chvíli aktivních i několik desítek výzev). Řídicí orgán pak nese stále zodpovědnost za celý operační program. Musí tedy dohlédnout na správnou implementaci zásad přes jednotlivé zprostředkující subjekty a pro finanční toky tak vzniká mezikrok, který proces činí méně průhledným a časově náročnějším.

OP VK je mezi zmiňovanými programy nejvíce pozadu v množství proplacených i certifikovaných prostředků v poměru k celkové alokaci. Může to být způsobeno právě tímto množstvím mezičlánků – aby mohl dát řídicí orgán pokyn k proplacení prostředků nebo k jejich předložení k certifikaci, musí nejprve od krajů obdržet potřebné podklady. To je samozřejmě složitější, než když je dostává od příjemců rovnou (jako v případě OP PA).

Ve srovnání s OP LZZ využívá OP VK méně průběžných výzev. Může to být způsobeno tím, že o globální granty je ze strany krajů velký zájem a výzvy očekávají předem, není tedy nutné vyhlašovat je na delší dobu. Průběžné výzvy jsou využívány jen u prioritních os 4 a 5.

Co do plynulosti přijímání žádostí o dotace se strategie OP VK vyplácí nejvíce, jak bude patrné v kapitole 4.2.1. Žádosti přibývají postupně a řídicí a zprostředkovací orgán má tak více prostoru, aby se s nimi vypořádal. Úspěšnost těchto prvních kroků procesu vedoucího k čerpání evropských zdrojů je ale v kontrastu s neúspěšností kroků následujících.

¹ Ministerstvo pro místní rozvoj, Národní orgán pro koordinaci. *Měsíční monitorovací zpráva prosinec 2010*, s. 50

4.2. Průběh čerpání fondů

Čerpání evropských fondů v rámci každého operačního programu předchází několik nezbytných kroků: vyhlášení výzvy, podávání žádostí o dotace, schválení žádostí, proplacení dotací příjemcům, předložení výdajů k certifikaci a konečně certifikace. Teprve takto certifikované výdaje mohou být předloženy v žádosti o platbu evropské komisi. Čerpání evropských zdrojů by mělo být rovnoměrné v průběhu programovacího období, a proto musí řídicí orgán všechny kroky pečlivě plánovat a organizovat.¹ Vyhlášením výzev, jakožto prvním a velmi zásadním krokem pro plynulost celého procesu, se zabývala samostatná podkapitola. V následující podkapitole je srovnáno, jak si jednotlivé operační programy vedou v ostatních krocích procesu, který vede k čerpání evropských dotací.

4.2.1. Podávání žádostí

Počet přijatých žádostí přímo souvisí s vyhlášením výzev. Program Praha adaptabilita byl jediný, kterému se podařilo vyhlásit první výzvu už v lednu roku 2008 a díky tomu již v tomto měsíci obdržel první žádosti o dotace. Jak je patrné z grafu č. 1 a tabulky XI, jejich množství se v první polovině roku dále prudce navyšovalo, proto je průměrný koeficient růstu v tomto pololetí tak vysoký.

Tabulka č. 2: Průměrný koeficient růstu pro podané žádosti podle období a OP

	I-08 - VI-08	VII-08 - XII-08	I-09 - VI-09	VII-09 - XII-09	I-10 - VI-10	VII-10 - XII-10
LZZ	-	1,26965	1,01365	1,02956	1,01055	1,00948
VK	-	1,13388	1,04118	1,04735	1,01342	1,03183
PA	4,21962	1,00912	1,05528	1,00189	1,03280	1,00124

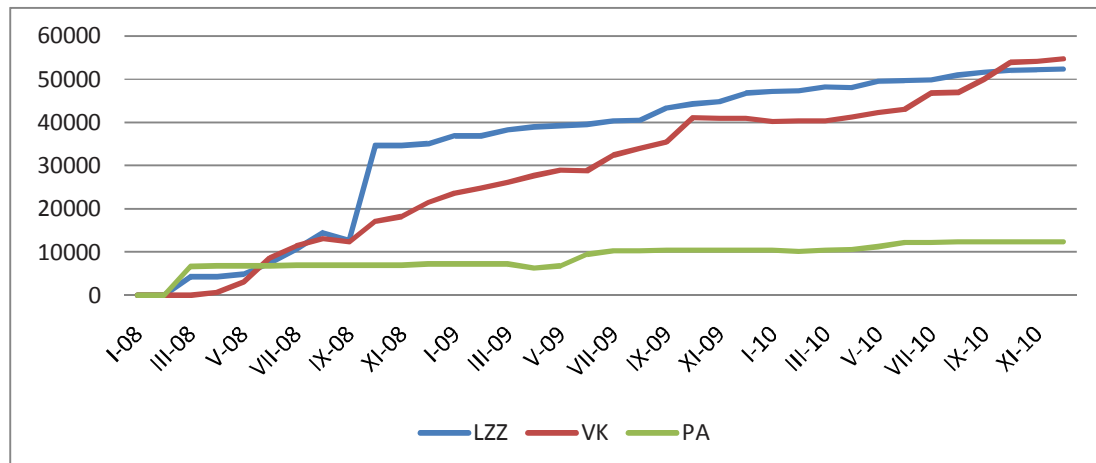
Zdroj: Vlastní výpočet

V druhé polovině roku 2008 zaznamenal největší dynamiku růstu program Lidské zdroje a zaměstnanost. Také zde lze tento jev vysvětlit prvním vyhlášením výzev a velkým zájmem žadatelů. OP PA v tuto chvíli zaznamenává jen malý růst přijatých žádostí a tento trend udržuje až do konce roku 2010. Je tedy patrné, že s největším nápoem se musel vypořádat právě v roce 2008. Podobný trend - i když méně razantní a posunutý o jedno pololetí - má vývoj počtu přijatých žádostí OP LZZ. Program Vzdělávání pro

¹ Ministerstvo financí. *Metodika finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007-2013 (platná od 1. ledna 2011)*, s. 57

konkurenceschopnost pak měl nárůst počtu žádostí nejplynulejší a musel se tak potýkat s nejmenšími problémy co do organizace zpracování žádostí.

Graf č. 1: Objem podaných žádostí v milionech Kč



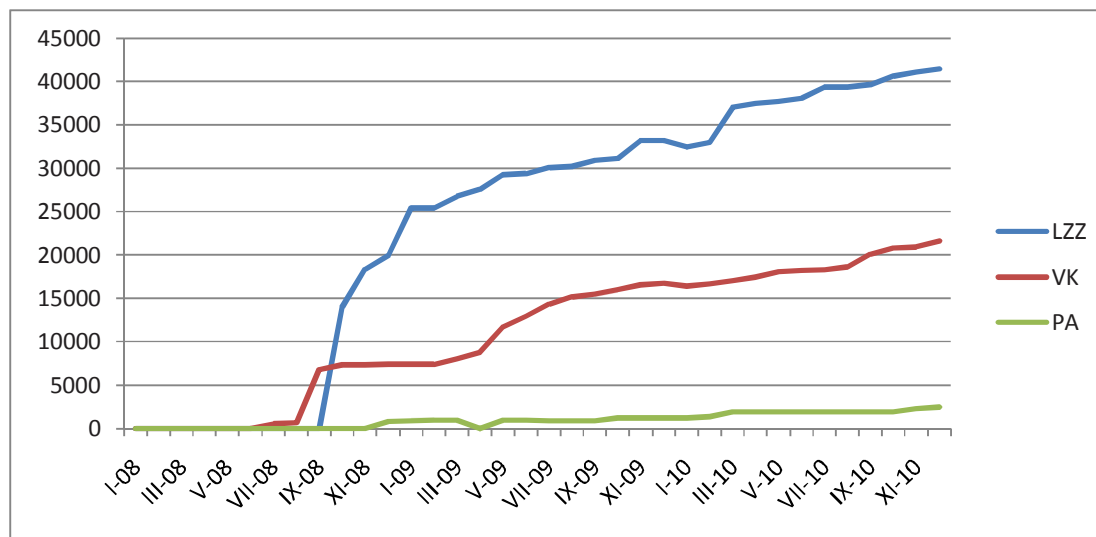
Zdroj: Fondy Evropské unie. *Měsíční monitorovací zpráva 2007 - 2010*

4.2.2. Schválené projekty

Při plynulém chodu přijímání a schvalování žádostí by na sebe tyto dva kroky jasně navazovaly. Dalo by se tedy očekávat, že OP PA jakožto program, který jako první zaznamenal přijaté žádosti, bude první, který nějaké žádosti schválí. Čelil ale velkému počtu zájemců, a tak schvalovací proces trval déle.

Naproti tomu OP VK byl schopen nejrychleji schválit první žádosti a tak napomoci plynulosti procesu čerpání. Při pohledu na stav schválených projektů v absolutních číslech, v grafu č. 2 a tabulce XII v přílohách, je ale vidět, že OP LZZ schválil za toto období celkově žádostí více a už v říjnu 2008 měl celkově přijaté žádosti v téměř dvojnásobné hodnotě prostředků.

Graf č. 2: Objem schválených projektů v milionech Kč



Zdroj: Fondy Evropské unie. *Měsíční monitorovací zpráva 2007 - 2010*

V dalších pololetích mají tyto dva operační programy průměrné koeficienty růstu poměrně nízké a k nárůstu tedy dochází jen mírně a postupně. Vytížení řídicího orgánu a zprostředkujících subjektů, které mají schvalování na starosti, je tedy téměř rovnoměrně rozloženo na všechna období.

Naproti tomu program Praha adaptabilita má průměrné koeficienty růstu vyšší v pozdějších obdobích. Ve srovnání s OP VK a LZZ má tedy dlouhodobě vyšší poměrné nárůsty počtu schválených žádostí. Tento jev se dá vysvětlit tím, že vyhláší méně výzev a v několika vlnách pak přijaté žádosti schvaluje. Kvůli tomu je ale ohrožena rovnoměrnost čerpání alokace tohoto programu.

Tabulka č. 3: Průměrný koeficient růstu pro schválené projekty podle období a OP

	I-08 - VI-08	VII-08 - XII-08	I-09 - VI-09	VII-09 - XII-09	I-10 - VI-10	VII-10 - XII-10
LZZ	-	-	1,02949	1,02026	1,03245	1,01049
VK	-	1,6858	1,11914	1,03167	1,02060	1,03434
PA	-	-	1,01145	1,07910	1,09159	1,05026

Zdroj: Vlastní výpočet

Největší objem dotací má k dispozici program Lidské zdroje a zaměstnanost. Ten je zároveň programem s pátou největší alokací vůbec. Naproti tomu Praha adaptabilita má alokaci naprosto nejmenší. Jelikož Praha nemůže až na výjimky čerpat z jiných programů

než Praha adaptabilita a Praha konkurenceschopnost (který má druhou nejmenší alokaci ze všech programů), dá se očekávat, že v hlavním městě bude velký převis žádostí nad schválenými projekty. Naopak program Lidské zdroje a zaměstnanost má alokaci velmi vysokou a uplatňuje se v regionech, kde funguje i řada jiných programů, a proto by zde převis poptávky tak vysoký být nemusel. Program Vzdělávání pro konkurenceschopnost má jen o málo nižší alokaci než OP LZZ a taktéž geograficky široké uplatnění, takže situace zde bude podobná.

4.2.3. Proplacené prostředky

Proplácení prvních prostředků příjemcům dotací se u všech programů odehrává s více než půlročním zpožděním od schválení projektů. Je to pravděpodobně způsobeno tím, že realizace projektů je časově náročná a nějakou dobu trvá, než potenciální příjemce předloží veškeré potřebné podklady k vynaloženým nákladům a než je tedy možné jim prostředky uhradit. V kompetenci řídicího orgánu je ale možnost provádět platby i ex-ante, takže k vyplácení by mohlo docházet dříve.¹

Při pohledu na průměrný koeficient růstu objemu vyplacených prostředků lze vysledovat u všech OP podobnou dynamiku – výrazně vysoký růst v prvním období vyplácení, tedy v druhém pololetí roku 2009, a poté už jen mírný nárůst. Jako u schvalování projektů zaznamenává OP VK ze zmiňovaných programů nejvyšší koeficient růstu v prvním období vyplácení a následuje pokles koeficientu na hodnoty pod 1,25. Podle toho se dá usuzovat, že tempo vyplácení plateb je v podobné dynamice ke schvalování projektů a tedy plynulé.

Tabulka č. 4: Průměrný koeficient růstu pro vyplacené prostředky podle období a OP

	I-08 - VI-08	VII-08 - XII-08	I-09 - VI-09	VII-09 - XII-09	I-10 - VI-10	VII-10 - XII-10
LZZ	-	-	-	1,30564	1,13571	1,11739
VK	-	-	-	1,81379	1,24055	1,08573
PA	-	-	-	1,78708	1,16449	1,04668

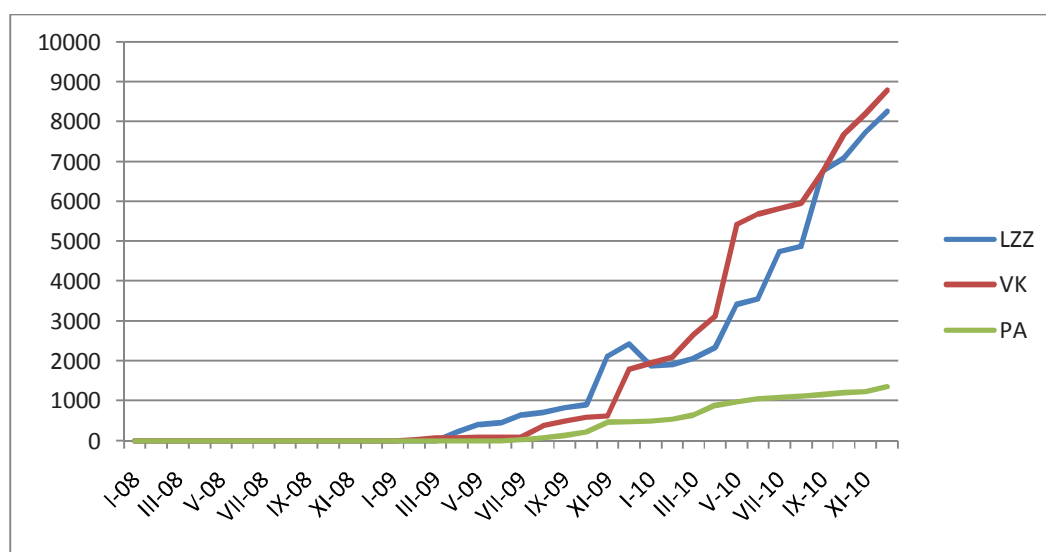
Zdroj: Vlastní výpočet

Při pohledu na hodnoty vyplacených prostředků v absolutních číslech v tabulce XIII lze vyčíst, že objem vyplacených prostředků je u OP VK konstantně přibližně třetinový oproti

¹ Ministerstvo financí. *Metodika finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007-2013 (platná od 1. ledna 2011)*, s. 63

prostředkům schváleným. OP PA zaznamenává dynamičtější nárůst objemu proplacených prostředků. V roce 2009 narůstají postupně ze zanedbatelných hodnot až na 38 % objemu schválených žádostí z téhož období. V roce 2010 se procento stále zvyšuje až na konečných 55 % v prosinci 2010. Tento jev se dá vysvětlit dvěma způsoby – prvním je jen malý nárůst počtu přijatých žádostí, druhým je vysoký nárůst proplacených prostředků. OP LZZ má k prosinci roku 2010 proplaceno necelých 20 % objemu přijatých žádostí. Tento poměr v průběhu let 2009 a 2010 nepravidelně kolísá, v lednu 2010 byl na hodnotě jen přes 5 %. Z této analýzy lze vysledovat, že OP PA je v proplácení prostředků nejúspěšnější.

Graf č. 3: Objem proplacených prostředků v milionech Kč



Zdroj: Fondy Evropské unie. *Měsíční monitorovací zpráva 2007 - 2010*

Jelikož je přímo v rozhodnutí o poskytnutí dotace (a jeho příloze, finančním plánu projektu) zaneseno, v jaké době hodlá příjemce dotace čerpat, mají řídicí orgány a zprostředkující subjekty přehled o tom, jak budou finanční toky v tomto kroku v budoucnu vypadat. Měli by tedy dohlédnout na to, aby termíny vyplácení prostředků proběhly ve správném čase – tedy v dostatečném předstihu před uplynutím lhůty $n+3$ či $n+2$, aby se stihly výdaje i certifikovat; a také, aby prostředky na všechny projekty byly čerpány rovnoměrně v průběhu programovacího období. Kromě toho by měly implementační orgány dohlížet na to, aby byly termíny řádně dodržovány, aby příjemci řádně dokládali všechny způsobilé výdaje a aby byly zajištěny dostatečné institucionální kapacity pro

proplácení prostředků. Z předchozí analýzy lze určit, že v těchto aspektech je nejúspěšnější program Praha adaptabilita.

4.2.4. Prostředky předložené k certifikaci

Předkládání proplacených prostředků k certifikaci má na starosti řídicí orgán operačního programu. Při pohledu na tento proces v absolutních číslech, viz Tabulka XIV, lze vyčíslit, že program Vzdělávání pro konkurenceschopnost předložil první žádosti k certifikaci celých 9 měsíců po proplácení prvních prostředků. Ve srovnání s programem Praha adaptabilita, který tak učinil jen se zpožděním dvou měsíců, je rozdíl značný. Program Lidské zdroje a zaměstnanost stojí mezi nimi se zpožděním pěti měsíců.

Tabulka č. 5: Průměrný koeficient růstu pro prostředky předložené k certifikaci podle období a OP

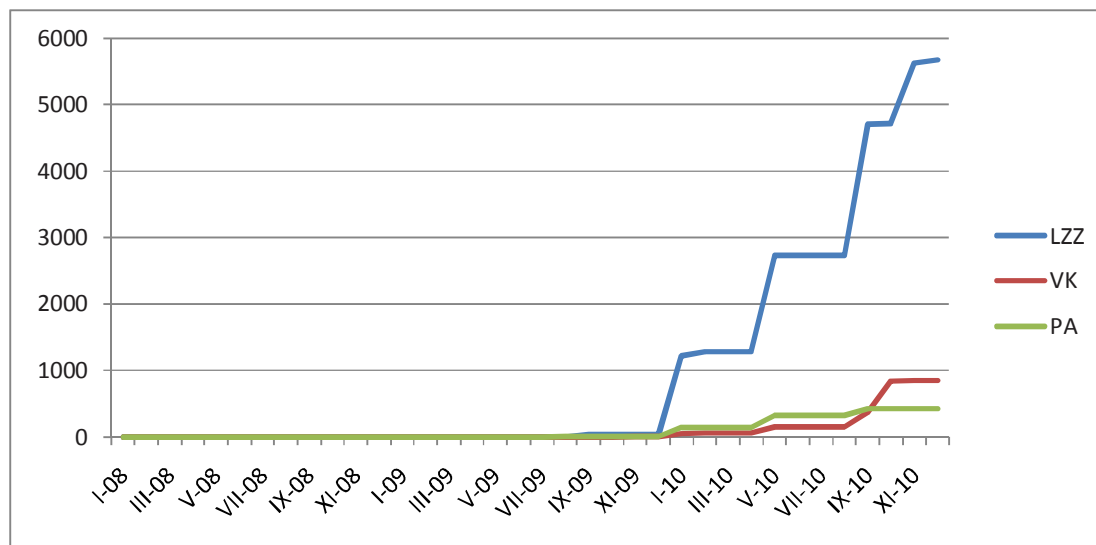
	I-08 - VI-08	VII-08 - XII-08	I-09 - VI-09	VII-09 - XII-09	I-10 - VI-10	VII-10 - XII-10
LZZ	-	-	-	-	1,17578	1,15720
VK	-	-	-	-	1,22239	1,41726
PA	-	-	-	-	1,17864	1,05692

Zdroj: Vlastní výpočet

OP LZZ má v prvním pololetí roku 2010 téměř stejný průměrný koeficient růstu jako OP PA, v druhém pololetí ho ale převyšuje. Poměrný nárůst proplacených prostředků ale tak radikální nebyl. Z toho lze tedy usoudit, že OP LZZ předkládá prostředky k certifikaci efektivněji a intenzivněji než OP PA.

OP VK má v obou obdobích průměrný koeficient růstu nejvyšší. Je tomu tak ale zejména proto, že objem prostředků byl v základním období (I-10) velmi nízký, a tak program v poměru k němu zaznamenává velký nárůst. V absolutních hodnotách se ale stále jedná o příliš malé částky. Zatímco OP PA má k prosinci 2010 předloženo k certifikaci třicet procent z proplacených prostředků a OP LZZ dokonce téměř šedesát devět procent, u OP VK tento objem nedosahuje ani deseti procent.

Graf č. 4: Objem prostředků předložených k certifikaci v milionech Kč

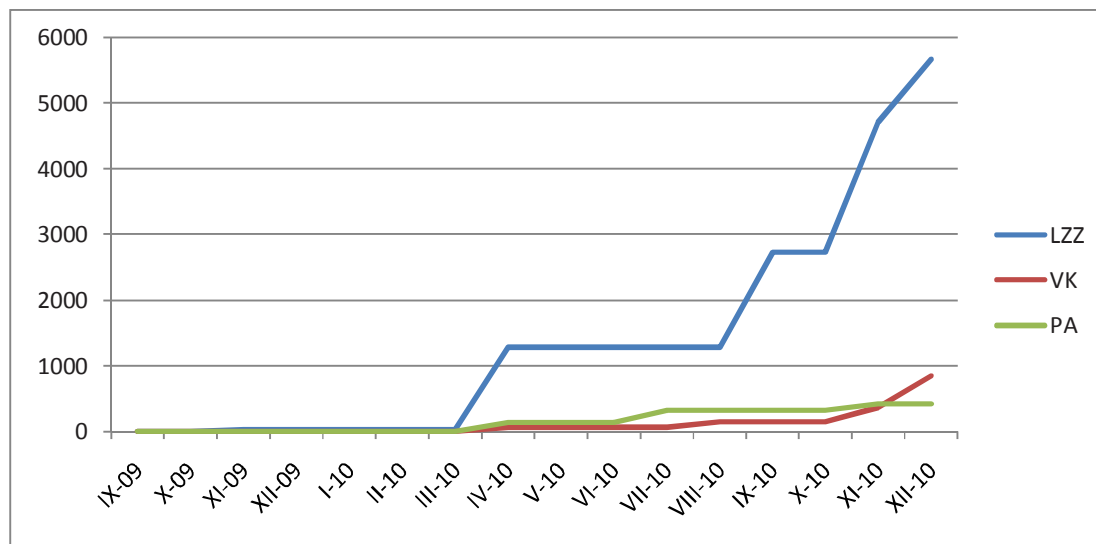


Zdroj: Fondy Evropské unie. *Měsíční monitorovací zpráva 2007 - 2010*

4.2.5. Certifikace prostředků

Certifikaci prostředků má na starosti platební a certifikační orgán. Touto činností potvrzuje, že byly prostředky proplaceny řádně a že jsou uvedené údaje správné.

Graf č. 5: Objem certifikovaných prostředků v milionech Kč



Zdroj: Fondy Evropské unie. *Měsíční monitorovací zpráva 2007 - 2010*

Ve srovnání s předchozími kroky procesu probíhá certifikace bezproblémově. První výdaje jsou certifikovány nejpozději tři měsíce po předložení prvních podkladů k certifikaci. V případě OP VK jsou dokonce certifikovány ještě v tom samém měsíci. Do prosince roku 2010 se podařilo certifikovat všechny předložené prostředky. Platební a certifikační orgán má možnost proces certifikací pozastavit, má-li podezření na nesrovnalosti v procesu.¹ Je tedy pozitivní, že k takové situaci nemuselo dojít. V certifikaci tedy nejsou žádné problémy, v tomto trendu by měl PCO nadále pokračovat.

4.3. Pravidla n+2 a n+3

Pravidla n+2 a n+3 vyjadřují možnost snížení celkové alokace finančních prostředků jednotlivých operačních programů v případě, že roční závazek není vyčerpán do konce kalendářního roku n+3 (pro období 2007-2010) či n+2 (pro období 2011-2013). Kvůli tomuto pravidlu musí implementační orgány jednotlivých operačních programů průběžně sledovat stav čerpání fondů.

4.3.1. Rok 2007

Teprve na podzim roku 2007 došlo ke schválení jednotlivých operačních programů. Alokace se ale rozdělují přibližně rovnoměrně pro každý rok a v rámci finančních toků tak vzniká disproporce. Alokace na rok 2007 pro operační programy pro rozvoj lidských zdrojů je následující:

Tabulka č. 6: Alokace operačních programů pro rok 2007

OP	EUR	Kurz k 12/2010	CZK
LZZ	228241656	24,758	5650806919
VK	227070511	24,758	5621811711
PA	14579111	24,758	360949630

Zdroj: Ministerstvo financí. *Finanční tabulka NSRR – indikativní roční alokace podle fondů a programů*, s. 1.; op. cit.: Infoeuro. *Budget*; op. cit.: vlastní výpočet

Tyto zdroje tedy musejí být vyčerpány nejpozději na konci roku 2010. Zdroje pro jednotlivé OP byly čerpány následovně:

¹ Ministerstvo financí. *Metodika finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007-2013 (platná od 1. ledna 2011)*, s. 40

Tabulka č. 7: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 pro OP LZZ

Časový vývoj	Alokace na rok n	Podané projektové žádosti v %	Schválené projekty v %	Proplacené prostředky příjemcům v %	Certifikované prostředky v %
12/07	100 %	0/100 %	0/100 %	7,8/50 %	0,5/50 %
6/08					
12/08					
6/09					
12/09			43,0/75 %		
3/10			36,5/100 %	0,5/75 %	
6/10				22,6/90 %	
9/10				48,3/100 %	
12/10					

Zdroj: vlastní výpočet

Tabulka č. 8: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 pro OP VK

Časový vývoj	Alokace na rok n	Podané projektové žádosti v %	Schválené projekty v %	Proplacené prostředky příjemcům v %	Certifikované prostředky v %
12/07	100 %	0/100 %	0/100 %	1,6/50 %	0/50 %
6/08					
12/08					
6/09					
12/09			31,8/75 %		
3/10			47/100 %	0/75 %	
6/10				1,1/90 %	
9/10				2,6/100 %	
12/10					

Zdroj: vlastní výpočet

Tabulka č. 9: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 pro OP PA

Časový vývoj	Alokace na rok n	Podané projektové žádosti v %	Schválené projekty v %	Proplacené prostředky příjemcům v %	Certifikované prostředky v %
12/07	100 %	0/100 %	0/100 %	0,3/50 %	1,2/50 %
6/08					
12/08					
6/09					
12/09				133,3/75 %	
3/10				179/100 %	1,2/75 %
6/10					38,9/90 %
9/10					88,3/100 %
12/10					116,5 %

Zdroj: vlastní výpočet

Nejúspěšnějším programem v čerpání alokace je OP Praha adaptabilita. Ani u tohoto programu ale průběh čerpání není tak plynulý, jak by bylo žádoucí.

Prvním problémem všech programů je počet přijatých žádostí. Ani jeden z programů neměl na konci prvního roku jakoukoliv přijatou žádost. To je způsobeno zejména vyhlášením výzev, které bylo zmíněno v kapitole 4.1. Na tento problém navazuje schvalování projektů, jelikož se i to kvůli opožděnému přijetí žádostí prodlužuje.

OP PA má jednoznačně nejrychlejší proces proplácení prostředků. Tato činnost ale nezávisí jen na rychlosti fungování zodpovědných institucí, nýbrž i na rychlosti realizace projektů samotných. Není tedy v možnostech orgánů tento proces výrazně ovlivnit. Kromě toho jsou v tomto procesu znevýhodněny programy, jejichž prostředky jsou propláceny i formou globálních grantů. Proces zpracování těchto projektů je komplikovanější a zapojuje se do něj více orgánů, což jej pravděpodobně značně zpomaluje. Certifikace vynaložených prostředků se u programu PA opoždí, ani po roce od proplácení těchto prostředků není stále 15 % z alokace na rok 2007 certifikováno. Obdobný stav je u programu VK.

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost má také největší problém hned v prvních stádiích. U následného procesu proplácení a certifikace prostředků už ale pracuje efektivně a daří se mu dosáhnout požadované výše čerpání. Obzvláště pozitivní je rychlost certifikace vynaložených výdajů. Ta je zajišťována orgány státní správy a nezávisí na

činnosti příjemců podpory. Dá se tedy konstatovat, že v tomto směru pracují tyto orgány velmi efektivně.

Nejproblematictějším programem je Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Vyčerpání prostředků pro rok 2007 se zdařilo jen z 15 %. V rychlosti proplácení prostředků se může srovnávat s OP LZZ, ale rychlost certifikace je nesrovnatelně nižší. Proto se nezdařilo splnit plán. Dne 16.6.2010 vydaly Evropský parlament a Rada EU nařízení č. 539/2010, podle kterého se pro rok 2007 ruší platnost pravidla n+3. Rozpočtový závazek tohoto roku je tak rovnoměrně rozdělen do šesti následujících let.¹ Díky tomuto nařízení nebude nutné vracet prostředky OP LZZ.

4.3.2. Rok 2008

Jelikož kvůli zrušení pravidla n+3 pro rok 2007 a přidělení dodatečných zdrojů po revizi odhadu růstu HDP zatím není přesně rozvržena alokace finančních prostředků pro roky 2008-2013, je nutné provést analýzu čerpání alokace pro rok 2008 jen orientačně.

Alokace pro roky 2007 a 2008 platná v předchozích letech je následující:

Tabulka č. 10: Alokace operačních programů pro roky 2007 a 2008

OP	EUR	Kurz k 12/2010	CZK
LZZ	467609794	24,758	11577083280
VK	465244082	24,758	11518512982
PA	29449804	24,758	729118247,4

Zdroj: Ministerstvo financí. *Finanční tabulka NSRR – indikativní roční alokace podle fondů a programů*, s. 1.; op. cit.: Infoeuro. *Budget*; op. cit.: vlastní výpočet

Stavy čerpání podle jednotlivých operačních programů v průběhu let 2008, 2009 a 2010 jsou následující:

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 539/2010 ze dne 16. června 2010, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti, pokud jde o zjednodušení určitých požadavků a o některá ustanovení týkající se finančního řízení

Tabulka č. 11: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 a 2008 pro OP LZZ

Časový vývoj	Alokace na rok n	Podané projektové žádosti v %	Schválené projekty v %	Proplacené prostředky příjemcům v %	Certifikované prostředky v %
12/08	100 %	303,3/100 %	254/100 %	30,6/50 %	48/50 %
6/09					
12/09					
6/10					
12/10			71/75 %		
3/11			100 %	75 %	
6/11				90 %	
9/11				100 %	
12/11					

Zdroj: Vlastní výpočet

Tabulka č. 12: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 a 2008 pro OP VK

Časový vývoj	Alokace na rok n	Podané projektové žádosti v %	Schválené projekty v %	Proplacené prostředky příjemcům v %	Certifikované prostředky v %
12/08	100 %	186,4/100 %	112,4/100 %	49,3/50 %	7,4/50 %
6/09					
12/09					
6/10					
12/10			76,3/75 %		
3/11			100 %	75 %	
6/11				90 %	
9/11				100 %	
12/11					

Zdroj: Vlastní výpočet

Tabulka č. 13: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 a 2008 pro OP PA

Časový vývoj	Alokace na rok n	Podané projektové žádosti v %	Schválené projekty v %	Proplacené prostředky příjemcům v %	Certifikované prostředky v %
12/08	100 %	989,2/100 %	126,8/100 %	143/50 %	57,7/50 %
6/09					
12/09					
6/10				186,3/75 %	75 %
12/10					
3/11				100 %	90 %
6/11					100 %
9/11					
12/11					

Zdroj: Vlastní výpočet

Při srovnání průběhu čerpání u jednotlivých programů je patrné, že v druhém období jsou všechny programy úspěšnější v prvních dvou krocích – přijímání žádostí a schvalování projektů. Všechny splňují požadovanou hranici. Z toho se dá usuzovat, že díky již rozběhlému procesu vyhlášení výzev nedochází k dalšímu opožďování. Množství schválených projektů v poměru k počtu přijatých žádostí se u každého programu liší. Tento rozdíl může být způsoben vyřazením projektů kvůli nesplnění formálních a dalších požadavků a také kvůli kapacitě alokací pro jednotlivé výzvy. Zejména u OP PA je počet žádostí mnohonásobně větší než kapacita alokací.

U proplácení prostředků příjemcům se všechny programy přibližují žádoucím hodnotám více než u období 2007. OP PA je opět předčí. Rychlý postup v čerpání prostředků je vhodný kvůli naplňování pravidla n+3, ale způsobuje tak nadměrné administrativní zatížení implementačních orgánů. Proto by bylo vhodné proces čerpání rozložit rovnoměrněji na celé období sedmi let.

Certifikování výdajů je problematické jen u OP VK. Dochází zde k výraznému rozdílu mezi prostředky, které jsou příjemcům proplaceny, a prostředky, které jsou certifikovány. Problém je v objemu plateb, které jsou k certifikaci předloženy – těch je jen přibližná třetina z celkového objemu proplacených prostředků. Certifikace samotná již pak probíhá poměrně rychle a k dalšímu zdržování zde nedochází – proto je potřeba věnovat pozornost procesu předkládání plateb k certifikaci. Tu má na starosti řídicí orgán (v případě programu

VK je to Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy¹). Zde je tedy potřeba zajistit, aby MŠMT předávalo platebnímu a certifikačnímu orgánu rychleji potřebné podklady.

4.4. Shrnutí, doporučení

Aby k čerpání finančních zdrojů z Evropské unie docházelo rovnoměrně a efektivně, je potřeba zajistit plynulý chod všech dílčích částí procesu implementace operačních programů. Prvním krokem tohoto procesu je vyhlášení výzev, ke kterému každý z operačních programů zaujal jiný přístup. Praha adaptabilita vyhláší jednou ročně výzvy pro více prioritních os najednou, Lidské zdroje a zaměstnanost vyhláší několikrát ročně výzvy uplatnitelné v mnoha regionech současně a konečně Vzdělávání a konkurenceschopnost vyhláší výzvy také několikrát ročně, a to jak s geograficky širokým uplatněním, tak specializované na konkrétní regiony.

Přístup OP PA má výhody zejména ve snadném plánování organizace jednotlivých kroků souvisejícím s implementací – díky synchronnímu průběhu jednotlivých kroků – a dále mají potenciální zájemci o dotace usnadněnou orientaci ve vyhlášených výzvách. Harmonogram vyhlášení je znám dopředu a výzev je jen malý počet, takže má zájemce přehled. Nevýhodou pak může být nevyváženost potřeby administrativního zabezpečení a zabezpečení ze strany lidských zdrojů. V určitých obdobích jsou tyto oblasti velmi vytížené a jindy naopak jen minimálně. Je tedy potřeba důkladně plánovat, aby bylo zajištěno pokrytí všech potřebných oblastí ve správném čase. Naproti tomu OP LZZ a OP VK vyhláší výzvy v průběhu celého roku a vytíženost jednotlivých oblastí je tak rovnoměrně rozdělena.

V roce 2008 se OP PA potýkal s velkým zájmem o dotace – objem žádostí převyšoval alokaci výzvy více než osmkrát. To znamenalo velkou zátěž na proces schvalování žádostí. V souvislosti se zjištěnými rozdíly mezi jednotlivými programy by se OP PA tedy do budoucna dalo doporučit, aby vyhlášoval více výzev častěji v průběhu roku (třeba jen soustředěné na jednotlivé prioritní osy), čímž rozloží množství žádostí a s tím souvisejících dotazů, workshopů atd. na delší časové období.

Programy LZZ a VK využívají pro implementaci programů zprostředkujících subjektů. Díky tomu přesunou část administrativní a organizační zátěže mimo řídicí orgán,

¹ Strukturální fondy EU. *OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost*

zodpovědnost ale stále zůstává na něm. Proto jsou zde větší požadavky na plynulou komunikaci, organizaci a kontrolu toku informací i financí. Každý z implementačních orgánů vyhláší vlastní výzvy, což zejména u OP VK, kde jsou implementačními orgány jednotlivé kraje, způsobuje velké množství výzev, ve kterých se potenciální zájemce jen těžko orientuje.

Dalším zjištěným rozdílem v průběhu čerpání je využívání tzv. průběžných neboli kontinuálních výzev. Tento typ výzev nemá přesně určeno datum ukončení příjmu žádostí. Díky tomu mohou být projekty schvalovány průběžně a opět se tím rozloží možný nápor žádostí na delší období. Nevýhodou tohoto přístupu je nutnost stálého sledování stavu čerpání, aby nebyla překročena alokace výzvy, a také žadatelům hrozí, že nestihnou žádost podat dřív, než se výzva uzavře. Přesto by OP PA mohl zvážit, zda tento typ výzev v budoucnu nevyužije.

Ačkoliv zmiňované operační programy platí v období 2007 – 2013, k vyhlášení prvních výzev došlo až v roce 2008. Je tomu tak proto, že programy byly schváleny na podzim 2007. Kvůli tomuto zpoždění mohou programy čelit problémům s vyčerpáním alokace pro rok 2007 do stanoveného termínu (prosinec 2010). Za úvahu by proto stálo, zda je možné urychlit proces schvalování programů (např. v programovacím období 2004 – 2006 byly programy schváleny už v červnu 2004¹), či zda by pro první rok fungování fondů nemělo být zrušeno či upraveno pravidlo n+3. V souvislosti s nástupem ekonomické krize v minulých letech měly některé programy i mimo Českou republiku problém alokaci 2007 v daném termínu vyčerpat, a proto bylo pravidlo n+3 zrušeno.²

Na průběh vyhlášení výzev přímo navazuje průběh přijímání žádostí o dotace. Jak bylo zjištěno, zatímco programy LZZ a VK mají tempo narůstání objemu žádaných prostředků jen nízké a pozvolné bez nějakých větších skoků, u programu PA narůstá nepravidelně a nejvýraznější nárůst byl hned v prvním pololetí roku 2008. Jak již bylo řečeno, pokud by PA vyhlášoval více výzev častěji, je pravděpodobné, že by k nárůstu žádostí docházelo pozvolněji.

¹ Strukturální fondy EU. *OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost*; op. cit.: ESF ČR. *Závěrečná zpráva OP RLZ*, s. 1

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 539/2010 ze dne 16. června 2010, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti, pokud jde o zjednodušení určitých požadavků a o některá ustanovení týkající se finančního řízení

Ve schvalování žádostí byla určena největší úspěšnost programu LZZ a v průběhu času se na podobnou úroveň dostal i program PA. Ten ale zaznamenal nárůst schválených žádostí až později. K čerpání financí kvůli tomu dochází nerovnoměrně. Nejméně úspěšným programem v objemu schválených projektů je VK. Ač schvaluje projekty postupně a rovnoměrně, jejich objem je jen nízký. To může být způsobeno buď špatnou organizací vyhlášení výzev, nebo nedostatečnými předloženými projekty. OP VK by se proto měl soustředit na absorpční schopnost jednotlivých regionů, případně přesunout alokaci v rámci prioritních os. Druhým možným postupem je zlepšení poradenství potenciálním zájemcům, pořádání workshopů apod. pro zvýšení kvality projektů či větší propagaci výzev pro zvýšení kvantity projektů. Jelikož ale bylo zjištěno, že množství předložených projektů v poměru k alokaci není příliš odlišné od poměru u LZZ, v kvantitě problém pravděpodobně není.

Proplacení prvních dotací se odehrává s více než půlročním zpožděním od schválení prvních projektů. Kvůli časové prodlevě způsobené v předchozích krocích byly tak první prostředky propláceny na jaře roku 2009. Takovéto zpoždění je riskantní zejména kvůli pravidlu $n+3$. OP PA je v proplácení prostředků nejúspěšnější. Implementační orgány by měly dbát na to, aby v rozhodnutích o poskytnutí dotace byly stanoveny takové termíny k proplácení plateb, které dají dostatečný čas k certifikaci prostředků do uplynutí doby $n+3$. Kromě toho musí řídicí orgán dohlížet na to, aby byly termíny dodržovány nejen ze strany žadatelů, ale i orgánů samotných.

V procesu předkládání prostředků k certifikaci byl zaznamenán výrazný rozdíl mezi programem PA, jenž nevyužívá zprostředkovatelských subjektů a programy LZZ a VK, které je využívají. Program PA předložil první prostředky k certifikaci výrazně dříve. Pokud tedy chtějí řídicí orgány proces urychlit, měly by zefektivnit spolupráci s těmito subjekty. A to zejména v předávání dokumentace, v komunikaci a ve vyřizování nesrovnalostí.

Certifikace prostředků už závisí na platebním a certifikačním orgánu, který certifikaci vykoná na základě podkladů předložených řídicím orgánem a kontrol, které provádí sám či ve spolupráci s jinými orgány. V tomto kroku nebylo zjištěno žádné zdržování ani problémy, není tedy co vytknout či doporučit.

V oblasti naplňování pravidla n+2 a n+3 se programů momentálně jen část n+3. Programům se nedařilo v průběhu let 2007, 2008 a 2009 dodržovat kritické hranice čerpání. V roce 2010 ale programy LZZ a OP dokázaly schodek dohnat a v případě OP PA i překonat. Program VK požadované alokace 2007 dosáhl jen z patnácti procent. Je pro něj tedy pozitivní, že pravidlo n+3 bylo pro alokaci 2007 zrušeno. O zrušení pro rok 2008 se ale neuvažuje (alespoň prozatím), a tak by se implementační orgány tohoto programu měly více soustředit na čerpání prostředků. Největší nepoměr vznikl mezi objemem proplacených a certifikovaných prostředků. Problém je tedy v předkládání prostředků k certifikaci, což potvrzuje zjištění z předchozích kapitol. Program by měl zefektivnit a zrychlit komunikaci a předávání dokumentů mezi řídicím orgánem, zprostředkujícími orgány a platebním a certifikačním orgánem. Druhým extrémem je program Praha Adaptabilita, v němž přílišná rychlost proplácení prostředků ohrožuje rovnoměrnost čerpání. Tento postup není tolik problematický, nicméně požadavkem Evropské Komise je rovnoměrnost čerpání jak celkové alokace programu, tak alokací za jednotlivé roky a proto by o ni měly všechny programy usilovat.

5. Mezinárodní srovnání finančního řízení rozvoje lidských zdrojů

Rozvoj lidských zdrojů hraje v České i Slovenské republice důležitou roli jako nástroj budování trvale udržitelného rozvoje a přiblížení ekonomiky západním standardům. Podle NSRR Slovenské republiky jsou lidské zdroje jednou ze tří strategických priorit. Důraz je zde kladen zejména na zvýšení zaměstnanosti, zvyšování kvality pracovních sil a zvyšování sociální inkluze rizikových skupin (zejména Romů). Toho se má dosáhnout zvyšováním kvality vzdělávání, soustředěním se na vzdělávání pro progresivní ekonomická odvětví, systémem celoživotního vzdělávání a aktivními opatřeními na trhu práce.¹

V České republice je rozvoj lidských zdrojů náplní jednoho ze čtyř strategických cílů, je mu tedy přikládána podobná důležitost jako na Slovensku. NSRR se soustředí zejména na zkvalitnění vzdělávání, zvyšování zaměstnanosti a zaměstnatelnosti (jako rizikové skupiny jsou zde chápány zejména osoby na počátku a konci profesní kariéry), sociální soudržnost a informační společnost. Některé nástroje jsou voleny stejně jako na Slovensku: systém celoživotního vzdělávání, modernizace nástrojů aktivní politiky trhu práce, kurikulární reforma a pomoc osobám ohroženým sociálním vyloučením. Kromě toho dále využije větší spolupráci se soukromým sektorem a zvyšování adaptability pracovní síly.²

Operační programy, které se na Slovensku soustřeďují na rozvoj lidských zdrojů, jsou Konkurenceschopnosť a hospodársky rast, Vzdelavanie, Bratislavský kraj a Zamestnanosť a sociálna inklúzia.

Z rozpočtu jednotlivých operačních programů i součtu rozpočtů všech programů pro rozvoj lidských zdrojů lze vyčíst, jaká pozornost je v obou zemích tomuto tématu věnována.

Na Slovensku je to přibližně o třetinu větší část alokace než v České republice. Je ovšem potřeba poznamenat, že ne všechny prioritní osy daných programů se soustřeďují výhradně na rozvoj lidských zdrojů. Ve vztahu k celkovým financím vloženým do operačních programů je na Slovensku na rozvoj lidských zdrojů vyhrazena přibližně jedna pětina prostředků, v České republice je to přibližně jedna sedmina. V absolutních hodnotách

¹ NSRR SR 2007-2013. *Základné dokumenty: NSRR 2007-2013 Slovenská verzia*, s. 64

² Ministerstvo pro místní rozvoj. *Národní strategický referenční rámec 2007-2013, červenec 2007*, s. 10, 72

obdržela Česká republika o 1,67 mld. EUR více na rozvoj lidských zdrojů, což je o 62 % více, než získalo Slovensko.

Tabulka č. 14: Rozpočet operačních programů pro rozvoj lidských zdrojů

Stát	Operační program	Alokace EUR	% celkové alokace NSRR
SK	KaHR	905 035 293	6,74 %
	V	726 825 389	5,41 %
	BK	102 352 942	0,76 %
	ZaSI	1 037 413 623	7,73 %
	Celkem	2 771 627 247	20,64 %
ČR	LZZ	2 158 609 350	6,96 %
	VK	2 150 962 758	6,94 %
	PA	127 789 223	0,41 %
	Celkem	4 437 361 331	14,32 %

Zdroj: NSRR SR 2007-2013. Čerpanie: Stav implementácie ŠF podľa OP, priorit a opatrení pre PO 2007 – 2013; op. cit.: Ministerstvo pro místní rozvoj, Národní orgán pro koordinaci. Měsíční monitorovací zpráva prosinec 2010, s. 14; op. cit.: vlastní výpočet

5.1. Metodika finančního řízení

Jelikož jsou systémy finančního řízení regulovány směrnicemi a nařízeními Evropské Unie, z velké části se metodika v České a Slovenské republice shoduje. I zde lze ale najít určité odlišnosti.

V první řadě je Slovensko od 1. 1. 2009 součástí Eurozóny. Odpadají tím problémy s přepočítáváním alokací, měnovými přepočty při žádostech o platbu evropské komisi a celkové riziko nedočerpání nebo přečerpání alokace v souvislosti se změnou její výše právě kvůli jinému kurzu. Přesto jsou kurzové změny v metodice zakotveny. Příjematel může uhrazovat a vykazovat výdaje v jiné měně než eurech. Výdaje jsou platební jednotkou ale uhrazovány v eurech. Případné rozdíly vzniklé přepočítáním měn nese příjemce. V případě, že náklady příjemce jsou propláceny v cizí měně, pro jejich přepočet na eura je použit kurz vyhlášený Evropskou centrální bankou v den předcházející uskutečnění účtového případu.¹

¹ Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ. *Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 - 2013, verzia 5.0.*, s. 52

Výrazným rozdílem jsou možnosti financování výdajů příjemcům. Zatímco v metodice české republiky jsou zmíněny dva typy plateb: ex-ante (vyplácení před realizací výdajů na projekt) a ex-post (vyplácení po realizaci), na Slovensku jsou typy tři.

- Prvním je systém předfinancování skládající se ze dvou etap. V první etapě – etapě předfinancování – předkládá příjemce v rámci žádosti o platbu doposud neuhrazené účtovací doklady od dodavatelů/zhotovitelů. Po zpracování jeho žádosti a zaslání prostředků na jeho účet je příjemce povinen do 7 kalendářních dnů převést tyto prostředky na úhradu nezaplacených dokladů. V druhé etapě – etapě refundace – po vyčerpání maximálně 95 % výdajů na projekt předkládá příjemce žádost o závěrečnou platbu společně s účetními doklady a dokladem o zaplacení zbývajících minimálně 5 % z vlastních zdrojů. Následuje standardní proces schvalování řídicím orgánem, platební jednotkou (obdobu finančního útvaru v ČR) a certifikačním orgánem. Certifikační orgán převádí prostředky EU na platební jednotku až na základě skutečně vynaložených a zúčtovaných výdajů.
- Druhým typem je systém zálohových plateb. V první etapě - etapě poskytování zálohové platby – předkládá příjemce žádost o platbu po začátku realizace projektu. Žádost je vystavena na maximálně 40 % oprávněných nákladů prvních dvanácti měsíců realizace projektu. Po zpracování jeho žádosti a zaslání prostředků na jeho účet je příjemce povinen prostředky průběžně zúčtovávat. Do šesti měsíců po zaslání prostředků musí mít zúčtováno nejméně 50 % prostředků, což dokládá formulářem o zúčtování zálohové platby. Ten opět prochází procesem schvalování. Zálohové platby jsou tímto způsobem poskytovány až do výše maximálně 95 % oprávněných výdajů. Následuje druhá etapa – etapa refundace – kdy po ukončení projektu a zaplacení zbývajících minimálně 5 % z vlastních zdrojů, předkládá příjemce žádost o závěrečnou platbu. Následuje opět proces schvalování.
- Třetím typem je systém refundací, kde jsou prostředky propláceny na základě skutečně vynaložených výdajů. Příjematel předkládá žádost o platbu, kde přikládá účetní doklady o vynaložených výdajích. Po ověření a schválení platnosti a řádnosti výdajů jsou mu náklady proplaceny.¹

¹Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ. *Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 - 2013, verzia 5.0.*, s. 30-35

Dalším rozdílem jsou lhůty jednotlivých kroků v rámci poskytování plateb. Zatímco u expost plateb v České republice předává řídicí orgán žádost k platbě do 40 pracovních dnů od jejího obdržení a finanční útvar provede převod prostředků nejpozději 10 pracovních dnů poté¹, na Slovensku u refundací se tato lhůta skládá ze 47 kalendářních dnů, kdy je žádost zpracovávána řídicím orgánem nebo zprostředkovatelským subjektem, 14 kalendářních dnů pro ověření žádosti, dalších 14 kalendářních dnů pro ověření certifikačním orgánem a následných 7 kalendářních dnů pro zadání platebního příkazu k proplacení prostředků příjemci. Celková suma tedy činí 50 pracovních dnů v České republice oproti 82 kalendářním dnům na Slovensku.²

U systému zálohových plateb pak proces trvá 5 + 14 + 14 + 7 kalendářních dnů v první etapě, u systému předfinancování 5 + 42 + 14 + 2 v první etapě. Druhé etapy obou systémů mají stejné časové lhůty jako systém refundací.³

Celkově jsou tedy tyto procesy časově náročnější než v České republice. Za tuto dobu stihnou příslušné orgány vykonat důkladnou kontrolu všech požadovaných dokumentů.

5.2. Průběh čerpání fondů

Operační programy pro rozvoj lidských zdrojů v České republice se s jednotlivými kroky procesu čerpání fondů potýkaly s rozdílnou úspěšností. V prvních etapách při vyhlášení výzev, přijímání a zpracování žádostí, kdy každý program zvolil odlišný způsob fungování, se v rovnoměrnosti a plynulosti průběhu dařilo zejména OP VK a LZZ. V množství proplácených prostředků se pak stal úspěšnější OP PA, který je konečně i nejmúspěšnější v množství předkládaných prostředků k certifikaci, jen těsně je následován OP LZZ. V následující části práce bude tento postup porovnán s průběhem čerpání fondů na Slovensku.

5.2.1 Podávání žádostí

Jelikož byly slovenské operační programy pro rozvoj lidských zdrojů schváleny až na podzim roku 2007 (stejně jako ty české), nebyly v průběhu tohoto roku vyhlášeny žádné

¹ Ministerstvo financí. *Metodika finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007-2013 (platná od 1. ledna 2011)*, s. 18

² Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ. *Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 - 2013, verzia 5.0.*, s. 30-35

³ Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ. *Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 - 2013, verzia 5.0.*, s. 32

výzvy pro předkládání žádostí o dotace. První výzvy byly vyhlášeny v březnu roku 2008, nejdříve v programu Vzdelavanie, a to 11. 3. 2008.¹ V České republice byla situace stejná s výjimkou OP PA, který první výzvu vyhlásil již v lednu 2008.

Kvůli tomuto pozdnímu vyhlášení výzev neregistrovaly žádné operační programy příchozí žádosti až do května roku 2008. Nejpозděnější byl program Bratislavský kraj, který první žádosti přijal až v září 2008. V tomto směru jsou slovenské programy celkem výrazně zpožděné oproti těm českým. Ty registrovaly první žádosti už mezi lednem (OP PA) a dubnem (OP VK).

Tabulka č. 15: Průměrný koeficient růstu pro předložené žádosti podle období a OP

	I-08 - VI-08	VII-08 - XII-08	I-09 - VI-09	VII-09 - XII-09	I-10 - VI-10	VII-10 - XII-10
ZaSI	-	2,56604439	1,014729	1,05966958	1,0519506	1,04201755
BK	-	-	1,006998	1,16787027	1,0418318	1,00048887
KaHR	-	4,66663068	0,953317	1,06860939	1,0391804	1,00986362
V	-	-	1,056212	1,05696852	0,793452	1,00406385

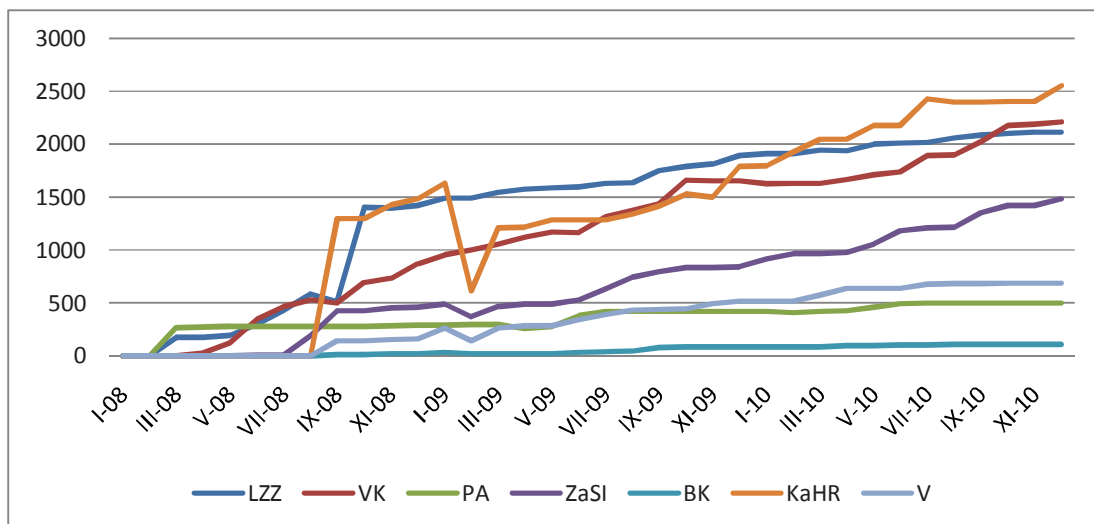
Zdroj: Vlastní výpočet

Co se týká dynamiky průběhu, programy ZaSI a KaHR zaznamenávají největší růst žádostí v prvním pololetí přijímání. Ve všech ostatních obdobích je nárůst jen velmi pozvolný pro všechny programy. ZaSI a KaHR se tedy musí potýkat se stejným problémem jako program Praha adaptabilita – s velkým počátečním zájmem, který vyžaduje administrativní zajištění a velké požadavky na lidské zdroje. V ostatních obdobích už je růst rovnoměrný, a tak je z tohoto pohledu zajištění plynulého přijímání a zpracování žádosti snazší.

Na konci roku 2010 dosahoval finanční objem přijatých žádostí přibližně 100 % celkové alokace daného programu u OP V a OP BK, 150 % alokace u ZaSI a 282 % u KaHR. Tyto údaje jsou natolik rozličné, že z nich nelze cokoliv usuzovat o slovenských programech jako celku. Je ale zjevné, že o OP KaHR je největší zájem.

¹ Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ. Výzva na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok pre stredné školy v rámci Operačného programu Vzdelavanie, opatrenie 4.1 Premena tradičnej školy na modernú pre Bratislavský kraj

Graf č. 6: Objem podaných žádostí v milionech eur



Zdroj: Fondy Evropské unie. *Měsíční monitorovací zpráva 2007 - 2010; op. cit. NSRR SR 2007-2013. Čerpanie: Stav implementácie ŠF podľa OP, priorit a opatrení pre PO 2007 – 2013; vlastní výpočet*

5.2.2. Schválené projekty

Objem schválených projektů není pro období 7/2008 – 10/2008 zveřejněn, a proto údaje v tomto směru nejsou kompletní. V listopadu 2008 už ale každý z programů zaznamenával určitý objem schválených projektů. Program Zamestnanosť a sociálna inklúzia dosahoval v tomto objemu dvacet tři procent celkové alokace programu. Ostatní programy měly tento poměr menší. Na konci roku 2010 bzly poměry 85 % u ZaSI, 77 % u KaHR, 52 % u OP V a 36 % u OP BK. Z průměrných koeficientů růstu je zřejmé, že růsty počtu přijímaných žádostí jsou postupné a plynulé – koeficienty se pohybují jen mírně kolem hodnoty 1.

Tabulka č. 16: Průměrný koeficient růstu pro schválené projekty podle období a OP

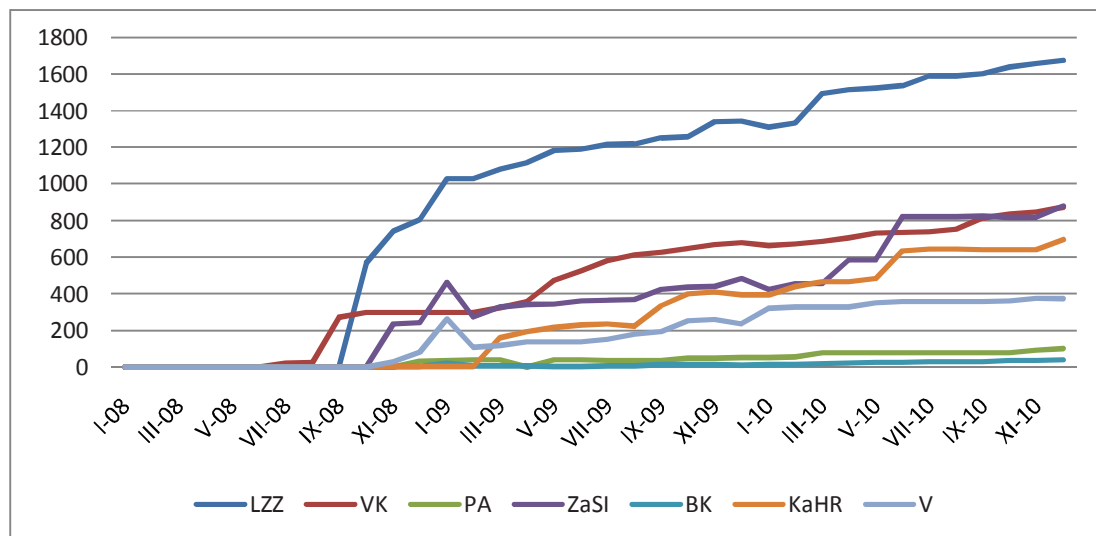
	I-08 - VI-08	VII-08 - XII-08	I-09 - VI-09	VII-09 - XII-09	I-10 - VI-10	VII-10 - XII-10
ZaSI	-	N/A	0,95033	1,0577527	1,140965	1,01397954
BK	-	N/A	0,648604	1,21978743	1,1942397	1,0626353
KaHR	-	N/A	0,716761	1,10782953	1,0994851	1,01586949
V	-	N/A	0,879636	1,09659966	1,0212074	1,01017746

Zdroj: Vlastní výpočet

Ve srovnání s českými programy měly tedy slovenské programy pro rozvoj lidských zdrojů v prvních obdobích schválení projektů menší objem jejich hodnoty. Kromě OP ZaSI se

jejich hodnota v poměru k celkové alokaci pohybovala maximálně v jednotkách procent. Tento poměr k prosinci 2010 vykazoval podobnost programů OP PA a OP LZZ a OP ZaSI a KaHR a na druhé straně OP VK a OP BK a OP V. Pokud se tato tendence potvrdí, měly by mít programy BK a V problémy s plynulým čerpáním a také s vyčerpáním alokace pro rok 2007 v rámci pravidla n+3.

Graf č. 7: Objem schválených žádostí v milionech eur



Zdroj: Fondy Evropské unie. *Měsíční monitorovací zpráva 2007 - 2010*; op. cit. NSRR SR 2007-2013. *Čerpanie: Stav implementácie ŠF podľa OP, priorit a opatrení pre PO 2007 – 2013*; vlastní výpočet

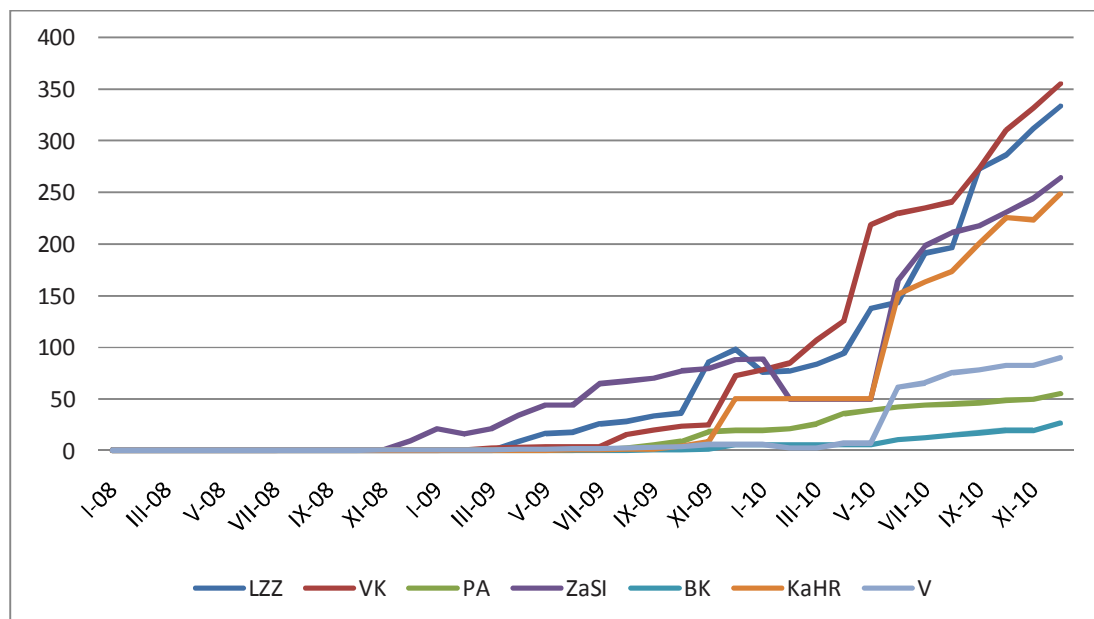
Poměr objemu schválených projektů k přijatým žádostem se v prosinci 2010 pohyboval od 27 do 59 procent. Žádný z programů tedy nedosahoval takové úspěšnosti žádostí jako OP LZZ, kde je tento poměr 79 procent a na druhou stranu ani druhého extrému OP PA, kde bylo 20 procent. Programy BK a KHR, které se potýkají s největším převisem poptávky nad alokací, mají pochopitelně také nejnižší procenta schválených projektů. Tento poměr je tedy analogický k poměru v ČR.

5.2.3. Proplacené prostředky

Slovenské programy pro rozvoj lidských zdrojů častěji využívají možnost plateb před samotným vynaložením nákladů (tzv. ex-ante platby), a to buď ve formě předfinancování,

nebo ve formě zálohových plateb.¹ Zda se tato strategie projeví na objemu celkově proplacených prostředků, ukazuje následující analýza.

Graf č. 8: Objem proplacených prostředků v milionech eur



Zdroj: Fondy Evropské unie. *Měsíční monitorovací zpráva 2007 - 2010*; op. cit. NSRR SR 2007-2013. Čerpanie: *Stav implementácie ŠF podľa OP, priorit a opatrení pre PO 2007 – 2013*; vlastní výpočet

První zaznamenané proplacené prostředky byly v listopadu 2008 či dokonce v červenci v případě OP ZaSI. Naproti tomu v ČR byly první platby uskutečněny v březnu až červnu 2009 podle jednotlivých programů. Rozdíl je tedy celkem značný. Výše objemu proplácených prostředků podle průměrného koeficientu růstu kromě toho až na výjimky poměrně dramaticky narůstaly. Koeficienty se v několika obdobích přibližovaly nebo dokonce překračovaly hranici čísla 2. V jiných obdobích ale tento koeficient jen mírně přesahoval číslo jedna, a tak lze hovořit o značné nevyváženosti průběhu proplácení prostředků.

¹Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ. *Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 - 2013, verzia 5.0., s. 32*

Tabulka č. 17: Průměrný koeficient růstu pro proplacené prostředky podle období a OP

	I-08 - VI-08	VII-08 - XII-08	I-09 - VI-09	VII-09 - XII-09	I-10 - VI-10	VII-10 - XII-10
ZaSI	-	1,9181945	1,155783	1,06348645	1,1318352	1,05915413
BK	-	-	1	1,76910271	1,1347456	1,16116987
KaHR	-	-	1,120324	2,17399004	1,2450898	1,08762117
V	-	-	1,129521	1,2473725	1,5894448	1,06561671

Zdroj: Vlastní výpočet

V České republice byl zaznamenán rychlý růst objemu prostředků v prvním období proplácení a pak následoval spíše pomalý rovnoměrný nárůst. Dynamika růstu se tedy v tomto směru velmi liší. Kromě toho bylo už dříve zmíněno, že slovenské programy mají stanoveny delší lhůty pro zpracování žádostí o platby.¹ Tento jev tedy dynamiku také ovlivňuje a to v negativním smyslu.

Objem plateb činil k prosinci 2010 u všech programů přibližně čtvrtinu celkové alokace a osminu v případě OP V. Tento program tedy již v této chvíli začínal zaostávat za ostatními. Jako jediný z programů přitom nevyužívá zprostředkující orgány² – administrace a předávání dokumentace jsou u něj tedy zjednodušené a dalo by se tedy očekávat, že bude úspěšnější než ostatní programy. V České republice ale dosahovaly OP VK a OP LZZ k prosinci 2010 jen lehce přes osminu alokace. Proplácení plateb ex-ante tedy celkový objem plateb pozitivně ovlivňoval. Proplácení touto formou má ale i své nevýhody, zejména riziko nevrácení plateb od příjemce při zjištění nesrovnalostí a jiných změnám ve výši plateb. Vyžaduje také větší nároky na implementační orgány, které musejí kontrolovat řádnost a oprávněnost plateb dvakrát – před proplacením platby ex-ante a následně při vyúčtování.

5.2.4. Certifikované prostředky

První zveřejněné údaje o certifikovaných prostředcích byly až k dubnu roku 2010. K tomuto datu objemy certifikovaných prostředků dosahovaly mezi jedním a jedenácti procenty celkové alokace operačních programů, viz tabulka XV. V dalších obdobích ve většině programů objemy certifikovaných prostředků narůstaly dle průměrných koeficientů růstu jen pozvolna. Nejvýraznější nárůst je viditelný u OP V, který také k dubnu 2010 měl

¹Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ. *Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 - 2013, verzia 5.0., s. 30-35*

² Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. *Výročná správa OP Vzdelávanie za rok 2007*

nejmenší podíl certifikovaných prostředků (1,17 %). Naopak nejmenší nárůst zaznamenával ZaSI, což je program s největším podílem k dubnu 2010 (11,05 %).

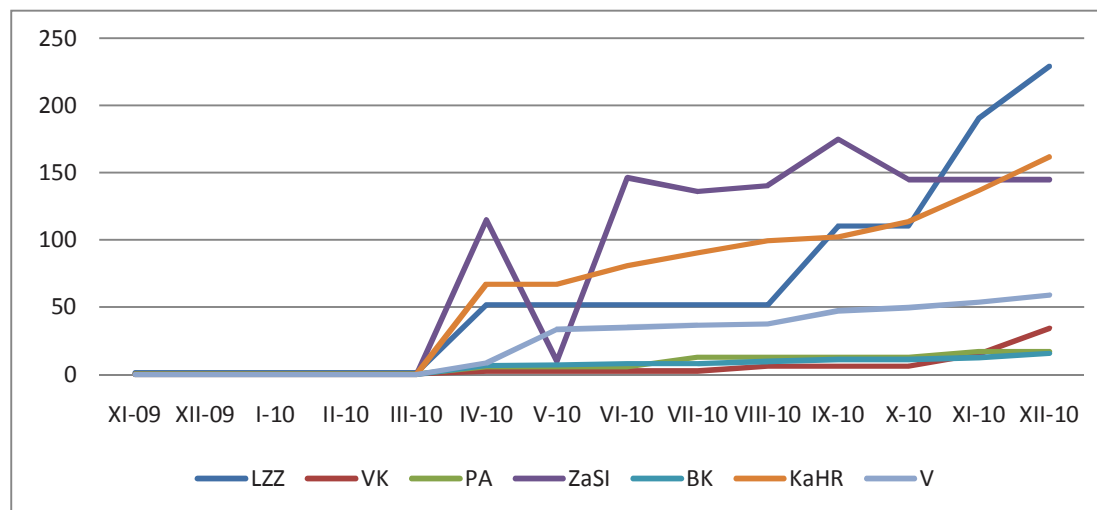
Tabulka č. 18: Průměrný koeficient růstu pro certifikované prostředky podle období a OP

	I-08 - VI-08	VII-08 - XII-08	I-09 - VI-09	VII-09 - III-10	IV-10 - VI-10	VII-10 - XII-10
ZaSI	-	-	-	-	1,1292317	1,01254842
BK	-	-	-	-	1,0871755	1,1415396
KaHR	-	-	-	-	1,0982031	1,12391891
V	-	-	-	-	2,0130323	1,10159751

Zdroj: Vlastní výpočet

Lze tedy odvodit, že všechny operační programy se v období od dubna do prosince 2010 přibližovaly k podobné výši certifikovaných prostředků v poměru k celkové alokaci. V procentuálním vyjádření objemu certifikovaných prostředků vůči celkové alokaci byl k prosinci 2010 situace následující: 13,9 % Zamestnanosť a sociálna inklúzia; 15,1 % Bratislavský kraj; 17,9 % Konkurencieschopnosť a hospodársky rast; 8,1 % Vzdelávanie. Program Vzdelávanie měl tedy nejmenší objem čerpaných prostředků. Tento program začal zaostávat už v kroku schvalování projektů a náskok ostatních programů nedokázal dohnat.

Graf č. 9: Objem certifikovaných prostředků v milionech eur



Zdroj: Fondy Evropské unie. Měsíční monitorovací zpráva 2007 - 2010; op. cit. NSRR SR 2007-2013. Čerpanie: Stav implementácie ŠF podľa OP, priorit a opatrení pre PO 2007 – 2013; vlastní výpočet

Dalo by se tedy říci, že pokud chtějí implementační orgány podpořit plynulé a dostatečné čerpání, je potřeba se soustředit na všechny kroky implementace už od začátku. Např. právě program Vzdelávanie byl nejrychlejší ve vyhlašování výzev. Opožděné schvalování projektů ho ale postavilo do nevýhodné pozice. Naproti tomu program Bratislavský kraj měl zpočátku také jen malé procento schválených projektů. Rychlejším pokrokem v proplácení prostředků a celkové implementaci dokázal náskok ostatních programů dohnat.

Je také potřeba říci, že množství schválených projektů zcela nezávisí jen na implementačních orgánech – samozřejmě je také závislé i na kvalitě a množství samotných projektů. Ty se dají ovlivnit dostatečným poradenstvím potenciálním žadatelům, propagováním vyhlášených výzev atd. Samotná alokace programů by pak měla být již v přípravné fázi programů koncipována tak, aby v daných regionech měla dostatečnou absorpční schopnost. Pokud totiž po dotacích z dané oblasti nebude dostatečný potenciál poptávky, už takto v základu si program zakládá na problémy.

Všechny uváděné programy s výjimkou OP V byly v procentu čerpání alokace úspěšnější než české programy pro rozvoj lidských zdrojů. V dubnu 2010 měly české programy vyčerpáno jen mezi 0,1 a 4,4 procenty celkové alokace a v prosinci 2010 mezi 1,5 a 13,0 procenty. Rozdíl mezi oběma zeměmi byl tedy poměrně výrazný. Slovenská republika dokázala za stejnou dobu v operačních programech vyčerpat a certifikovat větší objem dotací, přičemž v úvodních stádiích realizace programů byla s Českou republikou téměř na stejné úrovni. Delší lhůty pro proces proplácení prostředků a větší využívání plateb ex-ante se tedy vyplácí.

K úspěchu implementace mohlo přispět i důkladné sledování administrativních kapacit u slovenských programů. Na rozdíl od České republiky jsou na Slovensku každoročně zveřejňovány zprávy analyzující administrativní kapacity programů, z nichž jsou vyvozovány příslušné závěry a navrhována vylepšení pro efektivnější chod administrativy programů.¹ Analýzy administrativních kapacit jsou také součástí výročních zpráv programů. Díky tomuto postupu mohou programy pružněji reagovat na nedostatky v tomto směru.

¹Centrálný koordinačný orgán, ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR. *Analýza administratívnych kapacít subjektov zapojených do implementácie štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007-2013 v rámci operačných programov NSRR*, s. 1

5.3. Pravidla n+2 a n+3

Jelikož je uplatňování pravidla n+2 a n+3 jedno ze základních pravidel stanovených evropskou komisí, platí stejně pro Slovensko jako pro Českou republiku. Zatímco se však objem alokace v České republice mění podle aktuálního kurzu, Slovensko má díky členství v eurozóně alokaci pevně danou. I pro Slovensko platí změna nařízení EK, díky které bylo pravidlo n+3 pro rok 2007 zrušeno a vyčerpání alokace do roku 2010 nebylo nutné. V následující kapitole bude analyzováno, zda by se přesto povedlo pravidlo naplnit a jaké jsou vyhlídky pro jeho naplnění pro rok 2008.

5.3.1. Rok 2007

Jelikož byly operační programy schváleny až na podzim roku 2007 a první výzvy byly vyhlášeny až na jaře 2008, k čerpání alokace roku 2007 začalo docházet až v průběhu následujícího roku. Výše alokace roku 2007, před jejím rozdělením mezi následující roky podle nařízení EK, byla tato:

Tabulka č. 19: Původní alokace programů pro rok 2007

Operační program	Alokace v euro
KaHR	109 797 927
ZaSI	125 277 179
OP V	87 729 702
BK	11 702 539

Zdroj: Ministerstvo výstavby a regionálního rozvoja slovenskej republiky. *Výročná správa o vykonávaní Operačného programu Bratislavský kraj za rok 2009*, s. 136; op. cit.: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. *Výročná správa OP Vzdelávanie za rok 2007*, príloha č. 4; op. cit.: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. *Výročná správa o vykonaní Konkurencieschopnosť a hospodársky rast za rok 2007*; op. cit.: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. *Výročná správa o vykonávaní Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia za rok 2007*, s. 107

Stavy čerpání této alokace podle jednotlivých programů se značně odlišovaly, jejich průběh zobrazují následující tabulky.

Tabulka č. 20: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 pro OP KaHR

Časový vývoj	Alokace na rok n	Podané projektové žádosti v %	Schválené projekty v %	Proplacené prostředky příjemcům v %	Certifikované prostředky v %
12/07	100 %	0/100 %	0/100 %	0,7/50 %	N/A/50 %
6/08					
12/08					
6/09					
12/09		45,9/75 %			
3/10		45,9/100 %	N/A/75 %		
6/10			73,4/90 %		
9/10			93,1/100 %		
12/10			147,4 %		

Zdroj: Vlastní výpočet

Tabulka č. 21: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 pro OP ZaSI

Časový vývoj	Alokace na rok n	Podané projektové žádosti v %	Schválené projekty v %	Proplacené prostředky příjemcům v %	Certifikované prostředky v %
12/07	100 %	0/100 %	0/100 %	34,9/50 %	N/A/50 %
6/08					
12/08					
6/09					
12/09		70,6/75 %			
3/10		39,5/100 %	N/A/75 %		
6/10			116,7/90 %		
9/10			139,6/100 %		
12/10			115,3 %		

Zdroj: Vlastní výpočet

Tabulka č. 22: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 pro OP V

Časový vývoj	Alokace na rok n	Podané projektové žádosti v %	Schválené projekty v %	Proplacené prostředky příjemcům v %	Certifikované prostředky v %
12/07	100 %	0/100 %	0/100 %	1,9/50 %	N/A/50 %
6/08					
12/08					
6/09					
12/09			6,9/75 %		
3/10			2,6/100 %	N/A/75 %	
6/10				39,3/90 %	
9/10				53,8/100 %	
12/10				67,2 %	

Zdroj: Vlastní výpočet

Tabulka č. 23: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 pro OP BK

Časový vývoj	Alokace na rok n	Podané projektové žádosti v %	Schválené projekty v %	Proplacené prostředky příjemcům v %	Certifikované prostředky v %
12/07	100 %	0/100 %	0/100 %	2,5/50 %	N/A/50 %
6/08					
12/08					
6/09					
12/09			48,3/75 %		
3/10			46,5/100 %	N/A/75 %	
6/10				67,9/90 %	
9/10				92/100 %	
12/10				131,7 %	

Zdroj: Vlastní výpočet

Při porovnání s čerpáním v rámci programů pro rozvoj lidských zdrojů lze nalézt několik podobností: Žádný z programů nezaznamenává podané žádosti ani schválené projekty v termínech, kdy by měly dosahovat objemem stoprocentní alokace. Tento jev je bezesporu způsoben pozdním schválením programů a pozdním vyhlášením výzev. Programy proto v prvním roce požadovaných hodnot nedosahují, očekává se ale, že v letech následujících bude vývojová křivka průběhu jednotlivých kroků čerpání růst razantněji.

V množství proplacených prostředků příjemcům je náročné porovnat české a slovenské programy z důvodu rozdílných hodnot, jichž jednotlivé programy dosahují.

V objemu proplacených prostředků se nejvíce vymyká program Vzdelávanie, který požadovaných hodnot ani zdaleka nedosahuje. Druhým extrémem je český program Praha adaptabilita, který naopak proplatil téměř dvojnásobek požadovaného objemu prostředků. Všechny ostatní programy pak mají podobný stav proplacených prostředků, kdy požadovaných hodnot nedosahují, ale postupně se jim přibližují a naplňují je zhruba z poloviny.

V objemu certifikovaných prostředků jsou pak slovenské programy – opět s výjimkou programu Vzdelávanie – úspěšnější než ty české. Zatímco české programy v prvních obdobích let 2007-2010 požadovaných hodnot zdaleka nedosahovaly a veškerých potřebných úrovní certifikace narychlo dosáhly v posledních měsících roku 2010, na Slovensku tomu bylo jinak. Tam byly prostředky certifikovány průběžně tak, že už k červnu 2010 programy splňovaly požadované hodnoty nebo se jim alespoň blížily. S certifikováním potřebné alokace k prosinci 2010 pak neměly problém a dokonce ji i překročily.

Analogie mezi českým a slovenským nejméně úspěšným programem pravděpodobně nelze dohledat – zatímco slovenský OP V nabývá velmi nízkých hodnot v oblasti proplacených prostředků, ale poté má poměrně slušný stav u objemu certifikovaných výdajů, český OP VK dosahuje přijatelných hodnot u proplacených prostředků, ale zaostává v objemu certifikovaných výdajů. Každý z těchto dvou programů má tedy jiné slabé místo.

5.3.2. Rok 2008

Před přerozdělením alokace roku 2007 je stav alokace pro rok 2008 následující:

Tabulka č. 24: Původní alokace programů pro rok 2008

Operační program	Alokace v euro
KaHR	106 842 402
ZaSI	122 017 332
OP V	85 480 552
BK	11 936 529

Zdroj: Ministerstvo vystavby a regionalneho rozvoja slovenskej republiky. *Výročná správa o vykonávaní Operačného programu Bratislavský kraj za rok 2009*, s. 136; op. cit.: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. *Výročná správa OP Vzdelávanie za rok 2007*, příloha č. 4; op. cit.: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. *Výročná správa o vykonávaní Konkurencieschopnosť a hospodársky rast za rok 2007*; op. cit.: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. *Výročná správa o vykonávaní Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia za rok 2007*, s. 107

Stavy jednotlivých kroků průběhu čerpání se vyvíjely pozitivněji než u alokace 2007. Jejich průběh byl následující:

Tabulka č. 25: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 a 2008 pro OP KaHR

Časový vývoj	Alokace na rok n	Podané projektové žádosti v %	Schválené projekty v %	Proplacené prostředky příjemcům v %	Certifikované prostředky v %
12/08	100 %	685/100 %	105,6/100 %	69,7/50 %	74,5/50%
6/09					
12/09					
6/10					
12/10			114,7/75 %		
3/11			100 %	75%	
6/11				90%	
9/11				100%	
12/11					

Zdroj: Vlastní práce

Tabulka č. 26: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 a 2008 pro OP ZaSI

Časový vývoj	Alokace na rok n	Podané projektové žádosti v %	Schválené projekty v %	Proplacené prostředky příjemcům v %	Certifikované prostředky v %
12/08	100 %	185/100 %	145,2/100 %	66,5/50 %	58,5/50 %
6/09					
12/09					
6/10					
12/10			106,8/75 %		
3/11			100 %	75 %	
6/11				90 %	
9/11				100 %	
12/11					

Zdroj: Vlastní práce

Tabulka č. 27: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 a 2008 pro OP V

Časový vývoj	Alokace na rok n	Podané projektové žádosti v %	Schválené projekty v %	Proplacené prostředky příjemcům v %	Certifikované prostředky v %
12/08	100 %	92,2/100 %	79,1/100 %	35,4/50 %	34/50 %
6/09					
12/09					
6/10			51,9/75 %		
12/10					
3/11			100 %	75 %	
6/11				90 %	
9/11				100 %	
12/11					

Zdroj: Vlastní práce

Tabulka č. 28: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 a 2008 pro OP BK

Časový vývoj	Alokace na rok n	Podané projektové žádosti v %	Schválené projekty v %	Proplacené prostředky příjemcům v %	Certifikované prostředky v %
12/08	100 %	99,8/100 %	106/100 %	45/50 %	65,2/50 %
6/09					
12/09					
6/10			111/75 %		
12/10					
3/11			100 %	75 %	
6/11				90 %	
9/11				100 %	
12/11					

Zdroj: Vlastní práce

V čerpání alokace jednotlivé operační programy opět zaznamenávaly různé trendy:

Všechny programy kromě OP V a OP BA mají i několikanásobně větší objem podaných žádostí nad požadovanou hranicí a všechny kromě OP V také překračovaly požadované množství schválených projektů. V dalších krocích lze už nalézt i jiné tendence – všechny slovenské programy kromě OP V překračovaly požadovaný objem vyplacených i certifikovaných prostředků, v některých případech i s relativně velkým odstupem. Při pokračování takového trendu je velmi pravděpodobné, že tyto programy nebudou mít problém s vyčerpáním alokace podle pravidla n+3.

Naproti tomu české programy s výjimkou OP PA, který je v čerpání velmi úspěšný, požadovaných hranic nedosahovaly. Mohly by tedy mít s vyčerpáním alokace větší problémy, než slovenské programy. Největších rozdílů bylo dosahováno po schvalování projektů, takže ve zlepšení by se měly české programy soustředit zejména na procesy proplácení prostředků příjemcům (pravděpodobně využíváním ex-ante plateb) a v předkládání prostředků k certifikaci. Úspěšně slovenské programy také využívaly zprostředkovatelské subjekty pro implementaci programů, a proto nelze říci, že kvůli těmto subjektům jsou procesy markantně zpomalovány. Problém může být v komunikaci mezi subjekty a pravděpodobně v administrativním zajištění implementace, které je na Slovensku podrobněji monitorováno a uzpůsobováno.

5.4. Shrnutí mezinárodního srovnání a doporučení

Slovensko věnuje na rozvoj lidských zdrojů v rámci operačních programů přibližně 20 % celkové alokace NSRR, v České republice je to necelých 15 %. Oblasti, na které se programy zaměřují, jsou v obou zemích dost podobné, na Slovensku je ale větší důraz kladen na progresivní ekonomická odvětví a na rizikovou skupinu Romů.

V rámci metodiky finančního řízení byl vysledován jednodušší přístup k alokacím na Slovensku, a to díky euru, které je ve Slovensku zavedeno od ledna 2009. Není tedy nutné finanční částky přepočítávat podle aktuálního kurzu.

Dalším zjištěným rozdílem je využívání tří typů plateb příjemcům dotací – předfinancování, zálohové platby a refundace. Platby proplácené před samotnou realizací výdajů na projekt (tzv. ex-ante) jsou na Slovensku využívány častěji než v České republice.

Dalším rozdílem je důkladnější monitorování administrativních kapacit na Slovensku, zahrnující každoroční analytické zprávy a přizpůsobování kapacit a procesů podle zjištěných nedostatků.

Posledním zjištěným výrazným rozdílem mezi metodikou České a Slovenské republiky jsou časové lhůty vyhrazené pro jednotlivé operace probíhající v rámci finančních toků. Zatímco v České republice proběhne mezi obdržením žádosti k platbě od příjemce a převedením prostředků finančním útvarem maximálně 50 pracovních dnů (pokud nejsou zjištěny nesrovnalosti, žádosti neschváleny apod.), na Slovensku tento proces trvá až 82

kalendářních dnů. Za tuto dobu mohou být provedeny důkladnější kontroly a ověření náležitosti všech podkladů.

V průběhu čerpání fondů měly slovenské programy na počátku stejnou výchozí pozici – programy byly schváleny na podzim 2007, a tak byly první výzvy vyhlášeny až v březnu 2008. Už v přijímání žádostí byl ale zjištěn nepoměr – první žádosti byly na Slovensku přijímány v průměru až o tři měsíce později než v ČR. Tím se slovenské programy dostaly do nevýhody, neboť např. program OP BK, který obdržel první žádosti až v září 2008, měl jen dva roky a tři měsíce na schválení, realizaci, proplacení a certifikaci prostředků. Kromě toho se dva ze čtyř slovenských operačních programů musely potýkat se stejným problémem jako Praha adaptabilita, jímž byl velký počáteční zájem o dotace. Tyto programy neměly možnost spolufinancování do úrovně 100 % jako Praha adaptabilita, z čehož lze usoudit, že toto nastavení není důvodem velkého zájmu o program. Programy mohou velkému náporu zájemců čelit např. zveřejněním více limitovaných výzev s různými termíny přijímání žádostí. Pravděpodobné ale je, že poté, co dlouho nebyly žádné dotace k dispozici, byl vždy na začátku programovacího období o podporu zvýšený zájem. Implementační orgány by s tím měly raději počítat předem a dostatečně proto posilnit kapacity.

V objemu schválených projektů byl na Slovensku zaznamenán menší pokrok než v České republice. Zejména v roce 2009 narůstaly objemy jen velmi pozvolně. Kvůli nesrovnalostem musely být dokonce některé schválené projekty vyřazeny případně pozastaveny, a proto se programy potýkají s dramatičtějším průběhem než ty české.

V proplácení prostředků byly zjištěny největší rozdíly mezi Slovenskou a Českou republikou. Jiný je už metodický postup obou zemí a proto je logické, že se projevil i v hodnotách proplacených prostředků. Bylo zjištěno, že k proplácení prvních prostředků došlo výrazně dříve než v České republice. Pokud by tedy české programy usilovaly o větší růst objemu proplacených prostředků, měly by více využívat plateb ex-ante. Tento postup se vyplácí zejména v prvních letech programovacího období, kdy je větší hrozba porušení pravidla n+3. Jakým způsobem budou platby propláceny, je ale uvedeno už v rozhodnutí o poskytnutí dotace, a proto takovýto krok musí řídicí orgány plánovat dostatečně dopředu. U slovenských programů byla ale také zaznamenána značná nevyváženost v proplácení v jednotlivých obdobích v kontrastu s Českou republikou, kde

byl průběh plynulý. Největším pozitivem slovenského přístupu je celkový objem proplacených prostředků v poměru k alokaci, ten je totiž vyšší než český. Proplácení plateb ex-ante tedy celkový objem plateb pozitivně ovlivňuje. Nevýhodou tohoto přístupu je však problematickost vymáhání proplacených prostředků v případě zjištěných nesrovnalostí apod. a rovněž zvýšené nároky na implementační orgány, které musejí kontrolovat řádnost a oprávněnost žádostí o platby před proplácením platby a poté znovu při vyúčtování.

Bylo zjištěno, že v objemu certifikovaných prostředků dosahují slovenské operační programy vyšších čerpání než ty české. Výjimkou je program Vzdelávanie, který je výrazně pozadu i v objemu proplacených prostředků. Rychlý nástup ve vyhlášení výzev tedy programům nezajistí, že budou úspěšné. Ostatní programy mají ale nad těmi českými značný náskok, proplácení plateb ex-ante, prodloužené lhůty proplácení a důkladné sledování administrativních kapacit se tedy vyplácí.

V dodržování pravidla n+3 pro rok 2007 jsou slovenské programy taktéž úspěšnější. K proplácení a certifikaci prostředků dochází průběžněji, a tak je možné postupně sledovat nárůst až k požadovaným hodnotám. Tam, kde české programy doháněly certifikace na poslední chvíli, měly slovenské programy jen malé odchylky od požadovaných hodnot. Negativní výjimkou je opět program Vzdelávanie.

V čerpání alokace roku 2008 jsou slovenské programy opět úspěšnější, a to zejména v krocích proplácení plateb a jejich předkládání k certifikaci. Bylo vysledováno, že ty programy, které na Slovensku využívají zprostředkovatelských subjektů, jsou v implementaci nejméně úspěšné. Využíváním zprostředkovatelských subjektů tedy nemusí docházet ke zpomalování procesů implementace, ovšem za předpokladu, že funguje efektivní komunikace mezi orgány. Pravděpodobně díky důkladnějšímu sledování případných nedostatků se implementace na Slovensku daří lépe.

6. Závěr

Každý z operačních programů pro rozvoj lidských zdrojů volí ve finančním řízení částečně odlišnou cestu. To vede k nestejnému nárůstu čerpaných prostředků v programech.

Bylo zjištěno, že nejrychlejší nárůst objemu proplacených a certifikovaných prostředků v poměru k celkové alokaci má program Praha adaptabilita. Díky tomu se programu daří čerpat veškeré zdroje evropskou unií poskytnuté a nehrozí, že bude muset některé prostředky vrátet.

Negativem ale je nerovnoměrnost čerpání, kdy objemy schválených, proplácených a certifikovaných prostředků narůstají skokově. Jako hlavní doporučení pro tento program tedy bylo navrženo, aby v rámci programu bylo vyhlašováno více výzev s menší dílčí alokací, nebo případně kontinuálních výzev. Tyto výzvy by měly být vyhlašovány častěji v průběhu roku, tedy ne jednou ročně, jako je tomu nyní. Docílilo by se tím pozvolnějšího a rovnoměrnějšího nárůstu objemu čerpaných prostředků a rovnoměrnějšího vytížení administrativních kapacit programu. Nevýhodou takového řešení by byly větší nároky na sledování aktuální výše objemu schválených prostředků a menší přehlednost ve výzvách pro potenciální žadatele.

U operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost byl zaznamenán rovnoměrnější nárůst objemu prostředků a zároveň nebyl zjištěn výraznější problém v naplňování pravidla $n+3$. Proto lze tento program označit za nejúspěšnější v dodržování určených požadavků. Největším problémem pro tento program se tak zpočátku jeví vyčerpání alokace roku 2007 v rámci pravidla $n+3$. V posledním roce, tedy roce 2010, se podařilo požadovaný objem vyčerpat, i když ne tak plynule, jak je požadováno.

V souvislosti s tímto problémem vyvstává otázka, zda je správné uplatňovat pravidlo $n+3$ už pro první rok programovacího období. Programy byly schváleny až na podzim roku 2007, a tak bylo předem jasné, že během tohoto roku nebude možné začít čerpat alokace. Smysluplnější by tedy bylo buď schvalovat programy s předstihem, nebo alokaci prvního roku přesunout do let následujících. Tak tomu bylo nakonec učiněno v tomto programovacím období.

Nejproblematictějším programem se ve výzkumu prokázal program Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Prvním, nejméně závažným problémem, je nepřehlednost

vyhlášených výzev. Výzvy jsou vyhlašovány jak řídicím orgánem, tak množstvím zprostředkovatelských orgánů a potenciální žadatel se v nich těžko orientuje. Větším problémem pak je nízký objem vyčerpaných prostředků a schválených projektů. Tento program by měl zefektivnit komunikaci mezi jednotlivými implementačními orgány a zejména se zprostředkovatelskými subjekty. Pro zvýšení efektivity čerpání bylo doporučeno přehodnotit absorpční schopnost jednotlivých regionů a případně přesunout alokace buď v rámci regionů, nebo v rámci prioritních os.

Největší nepoměr objemu prostředků byl zaznamenán mezi stádiem proplacení a certifikace prostředků. Program by se tedy měl zaměřit zejména na proces předkládání prostředků k certifikaci. Vzhledem k množství grantových projektů, jejichž implementace je složitější, je zpoždění procesu pochopitelné. Přesto je ale potřeba, aby byl tento proces urychlen. K tomu bylo navrženo, aby program zrychlil a zefektivnil komunikaci a předávání potřebných dokumentů mezi implementačními orgány, případně stanovil lhůty, ve kterých musí zprostředkovatelské orgány potřebné dokumenty k certifikaci předkládat.

V mezinárodním srovnání operačních programů pro rozvoj lidských zdrojů bylo zjištěno, že slovenské programy mají vyšší objem proplácených a certifikovaných prostředků, a to i podle hlediska pravidla $n+3$. Jako hlavní činitel těchto rozdílů byl zjištěn fakt, že na Slovensku využívají častěji plateb ex-ante a důkladněji sledují stavy administrativních kapacit programů. Díky proplácení formou ex-ante jsou první platby provedeny výrazně dříve, a tak je celkové čerpání v průběhu programovacího období plynulejší. České programy, zejména Vzdělávání pro konkurenceschopnost, by proto měly zvážit, zda nezavést podobný systém.

Nevýhodou průběžných analýz administrativních kapacit je ale jejich nákladnost. Tento proces může být financován z prioritních os technické pomoci. Objem prostředků pro tyto osy je ale samozřejmě limitovaný, a tak je nutno důkladně zvážit, kde budou prostředky využity nejefektivněji. Nevýhodou proplácení ex-ante je problematičnost vymáhání proplácených prostředků v případě zjištěných nesrovnalostí apod. a také zvýšené nároky na implementační orgány, jelikož proplácené prostředky jsou kontrolovány vícekrát.

Pokud budou programy Praha adaptabilita a lidské zdroje a zaměstnanost pokračovat v již nastaveném způsobu finančního řízení, celková implementace programů a čerpání alokace

by nemělo činit žádný výrazný problém. Vždy je ale samozřejmě prostor pro zlepšení. Naproti tomu řídicí orgán programu Vzdělávání a konkurenceschopnost by měl přijmout zásadní opatření, aby bylo jeho finanční řízení efektivní a úspěšné. Momentálně by se měl soustředit zejména na vyčerpání alokace roku 2008.

Jelikož je už v tomto programu nasmlouváno dostatečné množství projektů, je nutné uspíšit finanční a informační toky v jeho rámci. Pro rychlejší postup čerpání v příštích letech bude vhodné zvýšit publicitu programu a podpořit tím zájem o dotace z širší veřejnosti. Zejména kvůli problémům, které provázely přípravu tohoto operačního programu, je zarážející, že má s implementací takové problémy. Příprava programu měla trvat dva roky, a tak by se dalo čekat, že průběh čerpání bude hladký. Současné pozastavování některých projektů a personální změny v implementačních orgánech proces ještě zpomalují.

7. Seznam zkratek

BK	Bratislavský kraj,
CZK, Kč	Česká koruna,
ČR	Česká republika,
EK	Evropská komise,
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj,
ESF	Evropský sociální fond,
EU	Evropská unie,
EUR	Euro,
GG	Globální grant,
GP	Globální projekt,
IP	Individuální projekt,
JPD 3	Jednotný programový dokument pro cíl 3,
KaHR	Konkurenceschopnost' a hospodársky rast,
LZZ	Lidské zdroje a zaměstnanost,
MSC2007	Monitorovací systém central 2007,
NOK	Národní orgán pro koordinaci,
NSRR	Národní strategický referenční rámec,
OP	Operační program,
PA	Praha adaptabilita,
PCO	Platební a certifikační orgán,
V	Vzdelávanie,
VK	Vzdělávání pro konkurenceschopnost,
ZaSI	Zamestnanosť a sociálna inklúzia.

8. Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Vymezení kritických hranic čerpání rozpočtového závazku	str. 13
Tabulka č. 2: Průměrný koeficient růstu pro podané žádosti podle období a OP	str. 39
Tabulka č. 3: Průměrný koeficient růstu pro schválené projekty podle období a OP	str. 41
Tabulka č. 4: Průměrný koeficient růstu pro proplacené prostředky podle období a OP	str. 42
Tabulka č. 5: Průměrný koeficient růstu pro prostředky předložené k certifikaci dle období a OP	str. 44
Tabulka č. 6: Alokace operačních programů pro rok 2007	str. 46
Tabulka č. 7: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 pro OP LZZ	str. 47
Tabulka č. 8: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 pro OP VK	str. 47
Tabulka č. 9: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 pro OP PA	str. 48
Tabulka č. 10: Alokace operačních programů pro roky 2007 a 2008	str. 49
Tabulka č. 11: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 a 2008 pro OP LZZ	str. 50
Tabulka č. 12: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 a 2008 pro OP VK	str. 50
Tabulka č. 13: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 a 2008 pro OP PA	str. 51
Tabulka č. 14: Rozpočet operačních programů pro rozvoj lidských zdrojů	str. 60
Tabulka č. 15: Průměrný koeficient růstu pro předložené žádosti podle období a OP	str. 57
Tabulka č. 16: Průměrný koeficient růstu pro schválené projekty podle období a OP	str. 61
Tabulka č. 17: Průměrný koeficient růstu pro proplacené prostředky podle období a OP	str. 64
Tabulka č. 18: Průměrný koeficient růstu pro certifikované prostředky podle období a OP	str. 65
Tabulka č. 19: Původní alokace programů pro rok 2007	str. 67
Tabulka č. 20: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 pro OP KaHR	str. 68
Tabulka č. 21: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 pro OP ZaSI	str. 68
Tabulka č. 22: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 pro OP V	str. 69
Tabulka č. 23: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 pro OP BK	str. 69
Tabulka č. 24: Původní alokace programů pro rok 2008	str. 70
Tabulka č. 25: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 a 2008 pro OP KaHR	str. 71
Tabulka č. 26: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 a 2008 pro OP ZaSI	str. 71
Tabulka č. 27: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 a 2008 pro OP V	str. 72
Tabulka č. 28: Čerpání podle pravidla n+3, alokace 2007 a 2008 pro OP BK	str. 72
Tabulka I: Rozpočet operačního zdroje Lidské zdroje a zaměstnanost v EUR	str. 88
Tabulka II: Rozpočet operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost v EUR	str. 88
Tabulka III: Rozpočet operačního programu Praha adaptabilita v EUR	str. 88
Tabulka IV: Finanční objem výzev OP PA v období 2007 – 2010 v mil. Kč	str. 89
Tabulka V: Finanční objem výzev OP LZZ v roce 2008 v mil. Kč	str. 90
Tabulka VI: Finanční objem výzev OP LZZ v roce 2009 v mil. Kč	str. 91
Tabulka VII: Finanční objem výzev OP LZZ v roce 2010 v mil. Kč	str. 92
Tabulka VIII: Finanční objem výzev OP VK v roce 2008 v mil. Kč	str. 93
Tabulka IX: Finanční objem výzev OP VK v roce 2009 v mil. Kč	str. 94
Tabulka X: Finanční objem výzev OP VK v roce 2010 v mil. Kč	str. 95
Tabulka XI: Objem podaných žádostí podle operačních programů	str. 96
Tabulka XII: Objem schválených žádostí podle operačních programů	str. 97
Tabulka XIII: Objem proplacených prostředků podle operačních programů	str. 98
Tabulka XIV: Objem prostředků předložených k certifikaci podle operačních programů	str. 99
Tabulka XV: Objem certifikovaných prostředků podle operačních programů	str. 100

9. Seznam grafů

Graf č. 1: Objem podaných žádostí v milionech Kč	str. 40
Graf č. 2: Objem schválených projektů v milionech Kč	str. 41
Graf č. 3: Objem proplacených prostředků v milionech Kč	str. 43
Graf č. 4: Objem prostředků předložených k certifikaci v milionech Kč	str. 45
Graf č. 5: Objem certifikovaných prostředků v milionech Kč	str. 45
Graf č. 6: Objem podaných žádostí v milionech eur	str. 61
Graf č. 7: Objem schválených žádostí v milionech eur	str. 62
Graf č. 8: Objem proplacených prostředků v milionech eur	str. 63
Graf č. 9: Objem certifikovaných prostředků v milionech eur	str. 65

10. Seznam použitých zdrojů

Primární zdroje

1. Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ. *Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 - 2013, verzia 5.0.*[online]. Dostupné online na <http://www.asfeu.sk/agentura/aktuality/clanok/system-financneho-riadenia-strukturalnych-fondov-a-kohezneho-fondu-na-programove-obdobie-2007/> [cit. 2010-03-11]
2. Agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR pre štrukturálne fondy EÚ. *Výzva na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok pre stredné školy v rámci Operačného programu Vzdelávanie, opatrenie 4.1 Premena tradičnej školy na modernú pre Bratislavský kraj.* Dostupné online na <http://www.asfeu.sk/operacny-program-vzdelavanie/aktuality/clanok/vyzva-na-predkladanie-ziadosti-o-nenavratny-financny-prispevok-pre-stredne-skoly-v-ramci-2/> [cit. 2010-09-11]
3. Centrálny koordinačný orgán, ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR. *Analýza administratívnych kapacít subjektov zapojených do implementácie štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007-2013 v rámci operačných programov NSRR.* Dostupné online na http://www.nsrr.sk/download.php?FNAME=1232112913.upl&ANAME=Analyza_administrativnych_kapacit_NSRR.pdf [cit. 2010-03-11]
4. ESF ČR. *Programový dokument JPD 3.* Dostupné online na <http://www.strukturalni-fondy.cz/opvpk> [cit. 2010-03-11]
5. ESF ČR. *Prováděcí dokument OP LZZ říjen 2008.* Dostupné online na <http://www.esfcr.cz/file/7297/> [cit. 2010-03-11]
6. ESF ČR. *Závěrečná zpráva OP RLZ.* Dostupné online na <http://www.esfcr.cz/folder/4856/> [cit. 2010-03-11]
7. Hlavní město Praha, Magistrát hlavního města Prahy. *1. výzva k předkládání žádostí: analýza.* Dostupné online na http://www.prahafondy.eu/userfiles/File/OPPA%201%20vyzva/Analyza_1_vyzva_OPPA.pdf [cit. 2010-03-11]
8. Ministerstvo financí. *Finanční tabulka NSRR – indikativní roční alokace podle fondů a programů* Dostupné online na <http://www.strukturalni->

fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=4a91fe18-5c62-429d-ab0c-7934243f1ebb [cit. 2010-01-03]

9. Ministerstvo financí. *Metodika certifikace výdajů pro programové období 2007-2013 (s platností od 1. ledna 2011)*. Dostupné online na http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Metodika_certifikace_2007-2013_platna_od_010111_final_doc.doc [cit. 2010-12-11]
10. Ministerstvo financí. *Metodika finančních toků a kontroly programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007-2013 (platná od 1. ledna 2011)*. Dostupné online na http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Metodika_2007-13_s_platnosti_od_1_01_2011_doc.doc [cit. 2010-12-11]
11. Ministerstvo práce, sociálních věcí a rodiny SR. *Výročná správa o vykonávaní Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia za rok 2007*. Dostupné online na <http://www.esf.gov.sk/documents/2009/FinalnaVyrocnaSpravaOPZaSI-zaprac.pripom.Bruselu23.10.09.pdf> [cit. 2010-11-17]
12. Ministerstvo pro místní rozvoj, Národní orgán pro koordinaci. *Měsíční monitorovací zpráva prosinec 2010*. Dostupné online na <http://www.strukturalni-fondy.cz/Files/4d/4d541e24-ae13-4792-b167-e964de057425.pdf> [cit. 2011-01-27]
13. Ministerstvo pro místní rozvoj, Národní orgán pro koordinaci. *Analýza čerpání prostředků z fondů EU s ohledem na pravidlo N+3/N+2*. Dostupné online na <http://www.strukturalni-fondy.cz/Narodni-organ-pro-koordinaci/Dokumenty/Zpravy-2/Analyza-pravidla-n-3-n-2/FileList/Analyza-cerpani-prostredku-dle-pravidla-n-3-n-2/Analyza-cerpani-prostredku-z-fondu-EU-s-ohledem-na> [cit. 2011-01-27]
14. Ministerstvo pro místní rozvoj. *Národní strategický referenční rámec 2007-2013, červenec 2007*. Dostupné online na <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=5a5a7a80-ae4c-48e2-add9-0719b2872d7a> [cit. 2010-03-11]
15. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. *Výročná správa OP Vzdelávanie za rok 2007*. Dostupné online na http://www.minedu.sk/data/USERDATA/StrukturalneFondy/ESF/PO2007-13/DOC/2007_VS_OPV_komp.zip [cit. 2010-03-11]

16. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR*. Dostupné online na <http://www.msmt.cz/ministerstvo/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-cr> [cit. 2010-03-11]
17. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Prováděcí dokument OP VK*. Dostupné online na <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/provade-ci-dokument-op-vk-verze-k-7-12-2007> [cit. 2010-03-11]
18. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Prováděcí dokument k operačnímu programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost*. Dostupné online na http://www.msmt.cz/file/13485_1_1/ [cit. 2011-01-23]
19. Ministerstvo výstavby a regionálního rozvoje Slovenskej republiky. *Výročná správa o vykonání Operačného programu Bratislavský kraj za rok 2007*. Dostupné online na http://www.opbk.sk/download.php?FNAME=1227093762.up1&ANAME=Vyrocna_sprava_o_vykonavani_Operacneho_programu_Bratislavsky_kraj_za_rok_2007.pdf [cit. 2010-10-15]
20. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. *Výročná správa o vykonání Konkurencieschopnosť a hospodársky rast za rok 2007*. Dostupné online na www.mhv.sk/ext_dok-vyrocna_sprava...kahr...2007.../123123c_vyrocna_sprava_o_vykonavani_op_kahr_za_rok_2007_na_ek__rev_-11700%2F123123c&rct=j&q=v%C3%BDro%C4%8Dn%C3%A1%20spr%C3%A1va%20KaHR%202007&ei=ocRwTayNI4ywhQfrv_IC&usg=AFQjCNHi3I_LDKjG0zQ_Xz30sUxIgdKdzw&cad=rja [cit. 2010-10-15]
21. Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999. Dostupné online na <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/narizeni-rady-es-c-1083-2006-ze-dne-11-cervence-2006> [cit. 2010-03-11]
22. Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 539/2010 ze dne 16. června 2010, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti, pokud jde o zjednodušení určitých požadavků a o některá ustanovení týkající se finančního řízení. Dostupné online na <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:158:0001:0006:CS:PDF> [cit. 2010-12-08]

23. NSRR SR 2007-2013. *Základné dokumenty: NSRR 2007-2013 Slovenská verzia*. Dostupné online na <http://www.nsrr.sk/download.php?FNAME=1293714712.upl&ANAME=NSRR-Jul2010.zip> [cit. 2010-10-15]
24. Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost. *Prováděcí dokument Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost*. Dostupné online na www.esfcr.cz/file/7297_1_1/ [cit. 2010-03-11]
25. Operační program Praha Adaptabilita. *Výzva ke konzultaci projektových záměrů a k předkládání projektových žádostí OPPA*. Dostupné online na http://www.prahafondy.eu/userfiles/File/OPPA%201%20vyzva/OPPA_1PO_1_vyzva.doc [cit. 2010-03-11]
26. Strukturální fondy EU. *Programový dokument OP Praha Adaptabilita*. Dostupné online na <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/d2fb7686-d83a-45f2-a622-3cae9b7abc94/Dokumenty> [cit. 2010-03-11]

Sekundární zdroje

1. BARTÁK, Jan. *Vzdělávání ve firmě*. 1. vydání. Praha: Alfa Publishing 2007. 164 s. ISBN 978-80-86851-68-6
2. DVOŘÁKOVÁ, Zuzana. *Management lidských zdrojů*. 1. vydání. Praha: Beck, 2007. 485 s. ISBN 978-80-7179-893-4.
3. European commission. *Pomoc evropské unie zaměřená na zaměstnanost a lidské zdroje - stručný průvodce Evropským sociálním fondem pro budoucí členské státy*. 1. vydání. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2000. 52 s. ISBN 80-238-6042-9
4. European commission. *The European Social Fund 2000 – 2006 : Investing in people*. 1. vydání. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2004. 56 s. ISBN 92-894-7026-7.
5. HEINOVÁ, Hana. a kol. *Rozvoj lidských zdrojů sociálních partnerů a motivace pro další vzdělávání: učební manuál*. 1. vydání. Praha: Educa Service, 2008. 144 s. ISBN 978-80-903917-8-9.

6. KATRŇÁK, Tomáš. *Odsouzení k manuální práci. Vzdělanostní reprodukce v dělnické rodině*. 1. vydání. Praha: Sociologické nakladatelství, 2004. 190 s. ISBN 80-86429-29-6.
7. KOTÝNKOVÁ, Magdalena, NĚMEC, Otakar. *Lidské zdroje na trhu práce*. 1. vydání. Havlíčkův Brod: Professional publishing, 2003. 200 s. ISBN 80-86419-48-7
8. KOUBEK, Josef. *Řízení lidských zdrojů : základy moderní personalistiky*. 4. vydání. Praha : Management Press, 2007. 399 s. ISBN 978-80-7261-168-3.
9. MALACH, Antonín. *Jak podnikat po vstupu do EU*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2005. 524 s. ISBN 80-247-0906-6
10. MILKOVÍCH, George T. *Řízení lidských zdrojů*, 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 1993. 936 s. ISBN 80-85623-29-3
11. Ministerstvo práce a sociálních věcí. *Evropský sociální fond 2007 – 2013 : Nové operační programy klíčovou dírkou*. 1. vydání. Místo a nakladatelství neuvedeno, 2007. 19 s. ISBN 978-80-86878-57-7.
12. SVATOŠOVÁ, Ludmila. *Statistické metody II*. 1. vydání. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2008. 105 s. ISBN 978-80-213-1736-9.
13. ŠAFRÁNKOVÁ, Jana. *Personální řízení*. 1. vydání. Praha: Professional Publishing, 2007. 39 s. ISBN 978-80-86946-58-0
14. VILAMOVÁ, Šárka. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie: praktický průvodce*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, 2005. 200 s. ISBN 80-247-1194-X

Elektronické zdroje

1. Evropský sociální fond v ČR. *Vyhledávání výzev OP LZZ: Ukončené výzvy* [online]. 2010 [cit. 2011-01-08] dostupné na <http://www.esfcr.cz/modules/calls/?lang=1>
2. Europa. *Press releases: Euro adoption proceeds smoothly in Slovakia* [online]. 2009 [cit. 2010-03-11] dostupné na <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/6&language=EN>
3. Fondy Evropské unie. *Evropská územní spolupráce* [online]. 2010 [cit. 2010-03-11] dostupné na <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace>

4. Fondy Evropské unie. *Měsíční monitorovací zpráva* [online]. 2007 - 2010 [cit. 2011-01-12] dostupné na <http://www.strukturalni-fondy.cz/Narodni-organ-pro-koordinaci/Dokumenty/Zpravy-2/MMZ.aspx>
5. Fondy Evropské unie. *Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost* [online]. 2010 [cit. 2010-03-11] dostupné na <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/d26c8d6a-821b-45df-9c9c-29a8a55f7e1e/OP-Lidske-zdroje-a-zamestnanost>
6. Fondy Evropské unie. *Operační program Praha Adaptabilita* [online]. 2010 [cit. 2010-03-11] dostupné na <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/575b6253-c04f-4eba-818f-acaecd7aa003/OP-Praha-Adaptabilita>
7. Heresmedia. *Vzdělávání – důležitá a trvalá součást života a životního stylu* [online]. 2010 [cit. 2010-03-11] dostupné na <http://hermesmedia.cz/?q=node/606>
8. Hlavní město Praha, Magistrát hlavního města Prahy. *Operační program Praha Adaptabilita* [online]. 2007 [cit. 2010-03-11] dostupné na <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=47f39abd-6c50-4a31-9c69-2a8a34d11246>
9. Infoeuro. *Budget* [online]. 2010 [cit. 2010-08-28] dostupné na <http://ec.europa.eu/budget/infoeuro/index.cfm?fuseaction=about&Language=en>
10. Magistrát hlavního města Prahy. *Výzvy v rámci JPD 3* [online]. 2010 [cit. 2010-08-28] dostupné na http://www.prahafondy.eu/cz/jpd3/vyzvy/227_vyzvy-v-ramci-jpd-3.html
11. Ministerstvo financí. *ČR získá dodatečných 6 mld. Kč (237 mil. EUR) z EU* [online]. 2010 [cit. 2010-08-28] dostupné na http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_fondy_54806.html
12. Ministerstvo financí. *Finanční alokace na strukturální fondy a Fond soudržnosti* [online]. 2010 [cit. 2010-08-28] dostupné na http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_financni_alokace.html
13. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Operační program Vzdelávání pro konkurenceschopnost* [online]. 2010 [cit. 2010-03-11] dostupné na <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=26c40f51-7478-44c1-a12d-2e6672794ed8>
14. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Ukončené výzvy* [online]. 2011 [cit. 2011-01-17] dostupné na <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/ukoncene-vyzvy>

15. Ministerstvo vystavby a regionalneho rozvoja slovenskej republiky. *Výročná správa o vykonávaní Operačného programu Bratislavský kraj za rok 2009* [online]. 2010 [cit. 2010-10-15] dostupné na http://www.minedu.sk/data/USERDATA/StrukturalneFondy/ESF/PO2007-13/DOC/2007_VS_OPV_komp.zip
16. NSRR SR 2007-2013. *Čerpanie: Stav implementácie ŠF podľa OP, priorít a opatrení pre PO 2007 – 2013* [online]. 2010 [cit. 2010-10-15] dostupné na <http://www.nsrr.sk/cerpanie/>
17. Operační program Praha Adaptabilita. *Harmonogram výzev OPPA* [online]. 2010 [cit. 2010-03-11] dostupné na http://www.prahafondy.eu/cz/oppa/vyzvy/256_harmonogram-vyzev-oppa.html
18. Strukturální fondy EU. *Informace o fondech EU* [online]. 2010 [cit. 2010-08-28] dostupné na <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>
19. Strukturální fondy EU. *OP Lidské zdroje a zaměstnanost* [online]. 2010 [cit. 2010-03-11] dostupné na <http://www.strukturalni-fondy.cz/oplzz>
20. Strukturální fondy EU. *OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [online]. 2010 [cit. 2010-03-11] dostupné na <http://www.strukturalni-fondy.cz/opvpk>.
21. Strukturální fondy EU. *Velké projekty* [online]. 2010 [cit. 2010-08-28] dostupné na <http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/V/Velke-projekty>

11. Přílohy

Tabulka I: Rozpočet operačního zdroje Lidské zdroje a zaměstnanost v EUR

Název prioritní osy	Příspěvek evropských fondů	Národní veřejné zdroje	Celkové zdroje	Míra financování
Adaptabilita	525 435 274	92 723 872	618 159 146	85%
Aktivní politika trhu práce	605 776 330	106 901 706	712 678 036	85%
Sociální integrace a rovné příležitosti	398 606 070	70 342 248	468 948 318	85%
Veřejná správa a veřejné služby	195 121 852	34 433 269	229 555 121	85%
Mezinárodní spolupráce	39 024 370	2 053 916	41 078 286	85%
Technická pomoc	73 457 509	12 963 091	86 420 600	85%
Celkem	1 837 421 405	319 418 102	2 156 839 507	85%

Zdroj: Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost. *Prováděcí dokument Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost*, s. 104

Tabulka II: Rozpočet operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost v EUR

Název prioritní osy	Příspěvek evropských fondů	Národní veřejné zdroje	Celkové zdroje	Míra financování
Počáteční vzdělávání	612 077 738	108 013 719	720 091 457	85%
Terciární vzdělávání, VaV	626 536 268	110 565 224	737 101 492	85%
Další vzdělávání	289 895 324	51 157 998	341 053 322	85%
Systémový rámec celoživotního učení	227 082 812	40 073 437	267 156 249	85%
Technická pomoc	73 122 639	12 903 996	86 026 635	85%
Celkem	1 828 714 781	322 714 374	2 151 429 155	85%

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Prováděcí dokument k operačnímu programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost*, s. 145

Tabulka III: Rozpočet operačního programu Praha adaptabilita v EUR

Název prioritní osy	Příspěvek evropských fondů	Národní veřejné zdroje	Celkové zdroje	Míra financování
Podpora rozvoje znalostní ekonomiky	41 420 073	7 309 425	48 729 498	85%
Podpora vstupu na trh práce	31 610 056	5 578 245	37 188 301	85%
Modernizace počátečního vzdělávání	31 610 056	5 578 245	37 188 301	85%
Technická pomoc	3 745 057	660 892	4 405 949	85%
Celkem	108 385 242	19 126 807	127 512 049	85%

Zdroj: Hlavní město Praha, Magistrát hlavního města Prahy. *Operační program Praha Adaptabilita*, s. 111

Tabulka IV: Finanční objem výzev OP PA v období 2007 – 2010 v mil. Kč

Rok	2008												2009												2010														
Měsíc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII			
Mil. Kč	840												680													450													

Zdroj: Hlavní město Praha, Magistrát hlavního města Prahy. *1. výzva k předkládání žádostí: analýza*; op. cit.: Operační program Praha Adaptabilita. *Harmonogram výzev*

Tabulka V: Finanční objem výzev OP LZZ v roce 2008 v mil. Kč

Rok	2008												
	Měsíc/Osa	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.1.		350 GG				5 653 GG -> 12/2011			1 304,5 GG		2 000 GG		
- GP		440 -> 12/2011							600				200
1.2.		698,2 -> 12/2011							2 000 GG				
- GP													
2.1.		8 707,9 -> 12/2013			4 535,2 -> 12/2011				1 511,7 GG				
- GP													
2.2.					2 592,2 -> 12/2013								
- GP													
3.1.		402,9 -> 12/2013	5 720,7 -> 12/2013										
- GP					1 282,2 GG						251,8 GG		
3.2.					477,4 GG						237		
3.3.					100		95,5 -> 12/2012	5,1 -> 12/2012					
- GP									1 865,1 GG				
3.4.					150 -> 12/2013		1 640,5 GG					70	70
- GP											270		
4.1.									800 -> 12/2009				135 -> 12/2010
- GP													
4.2.													
5.1.			715,6 GG										
- GP						120 -> 12/2011							
6.1.					2 160,5 -> 12/2015								

Zdroj: Fondy Evropské unie. Měsíční monitorovací zpráva 2007 - 2010

Tabulka VI: Finanční objem výzev OP LZZ v roce 2009 v mil. Kč

Rok	2009											
Měsíc/Osa	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.1.		1000 -> 12/2009			5 653, GG -> 12/2011					550 -> 12/2012		
- GP	200	200	4 500 -> 12/2009							300	140	140
1.2.												
- GP												
2.1.												
- GP										385		
2.2.												
- GP												
3.1.												
- GP			248,8 -> 11/2012							237		
3.2.												200 GG -> 12/2012
3.3.												
- GP	70	70										104
3.4.												
- GP												
4.1.										400		
										620		
										300		
											500	
- GP											320	320
4.2.												
5.1.												
- GP										270 -> 12/2012		
6.1.												

Zdroj: Fondy Evropské unie. Měsíční monitorovací zpráva 2007 - 2010; op. cit.: Evropský sociální fond v ČR. Vyhledávání výzev OP LZZ: Ukončené výzvy

Tabulka VII: Finanční objem výzev OP LZZ v roce 2010 v mil. Kč

Rok	2010													
	Měsíc/Osa	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1.1.														
- GP	140	140	140	750										
1.2.														
- GP	301													
2.1.													1466 -> 12/2013	
- GP	342													
2.2.														
- GP	330													
3.1.														
- GP	100													
3.3.	104	104	104	296										
3.4.														
- GP	250													
4.1.		400		500										
	300													
	450													
- GP	320	320	320									200		
4.2.														
5.1.														
- GP														
6.1.														

Zdroj: Evropský sociální fond v ČR. Vyhledávání výzev OP LZZ: Ukončené výzvy

Tabulka VIII: Finanční objem výzev OP VK v roce 2008 v mil. Kč

Rok	2008												
	Osa/měsíc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.1.			3227,3 GG						600				
- GP souhrn				40	553,1	661,2	233,1	113,7	113	13		12,9	
1.2.			1173,1 GG						200				
- GP souhrn				46,5	230,3	226,7	58,7	39,1	61,8	5,8			
1.3.			1467,6 GG						300				
- GP souhrn				43,3	270,9	296,7	106,5	59,1	52,5	7,5			
1.4.													
2.1.													
2.2.								121					
2.3.												1 100	
2.4.													
3.1.													
3.2.												3 774,8GG ->	300 ->
- GP souhrn													
4.1.				1 450 ->									
4.2.				660 ->									
4.3.				1 000 ->									
5.1.			1 853 -> 10/2011										
5.2.			103,9 -> 10/2011										
5.3.			103,9 -> 10/2011										

Zdroj: Fondy Evropské unie. Měsíční monitorovací zpráva 2007 - 2010

Tabulka IX: Finanční objem výzev OP VK v roce 2009 v mil. Kč

Rok	2009											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.1.						500						
- GP souhrn	155	256	341,4	147,3	125	234,6	21,6	21,6				
1.2.						800						
- GP souhrn	67,3	119	157,3	63,9	49,5	112,5	10	10				
1.3.						250						
- GP souhrn	82,5	148	180,4	60,4	71,8	148,3	13,3	13,3				
1.4.												
2.1.					100							
2.2.							1 700					
2.3.												
2.4.			625									
3.1.												
3.2.												
- GP souhrn							20	129,4	447	277	119,9	36,6
4.1.												
4.2.												
4.3.												
5.1.												
5.2.												
5.3.												

Zdroj: Fondy Evropské unie. *Měsíční monitorovací zpráva 2007 - 2010*; op. cit.: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Ukončené výzvy*

Tabulka X: Finanční objem výzev OP VK v roce 2010 v mil. Kč

Rok	2010											
Osa/měsíc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.1.										1 976,9 GG		60
- GP souhrn		118	95,35	151,45	215,2	31			38	81		18,5
1.2.										718,8 GG		
- GP souhrn		78,1	68,78	81,73	133,4	29,4			25	41		1
1.3.					130					898,6 GG		
- GP souhrn		130	124,3	168,3	166,6	37,35			17,8	52		29,5
1.4.					4 500 -> 12/2012							
2.1.												
2.2.					300							
2.3.						1 500 -> 4/2011						
2.4.						250						
						625						
3.1.												
3.2.												25
- GP souhrn	76,6	30	54,4	125,7	71,3	86,7	60	80				
4.1.					4 198 ->							
4.2.												
4.3.												
5.1.												
5.2.												
5.3.												

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Ukončené výzvy*

Tabulka XI: Objem podaných žádostí podle operačních programů

OP/Měsíc	Jednotky	I-08	II-08	III-08	IV-08	V-08	VI-08	VII-08	VIII-08	IX-08	X-08	XI-08	XII-08
LZZ	Mil. Kč	0	0	4319,4	4319,4	4818	7460,1	10644,3	14476,6	12600,3	34691,3	34627,9	35118,6
VK	Mil. Kč	0	0	0	659	3122,8	8602,4	11452,5	13116,2	12420,8	17178	18189,7	21465,2
PA	Mil. Kč	5,1	5,1	6641,9	6799,5	6808,8	6822,4	6892,5	6892,5	6940	6943,5	6999,5	7212,5
ZaSI	Mil. Eur	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5	4,2	4,1	192,0	427,1	N/A	454,9	457,7
BK	Mil. Eur	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,6	N/A	23,4	23,6
KaHR	Mil. Eur	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,7	0,7	1296,7	N/A	1425,2	1484,1
V	Mil. Eur	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7	140,8	N/A	154,1	159,7
OP/Měsíc	Jednotky	I-09	II-09	III-09	IV-09	V-09	VI-09	VII-09	VIII-09	IX-09	X-09	XI-09	XII-09
LZZ	Mil. Kč	36884,8	36837,1	38220,3	38915,5	39196,8	39471,7	40411,7	40512,9	43312,6	44236,8	44796,5	46747,2
VK	Mil. Kč	23595,2	24776	26135,5	27705,7	28921,5	28870,4	32426,3	33947,5	35526,5	40998,7	40921	40866,1
PA	Mil. Kč	7222,5	7278,3	7296,4	6266	6868	9452,1	10342,6	10348,5	10369,2	10411,2	10438,8	10440,7
ZaSI	Mil. Eur	490,3	368,1	463,3	487,4	488,4	527,5	628,7	741,3	792,5	833,7	835,3	840,0
BK	Mil. Eur	30,9	21,8	21,8	21,8	21,8	32,0	38,8	42,9	78,1	84,4	84,4	84,4
KaHR	Mil. Eur	1629,7	615,3	1208,9	1216,1	1284,1	1283,2	1283,9	1339,2	1414,1	1526,3	1497,1	1789,1
V	Mil. Eur	260,2	143,7	260,2	282,8	284,2	342,0	392,8	431,7	434,7	443,5	495,3	518,2
OP/Měsíc	Jednotky	I-10	II-10	III-10	IV-10	V-10	VI-10	VII-10	VIII-10	IX-10	X-10	XI-10	XII-10
LZZ	Mil. Kč	47189,9	47270,4	48110,4	47981,2	49517,2	49732,8	49874,4	50962,4	51587,5	52032,8	52234,9	52282,8
VK	Mil. Kč	40218,9	40344	40289,7	41212,1	42269,4	42990,5	46766,9	46891,5	50009	53904,8	54168,5	54698,3
PA	Mil. Kč	10451,7	10172	10373,1	10589,4	11322,7	12282,2	12310,3	12387	12387	12387	12387	12387
ZaSI	Mil. Eur	915,4	965,6	965,6	978,4	1054,0	1179,2	1206,5	1213,9	1354,1	1421,6	1421,3	1482,1
BK	Mil. Eur	84,4	84,4	85,3	93,7	98,2	103,6	104,3	104,7	104,7	104,7	104,7	104,5
KaHR	Mil. Eur	1793,1	1927,5	2041,8	2041,8	2172,4	2173,1	2427,1	2398,5	2398,5	2400,3	2401,0	2549,2
V	Mil. Eur	2017,2	513,7	574,0	634,3	634,2	634,4	674,7	682,4	682,4	685,6	688,5	688,5

Zdroj: Fondy Evropské unie. Měsíční monitorovací zpráva 2007 - 2010; op. cit. NSRR SR 2007-2013. Čerpanie: Stav implementácie ŠF podľa OP, priorit a opatrení pre PO 2007 – 2013

Tabulka XII: Objem schválených žádostí podle operačních programů

OP/Měsíc	Jednotky	I-08	II-08	III-08	IV-08	V-08	VI-08	VII-08	VIII-08	IX-08	X-08	XI-08	XII-08
LZZ	Mil. Kč	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14019,4	18369,7	19923,5
VK	Mil. Kč	0	0	0	0	0	0	541,6	653,8	6739,5	7336,6	7336,6	7373,9
PA	Mil. Kč	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	787,9
ZaSI	Mil. Eur	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	N/A	N/A	N/A	N/A	236,6	241,2
BK	Mil. Eur	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	N/A	N/A	N/A	N/A	1,1	1,1
KaHR	Mil. Eur	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	N/A	N/A	N/A	N/A	1,3	1,3
V	Mil. Eur	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	N/A	N/A	N/A	N/A	29,8	82,0
OP/Měsíc	Jednotky	I-09	II-09	III-09	IV-09	V-09	VI-09	VII-09	VIII-09	IX-09	X-09	XI-09	XII-09
LZZ	Mil. Kč	25435,2	25444,5	26752,5	27597	29246,4	29412,9	30043,3	30186,7	30933	31130,9	33196,5	33213
VK	Mil. Kč	7373,9	7373,9	8003,6	8802,2	11714,3	12945,8	14355,4	15158	15478,6	15986,3	16549,3	16776,9
PA	Mil. Kč	873,8	914,7	971,2	1,4	927,5	925	851	861,7	882,3	1221,3	1221,3	1245,2
ZaSI	Mil. Eur	463,3	271,7	328,7	342,0	344,2	359,1	362,8	366,3	422,6	435,3	438,7	480,4
BK	Mil. Eur	21,8	4,6	4,9	5,0	2,3	2,5	3,8	5,2	10,4	11,0	11,0	10,3
KaHR	Mil. Eur	1208,9	1,3	161,2	191,2	215,4	228,7	236,1	221,2	334,4	398,0	411,1	394,0
V	Mil. Eur	260,2	105,9	116,9	135,4	137,0	137,0	149,4	180,2	193,0	252,8	257,2	236,8
OP/Měsíc	Jednotky	I-10	II-10	III-10	IV-10	V-10	VI-10	VII-10	VIII-10	IX-10	X-10	XI-10	XII-10
LZZ	Mil. Kč	32416,8	32954,6	37001,4	37500,6	37729,1	38028,3	39333,5	39344,9	39672,9	40588,4	41085,1	41439,3
VK	Mil. Kč	16436,9	16679,5	17006,7	17462,2	18108,9	18200,9	18277,5	18609,5	20116,7	20752,1	20923	21638,4
PA	Mil. Kč	1245,2	1364,9	1904,2	1929,9	1929,9	1929,9	1929,9	1929,9	1934,3	1934,3	2262,4	2466,1
ZaSI	Mil. Eur	423,8	453,9	453,9	584,2	22,5	819,4	819,0	819,5	821,9	816,9	816,9	877,8
BK	Mil. Eur	10,8	14,2	16,9	21,8	23,8	26,3	27,1	27,2	27,4	35,8	35,9	36,7
KaHR	Mil. Eur	394,0	438,2	464,8	464,8	483,2	633,1	641,2	641,2	640,7	640,6	640,6	693,8
V	Mil. Eur	321,3	326,3	326,3	327,6	350,4	356,8	356,3	356,3	356,3	359,9	372,0	374,9

Zdroj: Fondy Evropské unie. Měsíční monitorovací zpráva 2007 - 2010; op. cit. NSRR SR 2007-2013. Čerpanie: Stav implementácie ŠF podľa OP, priorit a opatrení pre PO 2007 – 2013

Tabulka XIII: Objem proplacených prostředků podle operačních programů

OP/Měsíc	Jednotky	I-08	II-08	III-08	IV-08	V-08	VI-08	VII-08	VIII-08	IX-08	X-08	XI-08	XII-08
LZZ	Mil. Kč	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VK	Mil. Kč	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PA	Mil. Kč	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ZaSI	Mil. Eur	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,7	N/A	N/A	0,9	9,6
BK	Mil. Eur	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	N/A	N/A	0,2	0,2
KaHR	Mil. Eur	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	N/A	N/A	0,4	0,4
V	Mil. Eur	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	N/A	N/A	0,9	0,9
OP/Měsíc	Jednotky	I-09	II-09	III-09	IV-09	V-09	VI-09	VII-09	VIII-09	IX-09	X-09	XI-09	XII-09
LZZ	Mil. Kč	0	0	0	216,8	408	440,5	640	701,8	828,2	905,9	2127	2428,3
VK	Mil. Kč	0	16,7	63,6	72,2	85,1	91,2	91,2	373,9	495,3	576,2	612,9	1790,3
PA	Mil. Kč	0	0	0	0	0	1,2	26,4	68,7	133,7	226,4	456,7	481,2
ZaSI	Mil. Eur	21,2	16,0	21,2	34,3	43,7	43,7	65,0	67,2	69,9	77,2	79,6	88,4
BK	Mil. Eur	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,6	0,8	1,2	5,7
KaHR	Mil. Eur	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,7	1,0	1,3	1,6	4,1	8,6	50,4
V	Mil. Eur	0,9	0,9	0,9	1,2	1,4	1,7	2,0	2,3	2,9	3,6	5,8	6,1
OP/Měsíc	Jednotky	I-10	II-10	III-10	IV-10	V-10	VI-10	VII-10	VIII-10	IX-10	X-10	XI-10	XII-10
LZZ	Mil. Kč	1880,8	1913,4	2062,6	2334,1	3415,6	3553,7	4739,6	4869,7	6746,1	7085,7	7726	8255,8
VK	Mil. Kč	1934,1	2097,7	2645,3	3109,6	5417,7	5682,7	5822,7	5959,6	6754,4	7672,5	8207,8	8784,9
PA	Mil. Kč	486,9	530,4	646,2	883,5	972,7	1042,6	1081,5	1113,8	1150,7	1198,6	1236,8	1358,6
ZaSI	Mil. Eur	88,6	49,5	49,5	49,7	N/A	164,6	198,2	211,3	217,4	230,9	244,2	264,1
BK	Mil. Eur	5,7	5,4	5,4	5,5	N/A	10,6	12,4	14,8	16,9	19,6	19,6	26,2
KaHR	Mil. Eur	50,4	50,4	50,4	50,4	N/A	150,9	163,2	174,0	200,3	225,5	223,4	248,4
V	Mil. Eur	6,0	2,3	2,3	7,2	N/A	61,3	65,5	75,1	78,1	82,5	82,5	90,0

Zdroj: Fondy Evropské unie. Měsíční monitorovací zpráva 2007 - 2010; op. cit. NSRR SR 2007-2013. Čerpanie: Stav implementácie ŠF podľa OP, priorit a opatrení pre PO 2007 – 2013

Tabulka XIV: Objem prostředků předložených k certifikaci podle operačních programů

OP/Měsíc	Jednotky	I-08	II-08	III-08	IV-08	V-08	VI-08	VII-08	VIII-08	IX-08	X-08	XI-08	XII-08
LZZ	Mil. Kč	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VK	Mil. Kč	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PA	Mil. Kč	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OP/Měsíc	Jednotky	I-09	II-09	III-09	IV-09	V-09	VI-09	VII-09	VIII-09	IX-09	X-09	XI-09	XII-09
LZZ	Mil. Kč	0	0	0	0	0	0	0	0	29,6	30	29,6	29,6
VK	Mil. Kč	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5,4	5,4
PA	Mil. Kč	0	0	0	0	0	0	0	0,9	4,4	4,4	4,4	4,4
OP/Měsíc	Jednotky	I-10	II-10	III-10	IV-10	V-10	VI-10	VII-10	VIII-10	IX-10	X-10	XI-10	XII-10
LZZ	Mil. Kč	1216	1279	1279	1279,3	2732,1	2731,9	2731,9	2731,9	4705	4709	5627,5	5669
VK	Mil. Kč	54,3	62,6	62,6	62,6	148,2	148,2	148,2	148,2	366,9	840,7	847,4	847,4
PA	Mil. Kč	140	141	141	140,5	318,9	318,9	318,9	318,9	420,6	420,6	420,6	420,6

Zdroj: Fondy Evropské unie. *Měsíční monitorovací zpráva 2007 - 2010*

Tabulka XV: Objem certifikovaných prostředků podle operačních programů

OP/Měsíc	Jednotky	I-08	II-08	III-08	IV-08	V-08	VI-08	VII-08	VIII-08	IX-08	X-08	XI-08	XII-08
LZZ	Mil. Kč	0	0	0	0	0	0	0	0	0	N/A	N/A	N/A
VK	Mil. Kč	0	0	0	0	0	0	0	0	0	N/A	N/A	N/A
PA	Mil. Kč	0	0	0	0	0	0	0	0	0	N/A	N/A	N/A
ZaSI	Mil. Eur	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
BK	Mil. Eur	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
KaHR	Mil. Eur	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
V	Mil. Eur	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
OP/Měsíc	Jednotky	I-09	II-09	III-09	IV-09	V-09	VI-09	VII-09	VIII-09	IX-09	X-09	XI-09	XII-09
LZZ	Mil. Kč	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	0	29,6	29,6
VK	Mil. Kč	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	0	5,4	5,4
PA	Mil. Kč	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0	0	4,4	4,4
ZaSI	Mil. Eur	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
BK	Mil. Eur	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
KaHR	Mil. Eur	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
V	Mil. Eur	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
OP/Měsíc	Jednotky	I-10	II-10	III-10	IV-10	V-10	VI-10	VII-10	VIII-10	IX-10	X-10	XI-10	XII-10
LZZ	Mil. Kč	29,6	29,6	29,6	1279,3	1279,3	1279,3	1279,3	1279,3	2731,9	2731,9	4709	5669
VK	Mil. Kč	5,4	5,4	5,4	62,6	62,6	62,6	62,6	148,2	148,2	148,2	366,9	847,4
PA	Mil. Kč	4,4	4,4	4,4	140,5	140,5	140,5	318,9	318,9	318,9	318,9	420,6	420,6
ZaSI	Mil. Eur	N/A	N/A	N/A	114,7	9,8	146,2	135,8	140,3	174,9	144,6	144,6	144,6
BK	Mil. Eur	N/A	N/A	N/A	6,7	6,9	8,0	8,0	9,6	10,8	11,1	12,2	15,4
KaHR	Mil. Eur	N/A	N/A	N/A	66,8	66,8	80,6	90,2	99,3	102,2	113,5	136,8	161,8
V	Mil. Eur	N/A	N/A	N/A	8,5	33,4	34,5	36,3	37,2	47,2	49,4	53,5	59,0

Zdroj: Fondy Evropské unie. Měsíční monitorovací zpráva 2007 - 2010; op. cit. NSRR SR 2007-2013. Čerpanie: Stav implementácie ŠF podľa OP, priorit a opatrení pre PO 2007 – 2013